

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PÁP ZOLTÁN

Saétrodalmi Kiadóváltás
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Meghátrálás Ausztria előtt.

Budapest, augusztus 23.

Ausztriában még mindig nem szűnt meg az agitáció Magyarország ellen a miatt a tilalom miatt, amelyet a magyar kormány az argentinai hus behozatala ellen felállított s az osztrák politikai és közgazdasági élet vezető alakjai s a bécsi újságok ma szinte egyébbel sem foglalkoznak, mint hogy utakat és módokat eszeljenek ki a Magyarország és Ausztria közt létrejött megállapodás kijátszására.

A tehetetlen erőlködésnek ezt a vergődését néma nyugalommal lehetne nézni, ha attól nem lehetne tartani, hogy a Khuen-kormány végre is feladja eddigi álláspontját s azzal áldozatul dobja a magyar érdekeket.

Mert már az a védekezés is, amelyet a miniszterelnök a Frankfurter Zeitungban néhány nap előtt közreadott, azt árulta el, hogy a magyar kormány látszólagos ridegsége csak attól a pillanattól fogva kezdődött, amikor az osztrák szakreferensek azt követelték, egyezzen bele a magyar kormány, hogy 1917-ig évente 10,000 tonna hus lehessen Argentínából behozni. Ebből minden olvasni tudó ember azt olvashatta ki, tehát maguk az osztrákok is azt olvasták ki, hogy a mennyiség nagysága ellen volt csak a magyar kormány kifogása, de mihelyt kisebb mennyiség-

gel is meglegednék az osztrák kormány, a tárgyalásokat azonnal meg lehetne ismét kezdeni. Sőt ma már azt követelik éppen Khuen említett nyilatkozata alapján a bécsi lapok, hogy 700 tonna argentinai hus minden ellenszolgáltatás nélkül engedjen a magyar kormány importálni, mert Khuen azt mondta, egészen más lett volna a magyar kormány álláspontja, ha az osztrákok mindjárt csak 700 tonna behozatalának megengedését kérték volna.

Aközben tehát, hogy Khuen az osztrák követelés rideg visszautasításával s azzal ámitotta a magyar közvéleményt, hogy Ausztriától rekompenzációkat fog kicsikarni, kerülő uton, egy németországi újság hasábjain olyan ígéretek tesz Ausztriának, amelyeknek beváltását az osztrák sajtó máris követeli.

Főleg a *Zeit* érvelése felháborító. Azt mondja, hogy ennek a 700 tonna husnak behozatala Magyarországra nézve nagy erkölcsi és politikai nyereség volna. Erkölcsi nyereség azért, mert akkor Ausztriának nem kellene az alatt a „nyomasztó érzés” alatt élnie, hogy Magyarország önző módon akarja kizsarolni az osztrákok szorult helyzetét, politikai nyereség pedig azért, mert akkor egy csapásra a barátság status quo-ja vissza volna állítva Ausztria és Magyarország közt. Nagy szemérmelenség kell ahoz, hogy az osztrákok a maguk szorult helyzetének kizsákmá-

nyolását vetik szemünkre. Hisz aki emlékszik még az 1907. évi kiegyezési tárgyalásokra, azok tudják, hogy akkor Ausztria egyenesen a csödbe akarta kergetni Magyarországot s az osztrák-magyar banktól kezdve az utolsó kis uzsorás osztrák pénzügyig valósággal irtó hadjáratot intéztek Magyarország ellen s olyan gazdasági helyzetet és hitelválságot teremtettek, hogy számunkra nem volt más választás, mint a rossz kiegyezés elfogadása, vagy milliárdokra menő anyagi károsodás. Akkor mi hiába hivatkoztunk arra a morális nyereségre és arra a barátságos status quora, amire most Ausztria. Az osztrákok mindent kipréseltek belőlünk kérlelhetetlenül, amit csak kipréselhettek.

Igazán nem tudja az ember, mit szóljon, mikor azt olvassa, hogy ime Ausztria barátsága és jóindulata minő nagyszerű sikereket szerzett Magyarországnak: „A bankkérdés, a katonai javaslat, a katonai büntető perrendtartás, melyek mind a két országot annyira kielégítik — írja a *Zeit* — ennek a baráti érzésnek becses gyümölcsei, amelyeket Ausztria Magyarország iránt tanusított.” Ha Ausztria nem tud egyeb „becses gyümölcsökre” hivatkozni, erre ugyan kár volt, mert ezzel csak olajat öntött a tüzre s ezzel éppen az ellenkezőjéről győzött meg bennünket, mint amiről meg akart győzni.

Csakis Khuen és a magyar kor-

Vendégművészek.

Irta: Váradi Antal.

(Utánnemzés tilos.)

A vendégszereplésnek tulajdonképpen csereviszonynak kellene lenni, úgy hogy amennyien hozzánk jönnek művészkedni és egyúttal pénzt szerezni — ugyannyi magyar virtuóznak kellene külföldre menni, ugyancsak a művészi viszonyosság és pénzszerzés érdekében. De nem úgy van. Tíz külföldi vendégművészre esik egy fél magyar művész. Tán még annyi sem.

Valamikor ez még rosszabbul volt. Akkor az ellenszolgálat egyenlő volt a semmivel. Jöttek és vittek, mi meg nem mentünk és nem hoztunk semmit. A magyar föld terre inexplorált volt a külföldnek, amely már annyira elbizta magát, hogy a legnyomorultabb czinezőgő el mert jönni hangversenyezni, gondolván: legfeljebb nem megyek oda többet, ha kidobnak. És a magyar közönség még sem okult és behunyt szemmel hallgatót és fizetett.

Ötven esztendőnek kellett elmúlni, hogy egy kis egészséges változás álljon be. Ma már más a viszony, és a budapesti közönség egyike a legkritikusabbaknak. Előtte nagyon nehéz megállani, de ha a szívébe zár valakit, akkor az biztosra jöhet a magyarok fővárosába.

Én a régi vendégművészekről beszélek, akik el mertek jönni ide, az ismeretlen

földre, melyről csak annyit tudtak, hogy a csikósok, kanászok és jogászok hazája. A betyárokról is tudtak már valamit. Minthogy pedig a négy speczies közül egy sem biztatta a zene- és szavalóművészeket valami nagy bevétellel vagy ünnepelettel, legfeljebb szórványosan keresték föl Magyarországot, azaz: Pestet. Mert ezen tul nem volt a vendégművészek Magyarországa.

Az öreg Liszt mindig azt mondta az előtte zongorázó művészjelölteknek, ha megtetszett neki a játéuk:

— Sie können schon über Neuhaeusel hinaus...

Azaz: maga már elmehet Érsekújváron tul is, ahol kezdődik a nyugati civilizáció. Pozsony már Bécs külvárosa. Oda ne vakmerősködjék, csak avatott művész. Az már tul van Neuhaeuselen.

Ellenben, ha Bécsben nem boldogult valaki — küldték, mint mást a pokolba — gehn's nach Ungarn... Ott még szerzethetsz valamit!

Pedig megfordult nálunk Ristori, Elsler Fanny, Ira Aldridge és Bécs nem egy jeles művész. Ira Aldridgenek megengedte a Nemzeti Színház igazgatósága, hogy ő angolul játszhassek, míg a vole játszó magyarul beszéltek. Ilyen idegen nyelvű előadásra csak egyre emlékszem, — mikor Egressy Gábor, elkéservedvén a kritika folytonos szurkálásai fölött, amiért a Nemzeti Színház tagjai nem tudnak francziául — elhatározta, hogy betanul társaival együtt egy francia vigjátékot és előadja. Meg is történt. „A fiatal férj”

czimü vigjáték volt ez, amelyet két estén játszottak a közönség nagy tetszése mellett. Csak azt nem tudom: a szigorú kritika értett-e belőle valamit?... mert, hogy a színészek tudnak francziául, azt bebizonyították. De ki bizonyítja be, hogy a szurkáló kritikusok is tudtak?...

De la Grange asszony megtette azt a szíveséget, hogy Hllyady Lászlóban betanulta Szilágyi Erzsébet szerepét, még pedig magyarul. Azóta, aki tetszeni akart a magyar közönségnek, el-elgagyogott egynehány magyar szót a színpadon, és frenetikus taps lett a jutalma. Hány ilyen esetre emlékezem!... mikor Hauck Minni, aki különben is kedvence volt a pesti közönségnek, a Szevillai borbély Rozinájában azt mondta, hogy: fenn sargani!... majd fölvetette a házat a taps. Azt akarta mondani, hogy vén sárkány. De hát a jó magyarnak ennyi is elég.

Egy nagy vendégjárásra emlékezem, mikor egy híres impresszárió összeszedte Európa legnagyobb énekeseit, hogy velük egy minta-Hamlet előadást rendezzen. Hamletet nem kisebb ember énekelte, mint Faure, Oféliát Nilson Krisztina. A király Rokitsanszky volt és így tovább. És híres házak előtt játszott a Népszínházban. Persze, száz forintos páholyokat akkor még nem nagyon vettek.

Sarah sokszori vendégjátékairól szólnom sem kell. Duse nálunk már valósággal otthon volt. Egy fiatal újságíró úgy jutott be hozzá meginterjuvolni, hogy a hotel pinzerének öltözött és szalvétával a karján nyitott be a művészhoz. Persze, hogy ennek az

mány az, akit az osztrákok ezzel az érveléssel le tudtak venni a lábukról. Maga Khuen tette meg az első lépést arra a Frf. Ztg.-ban közzétett nyilatkozatával, hogy az osztrákok 700 tonna hus beengedését kérik. Ma már kétségtelen, hogy a napokban a tárgyalások ezen az alapon újból megkezdődnek s hogy a beleegyezést minden ellenszolgáltatás nélkül meg fogják kapni az osztrákok.

Igy fest mindenben az a védelem, amelyre a kormányunk részéről az ország számíthat. Látszatra mindent megtesz a kormány, hogy port hintsen a nemzet szemébe, de aztán takarodót fuvat, mert az osztrákok barátságát sem akarja eljátszani s az osztrák politikusok és az osztrák közvélemény kedvező hangulatát magára nézve fontosabbnak tartja az ország érdekeinél.

Igazán nem vagyunk hivei a túlzó agrárpolitikának s annak, hogy az állam az agráriusok pártfogója legyen. De ami most készül, az már nem az agrárpolitika kérdése, hanem az egész magyar nemzeté. Mert a kormány most nemcsak az agráriusok érdekét áldozza fel, de feláldozza az egész magyar nemzetét, mikor meghátrál az osztrák kiabálók előtt s amikor jog, törvény és szerződés ellenére is az osztrák érdekeket szolgálja. Mert eddig mindig az volt a bajunk, hogy az Ausztriával kötött szerződéseket az osztrákok megszegik, ha érdekeik úgy kívánják. Most a Khuen-kormány megmutatja, hogy a kétoldalú szerződéseket mi magunk tépjük szét, ha azok Ausztriára kedvezőtlen eredményekkel járnak s hogy mi magunk vagyunk azok, akik a javainkat önként feláldozzuk az osztrák Minotaurosznak.

Budapest, augusztus 22.

A képviselőház ülése. A képviselőház holnap, csütörtökön, ülést tart, amelynek napirendjére a mai ülés letárgyalatlanul

élmességnak nem állhatott ellent! Aztán Sarah furesaságai, macskái, szeszélyei!... Egész franciaia társulatok cikáztak itt évről-évre. A németek meg valóságos harcokat vívtak eleinte, míg később valósággal természetes dolognak tetszett, hogy évről-évre beköszöntenek. Így kívánja a Lipótváros.

Két nagyon kedves vendégszereplésre emlékezem, melyek történetéből egynehány epizódot el akarok mondani. Az egyik Després Susanne vendéglátása, a másik Coqueliné.

Després nem ismerték. De csak az első szereplésig. Azontul az elragadó természetesség és igazság prototípusa lett. Megnéztem minden fölépését, értesültem róla, mennyi küzdelem árán jutott oda, ahol most fénylik s meghívtam: látogassa meg az igazgatásom alatt álló színművészeti akadémiát. Megígérte.

Egy délután váratlanul betoppa egy egyszerűen öltözött, esepet sem szép asszony, aki kis muffjába fujva jön fel a lépcsőkön és tudakozódik az igazgató után.

A szolgálca csak annyit értett, hogy „directeur” s jelentette, hogy egy idegen asszony van odakint. Megyek elébe.

Mikor végigvezettem az intézetet, mikor bemutatam neki az olvasó és társalgó termet, a színpadokat, a könyvtárt és a nagy, szép színházat, mely az intézet sajátja, a szeme könybe lábadt. A fiúk, leányok úgy néztek rá, mint az erő és akarat megtestesülésére, aki legalul kezdte, végig küzdötte

maradt napirendjét és a máról holnapra halasztott két névszerint való szavazást tüzték ki.

A király visszatér Bécsbe.

— Szeptemberben fordulat lesz. —

Khuen ismét türelmes.

— Hírek a politikai küzdőtérrel. —

Budapest, augusztus 23.

Általában feltűnő, hogy akkor, amikor a parlamenti harc egyre hevesebb és a kormány helyzete egyre kedvezőtlenebb lesz, a miniszterek egy része, ki hosszabb, ki rövidebb időre távol van a fővárostól. Lukács László Gasteinban, gróf Serényi Béla Kaltenleitegenben, gróf Zichy János Marienbadban üdül és élvezi az aranyzabadságot.

Szóval épp azok a miniszterek vannak távol, akikről bizonyos, hogy Khuen és Tisza tervbevett erőszakosságaival egyet nem értenek és akikre a jövő kibontakozásában esetleg nagy szerep vár. A pénzügyminiszter, a földművelésügyi miniszter — akiknek felfogása teljesen azonos, — képviselik a kibontakozás egyik irányát, míg a másik irány a kultuszminiszter felé vezet, akinek Béccsel és különösen a Belvedere-vel való szoros összeköttetése ismertek.

Ezek a miniszterek tehát akkor, amikor Khuen szeptember első napjaira tervezi az obstrukció letörését, távol vannak, hogy csak szeptember tizennegyediken, tehát egy és ugyanazon a napon térjenek vissza a fővárosba. A visszatérésnek ez az azonos dátuma világosan mutatja, hogy csak akkor lesz szükség rájuk. Khuen és Tisza közös taktikája akkorra már vagy győzött, vagy elbukott, a kormány összes tagjainak jelenlétére tehát akár a további taktika megbeszélése, akár a kormány lemondásának aláírása végett szükség lesz.

Addig a kormány taktikájával egyet nem értő minisztereket a politikában gróf Tisza István helyettesíti, aki immár mindenütt jelen van. Egy-két napra ugyan ő is eltűnik a fővárosból, hogy felkeresse a geszti magányt, amelyet legutóbb négy éven át volt alkalmára háborítatlanul élveznie, de csakhamar újra Pesten terem, hogy a munkapárti legénységnek a parancsokat kiadja. Ma este is elutazott Gesztre, de már hétfőn újra itt lesz és így valószínűleg csak azután kerül majd tette a sor, mert hiszen ilyesmire a munkapárton a bihari Napoleon nélkül nem történhetik meg.

A miniszterelnök ugyan ma már megező-

a munka egész kálváriáját és megállapodott a tetőn. Most egész világra szól a neve. Végighallgatta a növendékek produkecióit (francia darabokat játszottunk, amelyeket ő ismert) újra megjelent a szemében a köny. Alighanem az emlékezésé. És mikor elment, pár hétre elküldte nekem az arcképét, azzal a fölírással, hogy „egy tündérszép látogatás kedves emlékeül.”

Azóta is találkoztam vele. Még mindig emlégette, hogy látott egy nagy családot, amely mellesleg iskola volt, ahol tanító és tanítvány között nem volt féltreállítás, ahol apák nevelték a gyermekeiket. Ebben igaza volt.

A művésznevelést sablonok szerint nem lehet csinálni. Egyénenként kell a művésznövendékekkel foglalkozni, mert ahány, annyiféle. Jaj annak, aki egy kaptafára akarja huzni valamennyit!

A legkedvesebb művészlátogatásom emléke azonban Coquelinéhoz köt.

Ennek története van. Keglevich intendans hívta meg egyszer őt a társulatával Pestre s egyéb helyet nem tudván neki szórítani, az Operát adta át nekik, játszzanak abban. Elfogadták s ott aratták legszebb diadalait, dacolva a beszélő hangnak gyilkos nagy hombár akusztikájával. Ekkor ismerkedtem meg vele.

Székfőző szellemű francia volt első sorban, aki lebilincselte a hallgatót ékesenszólásával, sziporkázó előadásával s kacagató bonmot-ival. Elbeszélte egész érdekes pályá-

folja, hogy szeptember elején készülne valami. Ő nem akar semmit és nem tesz semmit. A képviselőházat sem akarja feloszlítani, ő csak vár, ameddig az obstrukció magától össze nem omlik.

Igy mondja ezt a miniszterelnök, csakhogy erre alaposan ráczáfolnak a tények. Az bizonyos, hogy Khuen vár, csakhogy addig várhat, ameddig Bécsben várni engedik. Már pedig ennek a terminusnak vége, mert a király szeptember nyolcadikára nyaralásából visszaérkezik és ezzel bekövetkezett Khuenre nézve a cselekvés ideje. Tenni, vagy lemondani.

Mai híreink a következők:

A király Schönbrunnban.

Az Ischlből érkező hírek szerint a király elutazásának időpontja most már véglegesen meg van állapítva. A király szeptember nyolcadikán délből egy órakor utazik el Ischlből s este hét órakor érkezik a penzingeri állomásra, ahonnan kocsin megy Schönbrunnba. Az ősz tartózkodást Lainzban teljesen törölték a programból. A vadászkirándulások és általában az ischli nyaralás oly jót tett a királynak, hogy még a házirozsza sem tartja szükségesnek, hogy ősszel Lainzba menjen. Az ischli tartózkodás alatt a király ismét erőre kapott s a legjobb egészségben és pompás színben fogja a fűdőhelyet elhagyni.

Ez a hír annyiban bír különös érdekességgel, mert a kormány szeptember közepére ígérte be azt az „alkotmányoszerű valamit”, mely az obstrukciót azonnal megfojtja. A dátum tehát teljesen vág, mert a király nyári fűdülését megszakítva, szeptember nyolcadikán már Bécsben lesz és ezzel kezdetét fogja vehetni a parlamenti helyzet szanálása. Hogy a szanálás módja mi lesz, azt Khuen maga sem tudja, különben nem nyilatkozna annyi-féleképpen és nem kellene másnap mindegyik nyilatkozatot rektifikálnia.

A király azonban már tudja a módot. Legalább is erre vall nyaralásának hirtelen megszakítása és Bécsbe való visszatérése. És mi nem igen tévedünk, ha azt hisszük, hogy a helyzet orvoslásának módja, az az alkotmányoszerű valami, a Khuen-kormány elbocsátása lesz, aminél alkotmányoszerűbbet a király sem eszelekedhet.

Politikusok utazása.

Gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter ma reggel kezdte meg nyári szabadságát. Távollétében a földművelésügyi minisztériumot Kazy József államtitkár vezeti, aki a rendes szokástól eltérően minden hétköznap ad kihallgatást a hivatalos órák alatt.

futását, küzdelmeit, kollégái harcát mellette és ellene és ragyogóan jellemzett nem egyet közülök.

Legtöbbet tudott Brohan kisasszonyról, a Francia egykori nagy művésznőjéről. Ki nem fogyott az anekdotákból.

Egy vetélytársnője, aki egyáltalán nem szerette az őszinteséget, vele szemben mindig a legnyájasabb diapazont ütötte meg, holott ország-világ tudta, hogy gyűlöli...

Brohan rövidlátó volt. Amint egyszer közeleg hozzá a „barát”, már messziről fuvolyázik:

— Kedvesem!... Hát megismert?... Hiszen maga mentől öregebb lesz, annál jobban lát?...

— Megismertem, kedvesem, mert a szaglásomnak, hála Istennek, nincs semmi baja...

Egyszer nagy társaság volt együtt Brohan Madeleine szalonjában, s egy fiatal magánról volt szó, aki folyton milliós örökségeket eszálta, alighogy elverte az egyiket — kapta a másik milliót.

Egy ilyen alkalommal azt mondja az egyik látogató:

— O, már megint örökölt!... Vajjon mit fog most csinálni?...

— Amit eddig... — vág oda Brohan — skandalumokat és adóságokat!...

Egyszer egy tizenhét század elejéről való tárgy darabot játszottak s a vetélytársnőnek kifogása volt Brohan toilettéje ellen.

Gróf Tisza István ma este geszti birtokára utazott, ahonnan hétfőn reggel szándékozik a fővárosba visszatérni.

Khuen rektifikál.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök már megint nyilatkozott. A bécsi „Neues Wiener Tagblatt“ budapesti tudósítójával beszélt ezuttal, akinek többek között a következőket mondotta:

— Nekem tökéletesen mindegy, hogy az obstrukció milyen eszközökkel dolgozik. De én remélem, hogy szeptember közepéig vége lesz a kis obstrukciós játéknak. Szeptember közepe táján olyan szituáció fog beállni, amelyben szükséges lesz a parlamenti helyzetnek megváltoztatása.

A miniszterelnöknek ezt a dodonai nyilatkozatát, amely a bécsi lap ma reggeli számában látott napvilágot, a képviselőház folyosóján ma szélében kolportálták és a benne rejlő fenyegetéshez sok kommentárt fűztek. Többen a miniszterelnökhöz fordultak magyarázatért, aki erre tüstént lezárta a tegnap tett nyilatkozatot és azt, hogy ő azzal fenyegetni akart.

— Vagy a lap, vagy annak tudósítója — mondotta, — félreértette szavaimat. Sem én, sem a munkapárt nem szándékozik taktikáján változtatni. A helyzet megváltozását én abban remélem, hogy az ellenzék végre maga belátja taktikája helytelenségét és így beáll a kedvező alkotmányos fordulat, mely a véderőjavaslatok elfogadását biztosítja.

Szóval a miniszterelnök a legharciasabb fenyegetésből egyszerre átesapott a legalázatosabb és legszelidebb türelem mezejére, ahol azonban számára már több róza nem terem. Az ellenzékét épp úgy nem fogja zavarba hozni Khuen alázatos türelme, mint harci fenyegetése. A küzdő tábor tovább fogja folytatni az obstrukciót, ameddig a kormány a véderőjavaslatokkal együtt meg nem bukik.

A pártkörökből.

A Kossuth-párt a jövő hét csütörtökén, augusztus 31-én délután hat órákor értekezletet tart, amely elé nagy érdeklődéssel tekint a politikai világ. Ezen az értekezleten a Kossuth-párt a politikai helyzet megbeszélésével kapcsolatosan a választójog kérdésével is foglalkozni fog. A szándék az, hogy ennek a kérdésnek a megvitatására a Kossuth-párt egy bizottságot fog kiküldeni. Ez elé a bizottság előkerül majd a Kossuth Ferenc választójogi tervezete, amelynek kardinálisairól ő már ismételtelen is nyilatkozott. A Kossuth-féle terve-

— Édesem, — mondja, akkor nem így öltöztek az emberek...

— Lehet... — veti oda fagyosan Brohan, — maga jobban emlékezhetik rá...

Buloz, a színház akkori direktora egyszer tréfálkozik vele:

— Valami rejtendő ostobaságot kell egyszer magának mondanom... csak nem tudom, hogy fogjak hozzá?...

— Elég, ha a száját kinyitja, kedves ur!... — főzi le Madeleine.

Két kritikussal beszélgetve, azt mondja nekik:

— Ne bolondozzanak, kérem... maguk olyanok, mint az olló két szára... Egymásban sohasem tesznek kárt, de jaj annak, aki közéjük kerül!

Egy kellemetlen udvarlóját, aki folyton azt kérdezte tőle, hogy mikor fogja meghallgatni, azzal torkolta le, hogy:

— Várja meg előbb, míg megvakulok!

Maga Coquelin is tele volt pályájára és művészetére vonatkozó adomákkal. Ezekből kötetet lehetne összeírni. Egy este éppen a „Precieuses ridicules“-ben játszotta a szolga, s harsogó kacaj kísérte minden mondatát, mikor a színpadról egy szolga jön hozzá s egy névjegyet ad át Coquelinnek.

— Keressen föl okvetlenül ma éjjélkor a Hungáriában.

El nem tudtam gondolni: mit akar?... Nagyon sürgős dolog lehet, ha játék utáni nyugodalmát zavarja... Siettem fölkeresni.

zet — értesülésünk szerint, — két millió egy-száznyolcvanezer választót ismer el.

A Justh-pártban igen élénk volt az este az élet. Az elnökség tagjai közül gróf Batthyány Tivadar és Holló Lajos időztek fenn hosszabb ideig. Az eszmecsere a képviselőház mai ülésén történekről folyt és behatóan tárgyalták azt az akciózt, amelyet a függetlenségi és 48-as párt a sajtószabadság védelmére és a történeti támadások visszautasítására folytat.

A vitarendező bizottság ülése.

A negyvennyolczas függetlenségi Kossuth-párt, a negyvennyolczas és függetlenségi Justh-párt és a pártkereteken kívül álló függetlenségi képviselők vitarendező-bizottsága a holnapi nap folyamán ülést tart, amelyen a jövő hétre állapítja meg a parlamenti taktikát.

A véderőjavaslatok ellen.

Vasárnap Szabadszálláson és Zentán rendeznek nagy népgyűléseket a katonai javaslatok ellen. Mind a két helyütt a Kossuth-pártnak több tagja jelenik meg a népgyűlésen. Szabadszállásra Kovácsy Kálmán, Zentára Reöck Iván utazik le több képviselő társaságában.

Khuen ismét beszélt.

— Interpelláció a kolportázs-ügyben. —

A képviselőház ülése.

Budapest, augusztus 23.

A képviselőház ma megint nem jutott el a tegnapi megállapított napirend tárgyalásához, hanem zárt ülésben tovább tárgyalta a megvont kolportázs-engedély ügyét. A munkapárti képviselők Tisza István rendelkezésére ma is távol tartották magukat a zárt üléstől, az ellenzék pedig ismételtelen kérte a tanácskozásképesség megállapítását, ami két ízben a tanácskozásnak félórára való felfüggesztését eredményezte.

Az ülés elején a napirend előtt gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök tett néhány apróbb bejelentést, azonban olyan halk hangon, hogy nem lehetett érteni. A jobboldali ujságíró karzatról faggatták is a képviselőket, hogy mit motyog a miniszterelnök. A karzat közelében ülő Tisza István erre visszafordult és mosolyogva szökött oda:

— Most nyilván a lemondásait forjesszti elő...

Tiszának ez a megjegyzése sok különféle

Teljes pongyolában ül az asztala előtt és morfondíroz...

— Édes barátom! Kétségbe vagyok esve, segítsen!...

— Mi baj?...

— Holnap a tiszteletemre bankettet adnak a magyar színészek. Már most a legelemből ndvariasság arra kész, hogy valamit mondjak. Már most mit mondhatnék egyebet, mint dícséretet a magyar literatúrára, művészetére? Fel fogom említeni a jeles magyar darabok czimeit s a drámaírókat, meg a jeles színészeket... Ebben fog maga nekem segíteni. Földiktál egyúdnányat!

— Szívesen... csak győzze irni!...

— Kezdjük, uram!

— Irja: Szigligeti...

Coquelin írja: Sighlighetti...

— Aztán Paulay...

Ő írja, arca veritékében, hogy: Paoula-i.

— Ujbázy, Vizváry, Gyenes, Nagy Imre.

— Onihhazzi, Ghienneche, Vissvarrey.

Naghi Elmret...

— Aztán Jászay, Márkus, Hegyesi Mari.

— Yassa-i, Marcouche, Heghiechie...

— Most olvassa fel...

Már akkor borsónyi veritékesöppek gyöngyöztek a homlokán...

Nagy kinnal végigsillabizálja az eddigi névsort... végre a földhöz csapja és kétségbeesetten fölkiált:

— Non, non... je n'y parviendrais jamais...

És a tózt abban maradt!...

kommentárra adott alkalmat. Az ellenzéken általában tréfának tartották, a munkapárt azonban — komolyan vette.

A napirend előtti felszólalásokat követő zárt ülésben egyedül Holló Lajos beszélt, aki éles kritikát gyakorolt a kormánynak a sajtószabadság ellen elkövetett merénylete felett. Beszéde közben az ellenzéki képviselők összeszólköztek a teremben levő egyetlen munkapártival, Ugron Zoltánnal, aminek a vége az lett, hogy Ugron is riadtan menekült ki a teremből.

Az ülés végén Ábrahám Dezső interpellálta meg a miniszterelnököt a kolportázs-megvonás és az általános beszerzési és szállítási részvénytársaság szerződése ügyében. A miniszterelnök nyomban válaszolt az interpellációra. Miután azonban komoly érvekkel nem tudta megvédeni álláspontját, élezzel próbálkozott meg kibujni a ráolvasott törvény-sértés alól. Pusztá véletlennek minősítette, hogy a kolportázs-elvonás ügyében a polgármester rendelkezése találkozott a bírói intézkedéssel, a beszerzési társasággal kötött szerződésnél pedig kijelentette, hogy a kormány egyoldalulag járt volna el, ha jogokat nem biztosított volna egy következő kormány számára.

Az ellenzékéről sűrű közbeküldésekkel honorálták a miniszterelnök válaszát, amelyet a többség tudomásul vett.

Részletes tudósításunk a következő:

Napirend előtt.

Kabos Ferencz alelnök negyedtizenegy órákor megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvéhez hozzászólás nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatja Bácsbodrog- és Szatmármegyék fölíratát a képviselőház mai tanácskozásmódja ellen.

Felkiáltások a baloldalon: Hoch! Hoch! Zsivó!

Csuhá István: Tudjuk, hogy csinálják ezeket a fölíratokat!

Elnök javasolja, hogy a fölíratok tétessenek a Ház asztalára.

Vertán Etele ezzel szemben indítványozza, hogy Bács-Bodrog vármegye fölíratát, minthogy onnan tizenegyezer hadköteles közül nyolczezer kivándorolt... (Zaj a baloldalon.)

Lovász Márton: Tessék aztán létszámot emelni!

Vertán Etele: ... adják ki a kérvényi és a kivándorlási bizottságnak is. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Szatmár vármegye kérvényét pedig a kérvényi és közigazgatási bizottságnak. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök jelenti, hogy a két fölíratra nézve névszerinti szavazást kértek s egyben kérték a szavazásnak holnapra való halasztását.

Fölvoltasták ezután az interpellációs könyvet, amelybe az elmaradt interpellációkon kívül Ábrahám Dezső a hírlapok szállításáról kötött szerződés erkölcsötlen tartalma tárgyában és Kun Béla a gáti urbéresék ügyében jegyzett be interpellációt.

Elnök javasolja, hogy félegykor térjenek át az interpellációkra.

Lovász Márton hozzájárul az elnök indítványához, de kéri, hogy a jövőben az előadói székéből olvassák föl a bejegyzett indítványokat és interpellációkat, hogy jobban lehessen hallani.

Elnök kijelenti, hogy bár a képviselőknél mindenkor alkalmuk van az indítvány- és interpellációs-könyv megtekintésére, nincs kifogása a kérdés ellen.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök betérjeszti az 1910-ik év negyedik és az 1911-ik év első negyedében teljesített tulkiadásokról az állami számvizsgáló jelentését, továbbá a Szatmármegyéből két községnek Bereg megyéhez való csatolásáról, továbbá Bihar- és Fogaras vármegyék utadójának 5 százalékon túl való fölemeléséről szóló jelentéseket.

A jelentéseket az illető bizottságokhoz teszik át.

Elnök jelenti, hogy Beck Lajos, Holló Lajos, Hock János és Ráth Endre napirend előtt való felszólalásra kért engedelmet „A Nap“ kolportázs-engedelmének megvonása tárgyában. A felszólalásra vonatkozó engedelmet ő megtagadta. (Zaj a baloldalon.) Az illető képviselő a Ház határozatának provokálását kívánja az engedelem megadása tárgyában. (Zaj a jobboldalon.) Egyenkint fölteszi a kérdést.

A többség nem adja meg az engedelmet a felszólalásra.

Jelenti, hogy husz képviselő zárt ülést kért. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Gróf Batthyány Tivadar: Mit zajonganak!

Nyílt ülésen akarjuk tárgyalni az ügyet, miért nem engedik meg?

Elnök elrendeli a zárt ülést. (Helyeslés a baloldalon.)

Zárt ülés.

Kabos Ferenc elnök megnyitja a zárt ülést. Holló Lajos: Az igazságügyminiszter a mai lapokban megjelent nyilatkozatában azt mondja, hogy az illető lap részleggel a megrendszabályozásra, mert királysértést követett el. A jog álláspontjáról azonban nem lehet letérni a sajtóval szemben sem, legkevésbé az igazságügyminiszternek. Az, hogy királysértés miatt indították meg a megtorló és erőszakos eljárást, csak súlyosbítja a kormány vétkeit. A királysértésnek ürügyül való felhasználása a legnagyobb mértékben elítélendő. A sajtó visszaéléseit a sajtó maga is ki akarja irtani. A törvényes eljárás kivül a közönségre kell rábízni a sajtó feletti ítélkezést. Nemcsak ilyenkor, hanem akkor is, amikor kormánybefolyások következtében hirtelen pálfordulások következnek be. Hivatkozunk Kristóffyra, de az ő rendszere nem volt ilyen igazságtalan; ő pártkülönbösg nélkül beszűntette a kolportázst és akkor feljajdultak azok is, akik ma pártolják a kormány erőszakosságát. (Zajos helyeslés balfelől.) Deák a jogfolytonosságot követelte és ahhoz kötötte az alkotmányosság visszaállítását. Deák Ferenc hagyományát ma semmire se becsüljük, játszanak vele s amikor az égbekidő nagy sérelmeket az ellenzék szóvá teszi, a munkapárt távol van...

Justh János: Csak Ugron Zoltán van jelen! Ugron Zoltán közbeszól és kéri a tanácskozási képesség megállapítását.

Elnök: Ne dikiézson a képviselő ur!
Kun Béla: Ez nem az Elite-szálló! (Derültség.)

Kovácsy Kálmán: Itt van a munkapárt tulajági része! (Óriási derültség.)

Justh János: A házszabályokat megtanulhatta volna, mikor az Elite-ben ült egyedül. (Derültség.)

Felkiáltás: Gyakorlata van a zárt ülésben!
Ugron Zoltán felugrik a helyéről és kimegy a teremből.

Holló Lajos: Az erőszakosság terén is „sunt certū denique fines“. Az ilyen lépések csak muló dolgok. Mi ragaszkodunk a nyílt tárgyaláshoz, de kénytelenek vagyunk a sajtó szabadságüggyét zárt ülésen is megvédeni és erre minden eszközt felhasználunk. (Zajos éljenzés.)

Beck Lajos: Kéri a tanácskozási képesség megállapítását.

Elnök: Konstatálja, hogy a Ház nem tanácskozási képességű és ezért az ülést félórára felfüggeszti. Szünet után

Elnök újra megnyitja a zárt ülést.
Hock János kérésére konstatálják a tanácskozási képességet.

Elnök most félórára felfüggeszti az ülést.

A félóra elteltével megnyitott zárt ülésen ismét nem volt tanácskozási képesség a Ház, amiért újra félóra szünet következett.

Félszáz órákor
Elnök nyílt ülésen megállapította a holnapi ülés napirendjét s áttért az interpellációkra.

Ábrahám Dezső interpellációja.

Ábrahám Dezső szóvá teszi a miniszterelnök tegnapelőtti kijelentését, melylyel erkölcsösen találmunk mondotta az újságzállítás dolgában az Általános Beszerzési és Szállítási Vállalattal kötött szerződést. Hogy mondhatott ilyet a miniszterelnök, mikor ezt a szerződést a mostani kormány aláírta. Kéri a miniszterelnöktől, azonosítja-e hát magát ezzel a szerződéssel vagy nem. Végül a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz és a kereskedelemügyi miniszterhez:

Van-e tudomása a miniszterelnök urnak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter és az Általános Beszerzési és Szállítási Részvénytársaság között 3840—910. sz. a kötött szerződésről?
Azonosítja-e magát a miniszterelnök ur a szerződés összes pontjaival?

Hajlandó-e, amennyiben a szerződés erre módot nyújt, a 6. és 7-ik pontot akként megváltoztatni, hogy az ott megjelölt szállítási költség és közvetítési díj ne szolgáljon a kormány által megjelölhető lapok kedvezményezésére?

Hajlandó-e a kereskedelemügyi miniszter ur az Általános Beszerzési és Szállítási Vállalattal kötött szerződésnek 6. és 7. pontját akként megváltoztatni, hogy e pont ne szolgáljon a mindenkori kormányt támogató lapok jogtalan kedvezményezésére? (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Khuen válaszol.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: A szabadsajtó védelme leginkább a szabad szóhoz illik. (Nagy zaj balfelől.) Ez pedig csak anny lehetséges, ha nyílt ülésben történik ily dolgok megbeszélése.

Justh Gyula: Nem engedték meg! (Zaj.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Delát miután most már túl vagyunk ezen a stációon...

Justh Gyula: Még nem! (Zaj.)
Sümegei Vilmos: Majd mikor Tisza megengedi Önöknek. (Folytonos zaj.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: ... megragadom az első alkalmat, hogy mindjárt nyilatkozzam a hozzáam intézett interpellációra. Nem a kormány szorult helyzete bírta reá a kormányt arra, hogy az adott esetben az eljárást megindítsa, mert megvallo, igenis megtehető a szükséges intézkedések. (Zaj a bal- és szőlőbaloldalon.) De én azt hiszem, hogy — és itt az egész sajtóra hivatkozhatom, amely egyértelműleg elítélte annak a lapnak a hangját, — ez teljesen indokolt volt. A közigazgatási hatóság, én szerintem is, teljesen helyesen járt el. Ami pedig a Beszerzési Vállalattal kötött szerződésről, ezt nem lehetett megtagadni, mert amit egyik vállalatnak megadunk, meg kell adni a másiknak is. Nem változtattunk ezen szerződés pontozatain, amelyek, beismerem, meg lehetett volna változtatni, mert nem is annak a vállalatnak javára szóló intézkedésről van szó ezen 6. és 7. szakaszokban, hanem, mondjuk, a kormány javára szóló bizonyos béne van azokban kikötve: erre nézve csak arra utalok, hogy maga az alszerződés, gondolom még a Fejérváry-kormány idejében kötötték, de úgy tudom, hogy a mult kormány is igénybe vette az ezen szerződésben foglalt előnyöket, nem egyszer és én azt tartom, hogy a kormány nagyon egyoldalulag járt volna el, hogy ha ezt a jogot nem biztosította volna egy esetleges újabb, más kormány javára. (Nagy derültség a jobboldalon.)

Sümegei Vilmos: Egész kabaré! (Zaj a baloldalon.)

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Ez a kormány sohasem vette igénybe és sohasem fogja igénybe venni a 6. és 7. szakaszokban a kormány javára stipulált határozmányokat. (Derültség balról.) Kérem méltóztatasság válaszoztat tudomásul venni. (Helyeslés jobbról. Zaj a baloldalon.)

Viszontválaszok.

Kossuth Ferenc személyes kérdésben szólva, kijelenti, hogy a volt kormány, a Fejérváry-kormány által a Csomagszállítással kötött szerződésben biztosított jogokat egyetlen alkalommal sem vette igénybe. Sőt hosszú ideig szigorú vizsgálatot folytatott a vállalat ellen, amikor az összes sajtó olyan nyilatkozatot adott be a kormánynak, hogy a vállalat működése kielégítette őket.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök azt hangoztatta, hogy a kolportázs-elvonást a volt kormány igénybe vette, nem egyszer, hanem többszörösen.

Kossuth Ferenc erre kijelenti, hogy a miniszterelnök nincs helyesen informálva a tényállásról, mert ha jól lett volna informálva, ezt a nyilatkozatot nem tette volna. A volt kormány egyetlen lappal szemben élt azzal a joggal, hogy azt a vasuti állomásról kitalálta. De ehhez joga volt, mert a vasuti állomás nem nyílt terület, hiszen csak belépti-jegygyel lehet oda belépni. A vasuti adminisztrációnak joga volt moráliter igénybe venni azt a különben meglevő jogát, hogy kitalált egy olyan lapot, amely izzgatta a vasut alkalmazottait, hogy a vasuti adminisztrációt né lássák el rendezésen. De ennek nincs semminemű politikai vonatkozása. Olyan dolog ez, mintha eltűrném, hogy valaki mindennap bejárjon a konyhámba, hogy a családtagokat ellenem ingerelje.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök úgy látja, hogy Kossuth Ferenc magára vonatkozatta előbbi megjegyzését. Ezt nagyon sajnálná, mert ez nem volt szándékában. Ha a szót rosszul informálták, nem fog habozni ezt bevallani.

Ábrahám Dezső reflektál a miniszterelnök válaszára. Veszedelemes a miniszterelnöknek az a tétele, hogy joga volt a polgármesternek bírói ítélet nélkül is a kolportázst elvonni. Hiszen akkor a polgármester korlátlan egyeduralkodó. Ha nem tetszik neki valamely lap iránya, egyszerre megvonhatja tőle a kolportázsi engedelmet. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.) Nem veszi tudomásul a választ.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök csak véletlen dolognak mondja, hogy a polgármester rendelkezése találkozik a bírói intézkedéssel. (Derültség a baloldalon.) A polgármesternek a kolportázsi-elvonás diszkreczionális joga ama rendelet alapján, amely a kolportázsi-ügyet rendez. (Zaj a baloldalon.)

Gyórfy Gyula: Az nem törvény!

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: A közigazgatási hatóság felelőssége tudatában intézkedik. Ez ellen felelőbezi lehet. (Zaj.)

Csuhá István: Hisz előre megmondta, hogy helybenhagyja.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Helyén való volt az intézkedés. Előre fog-

lalkozott a kérdés részleteivel, azért mondta előre, hogy helybenhagyja a polgármester rendelkezését. (Zaj.)

Gyórfy Gyula: Nincs joga bíraskodni.

Bárcsay Andor: Mit szól hozzá az igazságügy-miniszter?

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Kéri válaszának tudomásul vételét. (Felkiáltások a baloldalon: Hoch! Hoch!)

Ábrahám Dezső: Kiváncsi rá, hogy az igazságügyminiszter osztja-e azt a jogelvet, hogy a miniszter előre bejelentette az intézkedés helybenhagyását? Nem veszi tudomásul a választ. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést. A többség tudomásul veszi a miniszterelnök választát. (Felkiáltások balról: Hoch! Hoch!)

A gáti urbéresék ügye.

Kun Béla Gát beregmezei község sanyaru birtokviszonyait teszi szóvá. A következő interpellációt intézi a földmívelésügyi miniszterhez: Hajlandó-e a t. földmívelésügyi miniszter ur a beregmezei gáti volt urbéres közönségnek az ugynevezett Spiegel-féle legelőbirtokvéteiből származó bajain segíteni s a községnek már-már bekövetkező végrömlését a szükség szerinti rendkívüli eszközökkel is megakadályozni és így az egykor virágzó falut megmenteni a hazai magyarság számára?

Az interpellációt kiadják a földmívelésügyi miniszternek.

Elnök ezután az ülést háromnegyedkettőkor berekeszti.

Budapest, augusztus 23.

Munkapárti beszámoló. Nagyváradról jelentik: Beöthy László orsz. képviselő ma beszámolót tartott Hosszupályiban. A képviselő beszédében a kormány üdvös tevékenységét ecsetelte, majd fejtegette a katonai javaslatokat, a parlamenti obstrukcióról szolt, melyet elítelt. A beszédet a választók nagy tetszéssel fogadták. Beszédet még Márkus László a jelezavak politikájának kárhözátosságáról és Ledig Dezső földbirtokos, aki a terület lakossága nevében tiltakozott az obstrukció ellen.

KÜLFÖLD.

A török trónörökös romániai útja. Bukarestből jelentik: A török trónörökösnek a román udvarnál küszöbön álló látogatását itteni diplomáciai körökben a Románia és Törökország közötti barátságos vonatkozások újabb megerősítésének tekintik. E látogatásnak nagy politikai jelentőségét tulajdonítanak. A török trónörökös, ki három napig fog Romániában tartózkodni, a szultán kéziratát fogja Károly román királynak átadni, mely kifejezést fog adni Törökországnak Romániával szemben való barátságos viszonyának.

Az angol alsóházat elnapolták. Londonból jelentik: Az angol alsóház tegnap ülésének végén, amikor a ház elnapolásáról folyt a vita, heves kontroverzia fejlődött ki Hardie Keir és Lloyd George között. Hardie Keir azt javasolta, hogy a ház csak egy hétre napolja el üléseit, Lloyd George ezzel szemben kijelentette, hogy a kormány habozás nélkül egybe fogja hívni a házat, ha oly körülmények merülnének fel, melyek a parlament összehívását a kormány valamely cselekvésének helybenhagyása végett szükségessé tennék. A ház ezután október 24-ig elnapolta üléseit.

Francia flottaszemle. Párisból jelentik: Fallières köztársasági elnök szeptember 4-én Toulonba megy flotta-szemlére. Az elnök a Pothuan fedélzetén fog tartózkodni és kíséretében lesznek a kabinet tagjai, meg a képviselőház elnöksége. A parlament tagjainak a Foudre hajót tartják fenn. A hajóraj parancsnoka Jauréguiberry admirális.

A montenegrói új kormány. Cetinijéből jelentik: A Tomarovic-kormány lemondott. A király elfogadta a lemondást és újból dr. Tomarovicot bizta meg a kormányalakítással. Gyukanovic belügyminiszter és Jermovic pénzügyminiszter szintén megtartják tárcáikat. Hadügyminiszterré Vukotic tábornokot, igazságügyi és közoktatásügyi miniszterré Doszics államtanácsost, külügyminiszterré pedig dr. Gregoriet, eddigi akutari konzult nevezték ki.

Megkezdődtek a hadgyakorlatok.

— A trónörökös a tengerparton. —

Károly Ferencz József automobil-balesete.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 23.

A nyárvégi nagygyakorlatok megkezdődtek. Szárazon és vizen folynak a készülődések, főhercegek és tábornokok utaznak, ezredek és zászlóaljok vonulnak végig az országon, hogy a kiszemelt területen csoportosulva iászanak egy kis háborusdit. Az Adriai tengerparton kezdődő hadgyakorlatokon *Ferencz Ferdinánd* trónörökös is részt vesz, míg a csehországi hadgyakorlatok *Károly Ferencz József* herceg prezmptív trónörökös jelenlétében fognak lefolyni. *Károly Ferencz József* főherceget ma a hadgyakorlatok színhelyére való utaztában kellemetlen *automobil-baleset* érte. A prezmptív trónörökösöt csak a véletlen mentette meg a súlyos megsérüléstől.

Magyarország területén két táborba vonják össze a csapatokat. Felsőmagyarországon, Sátoraljai hely környékén és a Dunántulon tartják a hadgyakorlatokat.

Részletes tudósításunkat itt adjuk.

Ferencz Ferdinánd Fiumében.

Fiumei jelentések szerint *Ferencz Ferdinánd* trónörökös, főherceg ma hajnali négy órakor az „Erzherzog Franz Ferdinand“ csatahajón ideérkezett. Reggel 9 órakor a főherceg a Riva Salvatoron partraszállt, hogy megtekintse a csapatszállításra átalakított hajókat. Délelőtt háromnegyed 10 órakor *Ferencz Ferdinánd* trónörökös fehér motorcsónakja kikötött a Rodolfo mólón. A trónörökös vászon tengerésziszti egyenruhában Montecuccoli gróf tengernagy, tengerészeti parancsnok kíséretében a Salvatore rivára ment, ahová a tisztelgésre megjelent katonatisztek követték. A trónörökös ezután az „Adria“ hajóstársaság „Szeged“ nevű gőzösére ment, melynek hátsó árbóczára nyomban felhúzták a hadi lobogót. A trónörökös elismerését fejezte ki a látottak felett. A trónörökös ezután a többi díszhajót tekintette meg. A csapatszállítás alkalmából Hötzendorfi Conrad vezérkari főnök is számos főtiszttel Fiuméba érkezett. A trónörökös hivatalos fogadtatása elmaradt, mert a trónörökös inkognitóban jött.

A magyar Dreadnought.

Fiuméből jelentik, hogy *Ferencz Ferdinánd* főherceg a flotta beérkezésének megtekintése után kíséretével gróf *Montecuccoli* tengerészeti parancsnokkal és báró *Conrad* vezérkari főnökkel előzetes lejelentés nélkül meglátogatta a *Danubius* hajógyárat, amely tudvaleg egy Dreadnought és több kisebb hadihajó építésére nyert megbízást. A nagyarányú hajógyár egyelőre még épülőben van és így a hajóépítésre szolgáló állványok felállítása is csak most folyik, mindazonáltal már 6—8 hét múlva talán meg lehet kezdeni az egyik czirkáló építést, míg a Dreadnought építésére szolgáló állványok felállítása most folyik és a munkálat a jövő év január havában fog elkészülni.

A *Danubius* hajógyár megtekintése után a főherceg visszatért a *Ferencz Ferdinánd* zászlóshajóra és megregelizett. Délután 1 órakor, mikor a négy csapatszállító hajó befejezte a csapatok belajózását, a flotta kíséretében délfelé elhajózott.

A dalmáciai hadgyakorlatok.

Zárából jelentik, hogy a *Ferencz Ferdinánd* és *Frigyes* főhercegek jelenlétében tartandó dalmát partraszállási gyakorlatok előkészületei folyamatban vannak. Tegnap újból több tábornok érkezett ide, a többek közt *Potiorek* hadseregfelügyelő. A tulajdonképpeni partmenti hadgyakorlatok megkezdése előtt *Ferencz Ferdinánd* trónörökös rendelkezése a Lajóraj harezserü éjjeli gyakorlatozást végezteti, amelynek keresztülvitelére a főherceg szemé-

lyesen tette meg a szükséges intézkedéseket és parancsokat.

A dalmáciai kombinált szárazföldi és vízi hadgyakorlatok a következő ordre de bataille mellett fognak lefolyni: Főparancsnokság gróf *Montecuccoli* tengernagy tengerészeti főparancsnok a „Lacroma“ cs. és kir. yacht. Támadó fél: *Haus* Antal altengernagy. I. nehéz osztály: „Erzherzog Franz Ferdinand“, „Radetzky“ és „Babenberg“ I. osztályu sorhajók. II. nehéz osztály: gróf *Lanju-Wellenburg* Károly altengernagy; „Erzherzog Karl“, „Erzherzog Friedrich“, „Erzherzog Ferdinand Max“, „Seehund“, „Delphin“. Védekező fél: lovag *Chmelarz* ellentengernagy: „Sankt Georg“, „Kaiser Karl VI.“, „Kaiserin Elisabeth“, „Maria Theresia“, „Zenta“, „Szigetvár“, „Admiral Spaun“, „Gaea“, kilencz torpedóromboló és az összes hajóraj-torpedó csolnakok továbbá a parti-torpedó állomások hajói. A védelmi fél nyolcz nehéz egységgel és husz csolnakkal gyakorlatozik, a támadó fél tíz nehéz egységgel és 3000 főnyi csapatával szemben.

A prezmptív trónörökös karambolja.

Károly Ferencz József főherceget tegnap a hadgyakorlatokra való utaztában könnyen végzetessé válható baleset érte. Mint *Prágából* jelentik, a főherceg tegnap este tíz órakor három tiszttel a német színházból automobilon a *szojovicsi táborban összevont csapatok körébe* ment. Kbel és Vinarz között az automobil nekiment egy szembefövő, lámpával el nem látott kocsinak, amelynek rudja az automobil felé volt fordítva. Csak a soffőr lélekjelenlétének tuajdonítható, hogy nagyobb szerencsétenség nem történt. A nehéz szekeret az automobil félrelökte, de a gépkocsi erősen megsérült. A főherceg kiesett az automobilból, karján, homlokán és fulén horzsolásokat szenvedett, amelyek jelentéktelenek. Kísérő tisztjének sebesülése is egészen könnyű, bár zúdásai veszélyesebbek. A baleset után a soffőr futva ment gróf *Usernin* winari kastélyába segítségért, de nem talált ott senkit, mert a grófi család külföldön nyaralt. *Károly Ferencz József* főherceg visszatért a brandeisi kastélyba. A kocsi ellen, akinek vigvázatlansága a balesetet okozta, megindították a bünyfenyítő eljárást. A főherceg az éj későbbi folyamán tovább utazott Szojovicsba.

A magyarországi gyakorlatok.

Mint *Barcsból* jelentik, most folynak a dunántúli nagygyakorlatok, melyeken hét közöshadseregbeli lovasezred, hat honvédezred, három lovas tüzerhadosztály, három lovassági táviróvonal, két tábori szikratáviró, két lovassági utászcsapat és hat repülőgép vesznek részt. Három repülőgépe van a támadó és három a védő félnek. Barcsban van a három katonai pilóta, Verőczen pedig a három civil: *Warchalowszky*, báró *Economó* és *Flesch*. Barcsban van a főhadiszállás. Itt van a gyakorlatok vezetője, *Brudermann* lovassági főfelügyelő és több magasrangu vezérkari tiszt. Eddigél csak kisebb összeütközések voltak, ma kezdődött meg az első nagyobb csata. A döntő ütközet holnapra várható.

Sátoraljai helyen és környékén is nagyban készülődnek a hadgyakorlatokra. Csütörtökön reggel érkeztek Nagymihályba a pécsi honvédegyalozezred egy zászlóalja, a losonezi 25., a kassai 34., a máramaroszigeti 85., az eperjesi 67. gyalozezred, két tüzezred és két ezred huszárság. A 25. gyalozezred Nagymihályban, a 34. Macoron és Rozdicsen, a 85. és 67. gyalozezredek pedig Topolyán, Petróczon és Nátalfalván, a tüzezrek és huszárok Nagymihályban és Mehio-pusztán vannak elszállásolva. A kassai 27. gyalozhadosztály parancsnoksága Nagymihályban van. Dandárgyakorlatok lesznek augusztus 25. és 29-ike között Örmező felé; augusztus 30-tól szeptember 3-ikáig hadosztálygyakorlatok lesznek Vinna, Izbugya és Vámoslucska között; augusztus 31-én Pazdics, Szuha és Morva községek határában gépfegyverekkel harószati célzélővézetet tartanak. Szeptember harmadikán a hadsereg Sztropkó felé nyomul előre.

Folytatják a tárgyalásokat Marokkóért.

— A francia minisztertanács. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 23.

Németország aligha fog engedni annak a francia óhajnak, hogy elégedjék meg kisebb területtel, mint amekkorát mostanáig kíván. Már pedig ez volt a végeredmény annak a minisztertanácsnak, amelyet a francia kormány tegnap tartott. A tegnapi minisztertanácson pontosan körülírták azokat az új instrukciókat, amelyekkel Cambon nagykövet visszatér Berlinbe. Jegyzőkönyvbe foglalták az utolsó feltételeket s ezeken túl *Franciaország nem hajlandó Németország irányában elmenni az engedmények terén.* Cambon mindenekelőtt azt fogja kívánni a német külügyi kormánytól, hogy tüzetesen körvonalazza kívánságait Marokkóban s evégből magával viszi a francia kormány memorandumát, amely a francia érdekszférát jelöli meg Marokkóban. Figyelemre méltó körülmény, hogy ennek a jegyzőkönyvnek megszövegezésébe az igazságügyminisztert is belevonták.

Abból a tényből, hogy *Barrére* quirináli nagykövet is résztvett a tegnapi tanácskozáson, diplomáciai körökben teljes bizonyossággal azt következtetik, hogy *Olaszország a Németországnak teendő engedmények által Afrikában megkárosítottnak érzi magát* és szintén kompenzációkat kíván. *Barrére* már régebben tájékoztatta kormányát erről és a tegnapi miniszteri tanácskozáson az Olaszországnak adandó engedmények is nyilván szóba kerültek. A tárgyalásokat most újból megkezdik és a világ minden érdekelt államában izgalommal várják azok végét.

A marokkói helyzetről szóló távirataink itt következnek:

Páris, augusztus 23.

A miniszterelnök tegnap délelőtt három óra hosszáig tartó tanácskozást folytatott a külügyminiszterrel, a tengerészeti miniszterrel, a hadügy- és igazságügyminiszterrel, *Cambon* Jules berlini, *Cambon* Pál londoni és *Barrére* római nagykövettel. A tanácskozást délután három órakor folytaták és délután öt óráig tartott. E második tanácskozáson *Lebrun* gyarmatügyi miniszter is résztvett, *Cambon* Pál londoni nagykövet azonban nem.

Páris, augusztus 23.

A Cambonnal folytatott miniszteri tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy a *Fallières* elnök. léscével összeülő minisztertanács negyvennyolcz órán belül meg fogja szövegezni *Cambon* új instrukcióit. A minisztériumban nem akarják, hogy az újabb berlini tárgyalások esetleg szeptember végéig tartsanak. Németország lényeges új követeléseit nem hajlandók teljesíteni, már azért sem, mert mint a „*Liberté*“ megjegyzi, az a megegyezési forma, melyet *Cambon* visz Berlinbe, Németország minden jogos kívánságát kielégítheti.

Páris, augusztus 23.

A „*Matin*“ tegnapi számában *Hedemann* egy cikket közöl, amely Franciaország kitűnő hadseregét és tengerészetét dicséri és a francia diplomatákról úgy nyilatkozik, hogy a legjobbak a világon. Németországnak ez alkalommal föltétlenül egy tiszta és erősen körülhatárolt kötelezettséget kell elvállalni, úgy hogy a jövőben semmiféle okon beléakadni ne lehessen.

Páris, augusztus 23.

A Havas-ügynökség jelenti *Rabatból*: *Moinier* tábornokot, amidőn hadseregével a Gru-folyó mentén haladt, *Guelta* el Fila mellett a zaer-törzs emberei megtámadták. A francziák szétszórták az ellenséget. Négy benszüllött katona elesett, 10 francia megsebesült, köztük 4 súlyosan.

London, augusztus 23.

Tangerből jelentik, hogy a nomád törzsek küldöttei *Oradunba* érkeztek és felszólították a marokkói hatóságot, hogy kergesse ki a városból az európaiakat és pusztítsa el a *Mannesmann*-telepeket, különben a törzsek meg fogják támadni és kirabolják a várost.

A meglöpött Louvre.

— Még nem került elő a Mona Lisa. —
— Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 23

Egész Páris izgalomban van. A francziák egyik legféltettebb műkiincsét, a világ egyik legdrágább festményét lopták el tegnap ismeretlen tettesek a Louvre muzeumból. Ez a titokzatos klopolás, amely pénzértékre átszámítva néhány millió frank ellopását jelenti, talán a legnagyobbszabású és legrejtelmesebb képtolvajlás az utóbbi évszázadoknak. A kép, amelyet elloptak Leonardo da Vinci-nek *Mona Lisa*, másnéven *La Gioconda* című festménye. Az egyetlen épen maradt legcsodálatosabb remeke a nagy festőnek. A kép egy flórenczi kereskedőnek *Gioconda* nevű feleségét ábrázolja, akibe a művész későbbi éveiben szerelmes volt. Leonardo a képet 1500 és 1505 között festette és *Mona Lisa* meghalt, mielőtt még a képe teljesen elkészült. Vándorlásain Leonardo a képet mindenütt magával vitte és amikor I. Ferencz francia király udvarába érkezett, ez megvette tőle a képet 5000 aranyért. Leonardo da Vinci azonban nem akart megválni a képtől és a királytól azt a kegyet kérte, hogy a képet haláláig magánál tarthassa. Így a festmény csak Leonardo halála után került a francia király muzeumába. Értékét szinte lehetetlen megbecsülni, mert tekintetbe véve az amerikai dollárkirályok fökezűségét, nem lehetetlen, hogy tíz millió frankot is megadjának érte.

Szinte érthetetlen, hogyan történhetett a tegnapi lopás. A kép üveg alatt volt elhelyezve, körülötte pedig vaskorlát volt, amely a látogatókat megakadályozta abban, hogy a képhez hozzáférjenek. Azonkívül egy ór is volt felállítva a kép közelében, amelyet ismeretlen tetteseknek mindamellett sikerült ellopni. Eleinte néhány fényképezésre gyanakodtak, akik engedélyt kaptak, hogy a szóbanforgó képről reprodukciókat készítsenek és azt hitték, hogy ezek szállították el műtermükbe a képet. A feltovés azonban tévesnek bizonyult. Alig tartják lehetőségre, hogy tényleg lopást követtek el, minthogy majdnem lehetetlen dolog a világhírű képet elodni. A rendőrség az azt hiszik, hogy egy riportert rossz tréfájáról van szó, aki csak azt akarta bizonyítani, mily rosszul érzik a Louvre műkiincseit, amit már gyakran hibáztattak a lapok, anélkül is inkább, mert az őrizet tényleg igen hiányos.

A *Matin* már több ízben kigunyolta azt a módszert, amelylyel a Louvre műkiincseit őrzik és azt írta, hogy van délből egy időpont, amikor a képet nyugodtan, mindenki szemeláttára el lehet lopni. Most attól tartanak, hogy az illető lap maga cikkének igazolására tréfából lopatta el a képet.

A kép eltűnését tegnap déli 12 óra előtt vették észre és az esetet rögtön jelentették a szépművészeti miniszteriumnak és a rendőrségnek, amely már délután három órakor átkutatta a Louvre-t, de eredmény nélkül. *Lépine* rendőrfőnök maga vezette a vizsgálatot. Egyenként el kellett vonulnia előtte mindenkinek, aki a muzeumban volt, de már akkor kereshették. A rendőrfőnök külön-külön kihallgatott minden őrt. Az egyik elbeszélte, hogy tegnapelőtt nagytakarítás volt a muzeumban, kéményseprők tisztogatták a kürtöket és kőművesek tatarozták a falakat. Hallotta, mikor az egyik munkás így szólt a társához:

— *Hinnéd e, hogy ez a mázslmány több pénzt ér, mint amennyi a milliós lutri fönyereménye?*

A másik kőműves — így beszélt tovább a muzeumi őr — hitetlenül röhögött, de amaz erősködött, hogy ő olyasvalakitől tudja, aki ért hozzá.

Ez volna tehát az egyetlen nyom és most összefogdosák azokat a kőműveseket és kéményseprőket, akik hétfőn a Louvre-muzeumban dolgoztak. Ez sem biztat eredményre. Késő este adósodva a muzeum egy sötét csigalépcsőjének alján megtalálták azt a nehéz metszett fakeretet, amelyben a *Mona Lisa* volt. Ez a ráma is nagybecsű. 1905-ben adományozta *Bearn* grófné a Louvre-nak. Szakértők

becslése szerint ez a fárama is ritkabeccsű műremek. Felvitték a keretet a muzeum igazgatói irodájába és ott elszörnyűködve állapították meg, hogy *notorius képtolvajok lehettek a tettesek*, mert a vásznat nem vágták ki, hanem biztos kézzel kiszorították keretéből.

A Louvre egy másik öre azt állítja, hogy három nap előtt egy fiatal embert, aki osztrák, vagy német lehetett, látott az ellopott kép előtt álmodni. Ez az ember folyton a kép előtt állt és ha rövid időre el is ment, mindig újra visszajött. Az ő pontos szemleírását adta az idegennek, aki, szerinte, örült ember benyomását tette. A nyomozást lázasan folytatják, de a *La Gioconda* ma estig nem került meg és most már *Lépine* rendőrfőnök is letett arról a reményről, hogy valamely újság tiintette el a festményt vagy reklámból, vagy azért, hogy bebizonyítsa, mennyire rossz a Louvre-muzeumban a felügyelet.

A párisi lapok a képtolvajlás alkalmából körkérdest intéztek egyes híres régiség- és műkereskedőkhöz, hogy mi módon tartják lopás ellen megvédetőknek a nagy műkiincseket. Kiváló antiquáriusok véleménye megegyezik abban, hogy nagybecsű képeket villamoskészülékkel kell ellátni, amelynek csengetyűs szerkezete felriasztja az őrséget, ha hozzányulnak. Ezt a készüléket nálunk, a budapesti Szépművészeti Muzeumban már hosszú idők óta alkalmazzák sokkal kisebb értékű képeknél is.

TÁVIRATOK.

Az angolországi sztrájk.

London, augusztus 23.

Hatszáz munkás, aki a Tower hidja közelében egy hajógyárban volt alkalmazva, tegnap este abbahagyta a munkát. A North Eastern vasut igazgatósága és alkalmazottai között sikerült a differenciákat kiegyenlíteni. Az alkalmazottak már munkába álltak. Vidéki városokból is rossz hírek jönnek Londonba. Monmouthshire bányakerületében tegnap újabb zavargások voltak, különösen Ebbw Vale, Rhymney és Tredegar városokban. Valeben olyan komoly volt a zavargás, hogy a hatóság felolvastatta a lázadásról szóló törvényt, a katonák pedig szuronyrohamot intéztek a tömeg ellen. A bányakerület több városába csapatokat kellett kiküldeni.

London, augusztus 23.

Az alsóház tegnapi ülésén *Macdonald* hevesen támadta *Churchill* miniszter politikáját. *Churchill* miniszter védelmezte a kormány magatartását és hangoztatta, hogy a vasuti forgalom további szünetelése az ország nagy részében foglalkozásnélküliséget és éhínséget idézett volna elő. A miniszter kijelentette, hogy még egy külső ellenség blokádjá sem gyakorolhatott volna oly nyomást az ország egész lakosságára. Nem tud esetet, hogy egy katasztrófa valaha ily nagy közösséget ennyire fenyegetett volna. A kormány sem a tőke, sem a munkások pártját nem fogta, hanem a nép oldala mellé állott. A vita további folyamán a munkáspárt tagjai a kormánynak a csapatok szolgálatba állításával követett eljárását vették éles kritika alá.

London, augusztus 23.

A monmouthshire-i bányakerületben tegnap este is zavargások voltak, melyek különösen *Ebbw Vale*, *Rhymney* és *Tredegar* városokban voltak igen hevesek. Vale városban a zavargás akkora volt, hogy a hatóság felolvastatta a lázadási aktát és a katonaságnak szuronyrohamot kellett intéznie a tömeg ellen.

Tredegarban és környékén tovább folyik a zavargás a zsidók ellen. *Tredegarban*, ahol már az összes üzletet kifosztották, tegnap már a magán házakat kezdték kirabolni. A zsidók menekülnek *Tredegarból* és *Epsvaleből*. Hasonló fosztogatások fordultak elő a környékbeli helységeken is, ahol azonban már a keresztény üzleteket se kímélték. *Brinmarban* tegnap már egy templomot is megtámadták. A munkások el vannak adósodva az üzletlajdonosokkal, akik sok esetben háztulajdonosok is és panaszkodnak amiatt, hogy a sztrájk alatt szorongatták őket. Különösen a *tredegar* zsidókra haragszanak nagyon, mert ezek házaikba csak olyan lakókat fogadnak be, kik náluk vásárolnak.

London, augusztus 23.

A sztrájkolók táborában szakadás állott be. Igen sokan vannak, akik nemcsak a kormányt, hanem főleg a sztrájkvezéreket vádolják s nyíltan árulással gyanúsítják. Azt hangoztatja ez a csoport, hogy a sztrájkvezérek könnyelműen idézték föl a sztrájkot és megalázó békét kötöttek.

A londoni dockmunkások sztrájkja beveződött ugyan, de újabb veszedelem fenyegeti a kikötő forgalmát. A mállázó munkások ugyanis sztrájkka feleltek a munkaadóknak arra a fenyegetésére, hogy általános munkáskiszárást rendeznek.

A perza forradalom.

London, augusztus 23.

Mint a „Morningpost“ *Teheránból* jelenti, a kormánycsapatok a Kaspitenger kikötőit ismét megszállták és a volt saht teljesen körülzárták. *Sua* és *Sullana* elveszti hatalmát a turkmén törzsek felett, akik e hónap 20-án nagy csapatokban fosztogatva és rabolva berontottak *Semuamba*. A volt saht turkmén csaptainál jelentékeny szökések fordultak elő. *Muffa* kán emir pénzhiány miatt nem lépett fel *Salar ed Dauleh* ellen. *Morgan Shuster* vonakodik az anyagi eszközöket megadni, ami erős surlódásra adott alkalmat a minisztérium és *Shuster* között.

Teherán, augusztus 23.

Szeptember elejére várják Perzsia északi részén a döntő mérkőzést az exsah táborá és a kormány csapatai között. Néhány nap alatt 2500 bachtjár lesz a fővárosban, a turkománok pedig tömegesen elhagyják az exsahot és visszatérnek falvaikba. Utközben a perza és örmény házakat kirabolják, de az oroszokéit megkímélik. Legfeljebb, ha nyolc ezer ember van még *Mohamed Alinak*. Az exsah nem fog személyesen csatába keveredni. A síta papok felszólítják a lakosságot, hogy fegyverkezze fel *Mohamed Ali* ellen. Jellemző, hogy a perza sajtó lázít az oroszok ellen. Azzal védolja Oroszországot, hogy felbujtotta *Mohamed Alit* és pénzzel támogatja, hogy polgárháborút idézzon elő. Restben komoly zavargások törtek ki, amelyeket állítólag az orosz és mohamedán török lakosság idézett elő.

A portugál elnökválasztás.

London, augusztus 23.

A portugál törvényhozás — mint egy lisszaboni távirat jelenti — élénk vita után elfogadta a képviselői és az elnöki tiszteletdíjakról rendelkező javaslatot. E szerint a törvényhozás mindkét házának tagjai évi 120 millreis tiszteletdíjat fognak huzni, az elnök fizetése pedig évi 100,000 korona és 33,000 korona reprezentációs költségül.

Kinaiak forrongása.

Sanghai, augusztus 23.

Itt tömeges letartóztatások történtek. A kínai vársrészen lezárták az összes kinaikat, kik európai ruhákban járnak. A hadseregben gyanús mozgalmak észlelhetők. A várárookban nagy kézigranát készletet találtak. A kínai városrészt a vidékről jövő munkátlan elemek lepik el. A rendőrség ki akarta őket utasítani, de a jövevények nagy száma a rendőrséget engedékenységre kényszerítette.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárata.

Newyork.			
		aug. 23.	aug. 22.
Buza	helyben	96	95 $\frac{3}{4}$
	szeptemberre	97	96 $\frac{5}{8}$
	decemberre	101	100 $\frac{3}{4}$
Chicago.			
Buza	szeptemberre	90 $\frac{1}{2}$	90 $\frac{1}{4}$
Tengeri	szeptemberre	63 $\frac{1}{2}$	63 $\frac{3}{8}$

Newyork, augusztus 23. Gyapot Newyorkban, helyben 12.71 (12.60). Gyapot augusztusra 12.42 (12.39). Gyapot októberre 11.32 (11.29). Gyapot New-Orleansban, helyben 12.— (11 $\frac{7}{16}$). Petroleum Stand white Newyorkban 7.25 (7.25). Petroleum Stand white Philadelphában 7.25 (7.25). Petroleum Refined in Cases 8.75 (8.75). Petroleum Credit Blancas at Oil City 1.30 (1.30). Zsir Western steam 9.55 (9.55). Zsir Rohe és Brothers 9.50 (9.50).

Chicago, augusztus 23. Zsir szeptemberre 9.12 (9.17). Zsir októberre 9.17 (9.22). Szalonna short clear 9.18 (9.18). Sertőshus szeptemberre 16.15 (16.50).

Nagy vasuti katasztrófa a Szepességben.

— Öt halott, hat sebesült, —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 23.

A Kassa—Oderbergi vasút Kassa—Poprádi vonalán ma délután három óraker rémes katasztrófa történt, amelynek öt emberélet esett áldozatul s több sebesültje van. Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy mi volt a szerencsétlenség közvetlen oka, de annyi máris bizonyos, hogy a szepesszombati állomás tisztjei között kel keresni a bűncsét.

A szerencsétlenség előzménye az, hogy az Iglóról elindított személyvonat gépje Szepesszombat állomáson elromlott s ennek következtében a vonatot meg kellett állítani. Ugy látszik az ügyeletes forgalmi tiszt elfelejtette megadni a jelzést, hogy a személyvonat után elindított gyorsvonatot tartóztassák fel s így történt, hogy a gyorsvonat vezetője csak az utolsó pillanatban vette észre, hogy a vágányon közvetlenül előtte kocsisor vesztegel. Bár azonnal fékezett, a teljes erővel rohanó gépet megállítani idejében már nem tudta. A gyorsvonat beleszaladt a veszteglő személyvonatba, amelynek utolsó kocsiját teljesen szétronsolta, az utána következő két vagonot pedig erősen megrongálta.

Véletlenül a személyvonat utasainak legfőbbje a javítás alatt kiszállott a kocsiából s ennek tulajdonítható, hogy nem történt még súlyosabb veszedelem. A vasuti tisztviselők haragságának így is öt emberélet esett áldozatul; valamennyien vasuti alkalmazottak nejei, akik hazatérőben voltak a kassai hetivásárról.

A katasztrófa lefolyásáról a következő tudósításokat kaptuk:

Elakadt a személyvonat.

Ma délután három óraker a rendes időben futott be a kassa-oderbergi vasút 14-es számú személyvonata a szepesszombati állomásra. Rögtön a megérkezés után a vonat vezetője jelentette az állomás forgalmi tisztjének, hogy a gépen azonnal kijavítandó hiba van, aminek következtében a vonat nem indulhat. A forgalmi tiszt tudomásul vette a mozdonyvezető jelentését, de úgy látszik elfelejtett értesítést küldeni a közbeeső állomásra, hogy a személyvonat után közvetlenül elindított 2. számú gyorsvonatot tartóztassák fel. Azonnal hozzáfertek a gép kijavításához, de még mielőtt a vonat kiroboghatott volna az állomásról, a pálya fordulatánál, az állomás közvetlen közelében feltűnt a 2-ös számú gyorsvonat, melyről megfélekedtek.

A gyorsvonat eljelzésére a vasuti alkalmazottak kétségbeesetten szignálták a közlő vonat gépészének, hogy állítsa meg a vonatot, de ekkor már késő volt. A gyorsvonat majdnem teljes erővel rohant neki az előtte álló kocsisornak. Az állomáson tartózkodó utasok és alkalmazottak a látványra megdermedve állottak meg helyükön s csak percek múlva tértek magukhoz. Az ijedség első pillanatában mindenki menekülésre gondolt s csak mikor már a kedélyek némileg lecsillapultak, akkor kezdtek hozzá a mentéshez. A személyvonat utolsó kocsija roncsokban hevert, az utána következő kettő pedig a vágányról kiugorva féloldalra dült. A szerencsétlenség helye felől rémes segélykiáltás hangzott s a kocsi roncsai alól itt-ott összetört emberi tagok látszottak ki.

A halottak, sebesültek.

Az utolsó kocsiiban, amely teljesen szétronsolódott nagyjából ruttikai vasutasok feleségei ültek, akik a kassai hetivásáron voltak bevásárolni. E kocsi romjai alól holtan húztak elő

Bátori Istvánnét,

Bettes Miklósnét,
Karinthus Jánosnét, vasuti alkalmazottak nejeit, ugyszintén

özvegy Piskónét Ruttkárról,
Nagy Jánosnét, a tátralomniczi málházó feleségét súlyosan sebesülten húzták ki, de az asszony a kórházbaszállítás közben meghalt. Súlyosan sebesültek még meg Móna Istvánné és Bombólya András munkás, könnyebben sebesültek Braun Johanna Nagyváradról, Reviczky Jánosné Szucsányból, Scheffer Adolf gazdálkodó Karácsonymezőről, Miklós Mária Ruttkárról és Blau Miksa szabó Trencsénből.

A szepesszombati állomásról azonnal értesítették Poprád és Igló állomásokat, ahonnan azonnal orvosi segély indult utnak. A poprádi rendőrkapitány azonnal kihallgatta Gyurkovits Józsefet, a gyorsvonat mozdonyvezetőjét és a kalauzokat, egyelőre azonban nem tett semmiféle intézkedést, amíg Lőcséről meg nem érkezik a királyi ügyészség. Az utasokat az Iglóról érkezett első segélyvonat vitte Iglóra, honnan azok tovább utaznak.

Mit mond az igazgatóság?

A szepesszombati vasuti szerencsétlenségre vonatkozólag a Kassa-Oderbergi Vasút igazgatósága a következő hivatalos jelentést adta ki:

A Kassa-Oderbergi vasút 2. számú gyorsvonata, mely folytatását képezi a Budapestről reggel 6 óra 40 perczkor induló 1502. számú gyorsvonatnak, a Poprádfelka előtt fekvő Szepesszombat megállóhelyen beleütközött a Kassa-Oderbergi vasút 14. számú személyvonatába. A baleset az előzetes vizsgálat eredménye szerint úgy történt, hogy a Szepesszombat előtti Gánócz megállóhelyen a 14. számú vonat induláskor szétszakadván, a vonat újabb összekapcsolásáig hosszabb ideig tartózkodott. Az ezen okból megkésétt vonat után közlekedő gyorsvonat pedig Gánócz megállóhelyen nem lett megállítva. A gyorsvonat utasai közül senkise sem séült meg. A személyvonat utolsó kocsija összezúzódott és az ebben utazó vasuti személyzet közül öten meghaltak, ketten súlyosan és négyen könnyen megsérültek. Szigorú vizsgálat folyamatban van.

A vizsgálat.

A vizsgálat eddig még nem állapította meg, hogy kit terhel a felelősség. A társaság szigorú vizsgálatot indított s a katasztrófa hírének vétele után a löcsei királyi ügyész, a vizsgálóbíró és egy törvényszéki orvos indult azonnal a szerencsétlenség színhelyére. A kereskedelemügyi minisztérium részéről Kálmán Gusztáv államtitkár, a vasuti és hajózási főfelügyelőség részéről Koromzay felügyelő, a kassa-oderbergi vasút részéről pedig Nógrády felügyelő szállt ki a helyszínre. Valamennyien a ma esti 1506. számú vonattal utaztak el.

EGYHÁZAK.

— (A jezsuiták Oroszországban.) Pétervárról jelentik: Tegnap fejezték be a szentpétervári katolikus metropólia iratainak átvizsgálását. Együttal sok előkelő katolikus lakásán házkutatást tartottak. A katolikus lakossággal szemben követve ezen eljárás Stolipin rendeletére történt és összefüggésben áll a jezsuiták üldözésével és működésük ellenőrzésével. A vizsgálat eredményét titokban tartják.

AZ „EGYETÉRTÉS”
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. alatt van.

A szerkesztőség telefonja 788.

A kiadóhivatal telefonja: 706.

Támadás a sajtószabadság ellen

— Az újságelárusítók sérelme. —

Kémrendszer, a főkapitányságon.

Budapest, augusztus 23.

Hiába kísérli a sajtó egyeteme féltő aggodalommal azt a hadjáratot, amelyet az ellenzéki sajtó megfélemlítésére a kormány „A Nap”-pal megkezdett, hiába szólal fel a közvélemény az önkényes és következményeiben végzetessé válható kormányintézkedés ellen, mindez — úgy látszik — nem tudja leteríteni a kormányt arról az utról, amelyre eléggé meggondolatlanul, végső kétségbeesésben szánta rá magát. A polgármester tiltó rendelete mellett megszületett ma egy másik is. A budapesti államrendőrség főkapitánya adta ki, egy állítólagos spiczi-feljelentésre hivatkozva és a leghatározottabb kémiszolgálatra utasítja benne a rendőri közegeket.

Ma megjelent a rikkancsok küldöttsége is a polgármesternél, de csak azt érte el, hogy a polgármester a tényleges nyomorban sanyalódó rikkancsok részére rögtön segély kiutalását rendelte el. Az oktan rendelet visszavonásáról avagy annak reparálásáról ma már a polgármester tudni sem akar.

Az „Otthon” írók és hírlapírók köre is rendkívüli választmányi ülésben tárgyalta ma a sérelmes kolportázs-tiltalmat és ezzel szaporította azoknak a fővárosi testületeknek a számát, amelyeknek elsősorban kötelességük önködni a sajtó szabadságának érintetlenségét és megtámadhatatlanságát fölött. De a vidéki újságírók is sorompóba lépnek immár a megtámadott sajtószabadság védelmére.

Ma hireinket itt adjuk:

Rikkancsok a polgármesternél.

Az újságírók tegnap este tudvalevőleg gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy küldöttséggel járulnak a polgármester elé, hogy öt rendelkezésének megmáskosítására bírják, mert a kolportázs-tiltalom által több ezer nyomorgó újságíró létfontartása van megtámadva. E határozat értelmében ma délelőtt a rikkancsok husz tagu küldöttsége jelent meg, Báth Endre országgyűlési képviselő vezetésével a városházán, hogy kérelmükkel Bárczy István polgármester elé járuljanak. Bárczy azonban kijelentette, hogy ebbe az ügybe bele nem avatkozik és így a küldöttség a rendelet kibocsátóját, Vaszilievits János alpolgármestert kereste fel.

Az alpolgármester fogadta a küldöttséget, a melynek nevében Báth Endre beszélt. Vaszilievits válaszában kijelentette, hogy ő törvényesen járt el és csak kötelességét teljesítette. Azonnal tárgyalni fog a polgármesterrel s meg fogja vele állapítani a segítség módját. Ekkor előállott Csopor Ferenc, az újságírók egyesületének elnöke s arra kérte a polgármestert, hogy ne segítsen adjon, mert az nem lehet állandó, hanem adja vissza a megvont kolportázs-engedelmet.

Amire a helyettes polgármester így felelt: Ez lehetetlenség. Amit ön kér, az fából vaskarika. Én a törvény rendeletét hajtottam végre s ez ellenkezik az ön kívánságával. Maradjanak meg abban a keretben, amelynek a képviselő ur szöszlője volt s bizzanak a fővárosi humánus érzésében.

A küldöttség tagjai erre távoztak. Vaszilievits és Báth képviselő pedig átmentek Bárczy polgármesterhez s a vele történt megállapodás alapján a helyettes polgármester ma délelőtt rendeletet küldött valamennyi kerületi előljárónak s abban meghagyja, hogy amennyiben egyes utcai újság-elárusítók segítségért fordulnának hozzá, szóbeli kérélmüket soron kívül azonnal gondos vizsgálat tárgyává tegyék és a vizsgálat eredményéhez képest rendkívüli segítségük iránt saját hatáskörükben kérsedelem nélkül intézkedjenek.

Az „Otthon” tiltakozása.

Az „Otthon” írók és hírlapírók körének választmányja ma délután négy óraker A Nap ügyével kapcsolatos kérdésekben rendkívüli választmányi ülést tartott, amelyen Rákosi Jenő elnök távollétében Brády Sándor alelnök elnökölt. A választmány Brády Sándor, Márkus Miksa, Hock János, Guthi Soma, Purjesz Lajos, Ignotus-Weigelsberg Hugó, Farkasházy Zeigmond, Csergő

Hugó és Bede Jób hozzászólása után egyhangúlag elfogadta Márkus Miksa főtábornok következő határozati javaslatát:

„Az Otthon írók és hírlapírók körének választmányára foglalkozván A Nap című lap utcai elárúsításának megvonásával és a Máv. állomásain való árusításának eltöltésével, kiemelve, hogy ez az eljárás beleütközik általában az 1848. XVIII. t.-cz.-be, különösen pedig annak első szakaszába, amely feltétel nélkül teszi intézményé, hogy „gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti”, amivel a sajtótermékek szabad terjesztését is felvette a sajtószabadság intézményes biztosítékai közé. Az 1848. XVIII. t.-cz. 46. szakasza sem gyengíti ezt meg, mert ez a szakasz először is az időszaki lapokra nem vonatkozik, mert nem az ezekről szóló harmadik, de a „nyomdákra és könyvnyomtatásra” szóló negyedik fejezetben foglaltatik és szövegében is kifejezetten csak „könyvnyomtatásról” nem pedig hírlapárusításról rendelkezik, másodsor pedig ez a szakasz félreérthetetlenül csakis maguknak az egyes árusítóknak rendőri felügyeletére, nem pedig az árusítás intézményének engedélyezésére vagy megszorítására szolgálhat jogforrásul. A sérelmes rendelkezések tehát beleütköznek sajtóörvényünkbe, melyben mint Zsitvay Leó kuriai tanácselnök a sajtójogról szóló tanulmányában megállapítja, egyáltalán nincs intézkedés, amely a hatóságoknak jogot adna arra, hogy a sajtótermékek terjesztését bármilyen czímen megelőző intézkedésekkel megakadályozhatná. A választmány tehát leglátározottabb tiltakozásának hangoztatása mellett kiemelve, hogy a maga hatáskörében mindent elkövet az irányban, hogy a sérelmes intézkedések és a sajtótermékeknek a mai technikai és üzleti lehetősége mellett való szabad terjesztését akadályozó a 48-as törvénybe ütköző, évek során át felgyült rendeletek hatályon kívül helyeztessenek.”

Az újságíró-egyesület közgyűlése.

A Budapesti Újságírók Egyesülete 1911. évi augusztus hó 30-án, szerdán, délután fél négy órakor saját helyiségében (VI., Nagymező-utca 35. szám) rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait ez uton is meghívja. A közgyűlés napirendje: a sajtószabadságon esett sérelem orvoslása és az ezzel kapcsolatban követendő eljárások feletti határozathozatal.

Munkában a rendőrség.

A rendőrség — úgy látszik — ugyancsak megirigyelte azt a dícsőséget, amely a polgármestert érte azzal, hogy önkényes és sérelmes határozatát a miniszterelnök az ország színe előtt védelmébe vette. Egy állítólagos spiczi feljelentésére hivatkozva, dr. Pekáry főkapitány-helyettes rendeletet bocsátott ki, melyben utasítást ad a detektívtestületnek, hogy figyeljék meg a rikkancsokat, nem árusítják dugva, suttynban „A Nap”-ot és ha valakit tettenérnek, kobozzák el tőle a lap példányait és indítsák meg ellene a kihágási eljárást. A furcsa ambíció sugalta rendelet így hangzik:

„A közönség köréből érkezett bejelentésekből tudomásomra jutott, hogy a lapelárusítók A Nap című lapot, melynek utcai elárúsítása a hónap 19-től kezdődőleg betiltatott, dugva árusítják, olyképp, hogy más árusítási engedéllyel bíró laposomok között A Nap példányait rejtgetik és alkalom adtán árusítják. Utasítom a rendőri főparancsnokot, kerületi kapitányságokat és a detektívtestületet, hogy közvegyek figyelmét hívják föl erre azzal, hogy az elárúsítási tilalom e kijátszását minden körülmények között akadályozzák meg, a tettenértéktől A Nap példányait szedjék el és minden egyes esetben a tilalom ellenére árusítókat kellő igazolásuk után a kihágási eljárás megindítása végett jelentésként föl.”

A vidéki sajtó megfélemlítése.

A Marosvásárhelyen megjelenő „Ellenőr” című lap tegnap esti számát, amely szemelvényeket közlöl „A Nap”-nak királysértés miatt inkriminált vezérézikkéből, a királyi ügyész rendelkezése még tegnap éjjel elkobozta a rendőrség. Az ügyészi határozatot tegnap este nyolcezer kézbesítették dr. Varga Lajos főkapitánynak, aki azonnal utasította a rendőri közvegyeket, hogy az elkobozást foganatosítsák. Egy rendőrtisztviselő több rendőr kíséretében a lakásán tíz órakor kereste föl Grün Sámuel nyomdatulajdonost, a lap kiadóját, aki hetek óta súlyos betegen fekszik. Ráparancsolták, hogy azonnal menjen velük a nyomdába, ahol az újság számainak elkobozását kell foganatosítani. A súlyos beteg Grün nem akart, mert nem tudott engedelmessé válni a felszólításnak. Erre a rendőrtiszt ki-
cipelte ágyából a beteg embert és kocsin vitte a nyomdába, ahol a még meglévő számokat elfoglalták. Aztán a vasúti állomáshoz ment a rendőrcsa-

pat és ott is elkobozta a lap példányokat. Kiszedték a kávéházakban olvasók kezéből is az újságot, a melynek minden megkapható példányát lefoglalták. Ez az első lépése a kormánynek a vidéki ellenzéki sajtó megfélemlítésére, amelyetől azonban a független vidéki sajtó bizonyára nem nagyon ijed meg.

Makó és Arad állásfoglalása.

A vidéki újságírók is sorompóba lépnek a megtámadott sajtószabadság védelmére. A makói hírlapírók tegnap este értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy vasárnap délután négygóról tartanak „A Nap” sérelme ügyében. Az értekezleten a kormánypárti „Makói Újság” szerkesztője is jelen volt, aki felszólalásában így nyilatkozott:

— Kormánypárti lapot szerkeszték, de ki kell jelentenem, hogy minden tisztességes embernek, a kormánypártiaknak is állást kell foglalniuk a sajtószabadság merénylői ellen.

Az aradi újságírók ma este gyűlést tartottak, amelynek tárgya a sajtószabadságot ért sérelem volt. Az aradiak egyhangú tiltakozásukat fejezték ki s csatlakoztak a Budapesti Újságírók Egyesület akciójához. Egyben elhatározták, hogy átírnak a Vidéki Hírlapírók Egyesületéhez s felszólítják, hogy fejezze ki tiltakozását a sérelem miatt. A Budapesti tartandó újságíró gyűlésen való képviselettel Szudy Elemér és Zima Tibor lapszerkesztőket bízták meg.

Richter mérnök kiszabadult.

A görög rablók elbocsátották foglyukat.

Utólag fizetendő a váltságdíj.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, augusztus 23.

Hónapokkal ezelőtt történt, hogy egy Richter nevű jénai mérnököt, aki Görögországban járt, görög rablók elraboltak és csak horribilis váltságdíj fejében akarták szabadonbocsátani. Nagy szenzációt keltett ez a középkorba illő eset és a német kormány megmozdított minden követ, hogy alattvalóját, a kiváló tudóst, fogságából kiszabadítsa, de eredménytelenül. Ma végre az a hír érkezett, hogy Richter mérnököt a rablók szabadon bocsátották.

Richter elrablásának érdekes esete májusban történt. Richter jénai német mérnök, aki sokat foglalkozik geológiával, a tavasszal elhatározta, hogy az Olimpus vidékén tudományos kutató-utat fog tenni. Szalonikiben kísérőket kért a török hatóságoktól, egyszersmind részletesen elmondta utazási tervét. A hatóságok elég kedvetlenül fogadták Richtert. Nagyon sok kellemetlenségük volt már az Olimpus-vidéken fogságba esett külföldi turisták miatt. Mindenáron le akarták bocsátani tervéről, elmondták neki, milyen életveszélyeknek megy elébe, de Richter hajthatatlan maradt. Erre aztán előlították a szükséges papirokkal, két esendőt adtak melléje és az expedíció megindult a hegyekbe. Vezető nélkül nem boldogul itt az idegen, vezető pedig csak a hegyvidék aljában elszórt, piszkos görög falucskákban lehet kapni. A vezető természetesen összekötöttségben áll a hegység veszélyes haramiáival. Richter expedíciója nem is végződhetett másképp, mint ahogy végződött. Az indulást követő napon a szűk hegyszoros egy helyen halva találták a két esendőt. Több lött seb okozta a halálukat. Richter és a vezető nem voltak sehol. És már a harmadik napon levelet kapott a török hatóság, a melyben a hegyi banditák bejelentik, hogy Richtert elrabolták. Ha záros határidőn belül nem kapnak busás váltságdíjat, megölik a német mérnököt.

Erre aztán megindult a diplomáciai levélváltás. A török kormány mosta a kezét és hivatkozott arra, hogy Richtert igyekezett az okatlan utazási tervről lebeszélni. És nem akarta vállalni a váltságdíj kifizetését. A német konzulátuson viszont rövidesen úgy döntöttek, hogy a váltságdíjat kifizeti Németország, de előbb meg kell próbálni, hátha feltalálható és kiszabadítható a mérnök esendőri vagy katonai nyomozás útján is.

A török kormány erre kitért magáért. Valóságos hadsereget küldött ki Richter nyomozására. A váltságdíjat nem fizették ki a rablók által kitűzött határidőre, Richtert nem is kellett félni, a haramiák, akiknek a környező falvakkal állandó összeköttetésük volt, tudták, hogy Richter fontos személyiség, akinek az élete nekik nagy pénz ér. A nyomozás az egész vidékre kiterjedt. Nem volt napi járóföldre egyetlenegy görög paraszt, akit ki ne hallgattak volna. Schwöbel szalonikii német konzul együtt dolgozott a nyomozó török katonákkal. De a nyomozás nem tudott eredményre vezetni. A hegyi rablók egy követ fújtak a falvak

lakosaival. Messzi vidéken minden görög paraszt tudta, hogy hol van Richter, de senkiből egy szó sem lehetett kivenni.

Most végre a táviró meghozta Richter szabadulásának híreit. A részletek még hiányoznak, de Richter már utban van hazája felé. A török görög határon találták meg egészségesen. A rablók, miután látták, hogy semmire se mennek vele, szabadon bocsátották. A török hatóságok átvették Richtert, aki most Szalonikibe megy és innen visszatér hazájába.

Különböző egybehangzó jelentések szerint Richter mérnök tegnap este jelent meg a Melená melletti határőrségen, honnan török katonák kíséretében Elossonába ment. Ide ma reggel érkezett. Kijelentette, hogy eleinte Sparpos zárda mellett tartották fogva, azután Missaleuar és Karabunar török helységekre vitték, hol eddig fogva tartották. A rablók tegnap este a határra vitték és szabadon bocsátották. A rablók váltságdíjat nem kaptak. Richter mérnök hazulról megfelelő pénzeszeget fog nekik küldeni, minthogy különben megölték volna Görögországban élő nejét. Egy konstantinápolyi jelentés szerint a rablók 4000 török fontért bocsátották szabadon a mérnököt.

Leleplezett szédelgők.

— A ravasz apróhirdetések. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, augusztus 23.

A budapesti rendőrség veszedelmes társaságot tett ma ártalmatlanná. A leleplezett banda tagjainak egynemelyike már büntetett előéletű s jól ismert a rendőrség előtt. A munkakerülő, könnyű megélhetés után vágyó emberek a könnyen hívők, az állás után törekvőkre vetették ki a hálójukat és óvadékokat esaltak ki tőlük. Erre a célra a legolcsóbb közvetítő eszközöz: az apróhirdetéshez folyamodtak és sikerült is áldozataikat lépre csalni s őket megkárosítani.

A szédelgők másik csoportja a most rohamosan fejlődő kávéipar dísztelen alakjai közé tartoznak. Akik nem bírták a versenyt a szép, fényes körüli kávéházakkal és csaláshoz, kauziószédelgőkhöz folyamodtak, csakhogy pénzhez jussanak. S végül itt hagyták a megkárosított embereket és eltűntek.

(A kauzióslövagok.)

Az első kauziószédelgő csoport szövetkezet mintájára dolgozott. A szövetkezet vezetői voltak Tóth Jenő volt vasúti tisztviselő, akit különböző szabálytalanságok miatt elcsaptak a szolgálatból, Pöhlmann Aladár mérnök, aki kauziószédelgés miatt bünvádi vizsgálat alatt állott, Mihálik János ügynök, aki óvadéksikkasztás miatt már büntetve volt és Barabás Dezsőt, egy munkátalan embert szintén gyanuba vettek.

Pöhlmann, Tóth és Barabás vállalatot alapítottak. Barabás „Élelmész” czímen az Eötvös-utca 35. szám alatt lapot indított. Tóth Jenő pedig „Műszaki és forgalmi iroda” czímen vállalatot létesített a Főherceg Sándor-utca 30/a. számú házban. Pöhlmann Aladár ennél a műszaki vállalatnál mint igazgató-főmérnök szerepelt. Amikor a vállalat megindult a következő körlevelet küldöztek boldog-boldogtalannak:

„Tisztelt czím! Egy közérdekű intézmény létesítésére hívjuk fel nagybecsű figyelmét. Ugyanis tapasztalva az utóbbi időben gombamódra felszaporodott mindenféle nevű és czímű irodák rosszindulatú működését, melyek lételegy leginkább a hisztériá és jöhizemű közönség félrevezetése volt, komoly ambícióval, tisztáerkölcs és becsületes működés alapján egy oly irányú irodát nyitottam, melynek főtelevése lesz ügyfeleim pontos és mindenben kielégítő kiszolgálása. Irodám ügykörébe fog tartozni minden rendű kölcsönök kioszkolása, úgy jelzőlog, mint váltókölcsönök előnyös és olcsó megszerzése, ingatlanok adás-vevése, házasságközvetítések és mindenféle magánmegbízások elvégzése. Azon reményben, hogy a legszigorubb becsület és reális alapon vezetett irodám, mintegy bevált közszükséglet fog kiválni a többi hasonló czélok magá elé tűzött irodák között, szíves támogatást kérve maradtam Budapest, postabélyeg kelte. Tóth Jenő irodája Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30-a., földszint 4.”

Amikor az iroda megnyitott, *Mihalik* ügynök a lapokban apróhirdetéseket tett közzé, amelyben óvadékképes alkalmazottakat keresett. Sok ember jelentkezett, mindegyikét elvették megtakarított pénzeszközökét óvadék címén. Elvitték őket *Láng József* ügyvéd *Semmelweis-utca* 15. szám alatti irodájába, ahol szerződést kötöttek velük. Sok embert alkalmaztak és hogy egymással ne találkozzanak, a különböző helyeken levő irodákban, a nap különböző óráiban foglalkoztatták jelentéktelen dolgokkal.

Krecsányi kir. tanácsos, detektívfontóknak feltűnt, hogy *Mihalik* sok óvadékképes embereket keres. Detektívekkel megfigyeltette az ügynököt. A megfigyelés alatt kiderült, hogy a négy ember kizárólag azért alapította az irodát, hogy az óvadékokat elszikkasztassák. Mikor már a kellő bizonyíték együtt volt, ma reggel a bünszövegetek mind a négy tagját bevitték a főkapitányságra, ahol az óvadékkasztó embereket kihallgatták.

Eddig négyen tettek feljelentést ellenük: *Füzési* Ferencz mészáros négyszáz korona, *Báránys* Károly iparos nyolcszáz korona, *Fodor* Vendel iparos kétszáz korona, *Bandi* Károly iparos négyszáz korona elszikkasztása miatt. Az utóbbinak a kerékpárját is eladták a szélhámosok. Az óvadékok mindjárt az emberek alkalmaztatása után megosztódtak. *Mihalik* János ügynök proviziót kapott, a három vállalkozó pedig egyenlő arányban megosztotta maguk között az összeget.

Valószínű, hogy még több féljelentés fog csatlakozni az ediegekhez. *Barabás* Dezsőt kihallgatás után elbocsották. A többi az éjszakát a rendőrségen töltötte.

(Szélhámos kávések.)

A rendőrségnek két szélhámos kávé ad most munkát. Nem tartoztak a jobbfejű uralkodók közé, Kis, napról-napra éledelő fufangos kávéfőzők voltak, akik az üzlethez nem értettek, de annál többet a csaláshoz.

Már 10 napja tömegesen érkeznek a feljelentések *Springer* Ármint kávé ellen, akinek a Király-utca és Kazinczy-utca keresztezésénél lévő *Minnerva*-kávéház tulajdonosa volt. Az ügynökök és tollkereskedők kedvenc találkozóhelye nem jól ment. *Springer* csak úgy tudta üzletét fentartani, hogy egyre-másra kaucziós pinzereket fogadott fel és kölcsönök után futkosott. A hitelezőit pedig váltókkal fizette.

A váltók nagyrésze a napokban járt le. Amikor a papirokat beváltás végett bemutatták, *Springer* Ármintnak csak a lált helyét találták. Megszökött Budapestről. Erre a hitelezők és a pinzerek akiknek összesen 15.000 koronájukkal tartozik, bünvádi feljelentést tettek ellene.

A rendőrség most országsszerte körözi *Springer* Ármint, akinek a kávéházára ma foganatosították a bünygi zárlatot.

A másik szélhámos kávé esete a következő: Újpesten az Árpád-úton mostanában kellett volna megnyitnia a Vigadó-kávéháznak. A tulajdonos szerepét *Khon-Kovács* Ernő játszotta, azaz játszotta volna, de nem volt pénze a kávéházzal. Társat keresett tehát és akadt is egy *Szabados* Simon személyében.

Khon-Kovács olyan fényes jövőt ígért *Szabados*nak és annyi hasznót, hogy ez elég könnyelműen 17.000 koronát adott át *Khon-Kovács*nak. Miután azonban neki még pénz kellett, kaucziókat szedett fel, kölcsönöket kért s többek között 2000 koronát kapott a Főpinzerek Óvadékbankjától is.

A kávéház azonban nem készült el. Hiába sürgette *Szabados* a berendezést, az csak nem akart elkészülni. Végre azt követelte *Khon-Kovács*tól, hogy vezesse el őt ahhoz az asztalozhoz, akinek a berendezést megrendelte. Ezt *Khon-Kovács* másnapra ígérte.

Másnapra azonban *Khon-Kovács* Ernő eltűnt Budapestről, amire *Szabados* megtette a feljelentést ellene a többi 30.000 korona erejéig megkárosított hitelezőkkel egyetemben.

A rendőrség a csaló kávést keresi.

UJDONSÁGOK.

A lopott műkincs.

* * *

Gonoszsághoz ész kell. Régi igazság ez s ezen az igazságon vezetett rajta sok-sok gonosztevő, aki azt hitte: elég az gonosznak lenni ahhoz, hogy gaztetteket kövessen el valaki. No bizony! Jó dolguk is volna az igen tisztelt és istentől elrugaskodottaknak, ha az oly könnyű dolog volna.

Lám, még a legraffináltabb, ravaszal-ravaszabb imoztorok is hurokra kerülnek a legtöbb esetben, ha valamely hibát követnek el a gonoszság véghezvitelében, vagy előtte, vagy utána. A legesekélyebb vigyázatlanság tönkreteszi őket. Egy picinyke bűnjel és végzők van.

S most már, abban az arányban, amelyben a rendőrségek raffinériája és körmönfont-sága idők folyamán megnövekedett, valóságos tudományvá fejlődött egyszersmind a gonosztevők mestersége is. Hála a gondviselésnek: tudatlan ember, vagy éppenséggel ostoba nem igen adja a fejét gonoszletre. Minthogy pedig az igazán okos ember aránylag kevés, talán kilátás is van arra, hogy az ugynevezett nagystíli gonoszok legalább számban megfogyatkoznak.

Eppen azért szerfölött csodálni való, hogy akadt ember, aki a párisi Louvreban őrzött *Lionardo da Vinci* remek festményét ellopta. Mert egy dolgot semmiesetre sem lehet eltagadni: hogy a lopás elkövetéséhez bizonyos summa észre volt szüksége a tolvajnak. Egy világhírű muzeumban elhelyezett festményt még sem könnyű dolog egyszerűen ellopni, még ha nem is a hétféjú sárkány őrzi is a műkincset s ha a felügyelet — uti figura docet — lanyha is. Különösen pedig egy *Lionardo* festményt elemelni nem közönséges raffinériára van szükség, mert ezt a festményt minden műértő ismeri s eltűnését már a következő percben szükségyszerűen észreveszi.

De ha már arról van szó, hogy mekkora mennyiségű észre koptatott el a tolvaj tettének véghezvitelében, mégis meg kell állapodni abban, hogy ennek az intelligenciának belátható korlátai vannak.

Mert senki sem lop más okból, csak azért, hogy a lopásból haszna is legyen. Lopott tárgyat föltétlenül értékesíteni kell, különben a lopás egyszerűen esztelenéggé válik s az, aki elköveti, besorozható a hülyék táborába.

Ellenben hogyan, miképpen, mily uton-módon lehet értékesíteni egy ellopott *Lionardo* festményt? Akármilyen műkereskedőhöz viszi, az még abban az esetben is átadja a rendőrségnek, ha szívesen lenne is a tolvaj orgazdája s szeretne jutányos áron hozzájutni egy nagy műkincshez. Magánember sem vásárolhatja meg, mert nem tud vele mit tenni. Beszélnek, hogy vannak angol arisztokraták, akik lopott műkincseket vásárolnak; azokat elteszik és csak száz esztendő múltán akarják kincstárjukban elhelyezni. Ellenben *Lionardo*-képet még száz esztendő múltán is fölismerik s a Louvre megállapíthatja, hogy jog szerint az övé. Ezt a kincset tehát józan észszel még ilyen műértő sem válthatja magához.

Es ilyenformán csakugyan jobban járt volna a tolvaj, ha egy pár lakkezipőt lopott volna, amihez kevesebb raffinériára lett volna szüksége. Legalább könnyű szerrel kaphatott volna néhány frankot érte. Ez a kincs oly súlyos teher gyanánt nehezedik rá, hogy a földig nyomja. El kell rejtenie a föld alá, ahol elpusztulhat; meg sem mutathatja senkinek; nem is értékesítheti, még csak meg sem kísérelheti az értékesítést. Csak utólag kérdezheti önmagától, hogy voltaképpen miért lopott?

Mégis igaz lehet a pszichiáterek által felállított tétel, hogy a gonosztevő agyában valahol hiba van, bármilyen nagystíli legyen is a gonosztevő. Az legalább vigasza lehet a mindennapi kenyérvért küzdő tisztességes embereknek.

NAPIREND. Naptár: csütörtök, augusztus 24. — Róm. kath.: Bertalan ap. — Prot.: Bertalan. — Görög-orosz: augusztus 11. — Euplusz d. — Zsidó: Ab 30. — A nap két reggel 10 óra 6 perczkor, nyugszik este 6 óra 57 perczkor. — A hold két reggel 4 óra 59 perczkor, nyugszik este 7 óra 28 perczkor.

A miniszteelnök mint belügyminiszter fogad a belügyminisztériumban délután 5 órakor.

A kereskedelemügyi államtitkár fogad délbén.

A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor.

Az Országos Tanítói Segélyegyesület közgyűlése a régi képviselőház termében.

Lóverseny délután 3 órakor.

Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődíj, kedd kivételével, 1 korona. — Háziipari Szövetség kiállítása (Kigyó-tér 1.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincsen.

Nyitvalevő muzeumok: Nemzeti Muzeum állattár 9—2-ig. — Aquincumi Muzeum 9—4-ig. — Erzsébet Muzeum 9—4-ig. — Földtani Muzeum 10—1-ig. — Iparművészeti Muzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig. — Néprajzi kiállítás az iparszarnokban 3—7-ig. — Ráth Muzeum 10—4-ig. — Szechenyi Muzeum 10—12-ig. — Tanszermuzeum 9—7-ig. — Technológiai Iparmuseum 9—1-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Akadémiai Könyvtár 3—7 óráig. — Egyetemi Könyvtár 9—1-ig. — Fővárosi Könyvtár 9—2-ig. — Iparművészeti Muzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Muzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 9—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 9—2-ig.

Nyitvalevő képtárak: A Szépművészeti Muzeum régi képtára, Nyitva 10—2-ig.

— **József főherczegék nyaralása.** József főherczeg családjával együtt felváltva Ischlben és Kis-Tapolcsányban tölti a nyarat. Az ifjú főherczegek *Kratochwill* százados, katonai nevelő felügyelete alatt végzik nyári studiumaikat. Az idén ősszel azonban a szokottnál korábban kezdik meg nyilvános tanulásukat a budai Ferencz József intézettel kapcsolatos átlami főgimnáziumban, mert az ifjú József Ferencz főherczeg az iskolai évben a nyolczadik főgimnáziumi osztályba jön és ennek elvégzése után a rendes bizottság előtt érettségi vizsgálatot fog tenni. Ez lesz az első eset, hogy az uralkodóház egy tagja, mint magyar intézet nyilvános rendes tanulója, tanulmányai befejezésével ugyanott nyilvános érettségi vizsgát tesz.

— **A pápa állapota.** Megirtuk, hogy a pápa tegnap kikocsizott a Vatikán kertjében. Ma Rómából megezőfölköz, hogy a pápa jól nézett ki, sőt igen sápadtnak és megtörtnek látszott. A rövid kocsiázás is annyira megerőltette, hogy amikor visszavitték szobájába, alig tudta a gyaloghintót elhagyni.

— **Királyi kitüntetések.** A király Török Istvánnak, Szilágy vármegye alispánjának, kiváló szolgálatai elismerésül, III. osztályú vaskoronarendet. — *Pirkner* Ernő főerdőtanácsosnak, saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmával a király a Ferencz József-rend tiszti keresztjét, *Horváth* Ferencz földmívelésügyi minisztériumi főszámtanácsosnak, *Losonczy* Álmos, Hajdu vármegye tiszti főorvosának, a közegészségügy és a közjótékonyosság terén szerzett érdemei elismerésül és *Beil* Gusztáv nyugalmazott tiszti főorvosnak, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet, továbbá övezgy *Báthk* Barnáné, született *Nikelszky* Erzsébetnek, a nyiregyházi jótékony nőegylet elnökének és *Fráter* Erzsébetnek, a debreczeni jótékony nőegylet elnökének, a közjótékonyosság terén szerzett érdemei elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **A karlsbadi sakkverseny.** A verseny második napján ismét több érdekes küzdelem keltett érdeklődést. *Rubinstein* legyőzte *Duras* cseh mestert, aki csodálatosképen versenyeken soha sem tudott nyerni riválisa ellen. *Schlechter* a bécsi dr. *Perlis* ellen nyert, míg dr. *Tartakower* a magyar *Kostics* ellen győzött. *Vidmar* legyőzte *Fahrnit*, *Niemzowits* nyert *Rabinowits* ellen és *Spielmann* nyert *Johner* ellen. Feltűnést kelt *Marshall*, ki a második játszmájában is csak remist ért el és pedig *Alechin* ellen. *Burn* nyert *Dus-Chotimirski* ellen, *Löwenfisch* legyőzte *Alapin*, *Cohn* nyert *Rotlewi* ellen és végül *Süchting* is nyert az amerikai *Chajes* ellen. A Salve—Jaffe remis lett, míg *Teichmann* és *Leonhardt* közt a küzdelem nem nyert befejezést.

A verseny állása a második forduló után: *Cohn*, *Niemzowits*, *Schlechter*, *Süchting* 3, *Alechin*, *Löwenfisch*, *Rubinstein* 1½, *Alapin*, *Burn*, *Dus-Chotimirski*, *Marshall*, *Perlis*, *Salve*, *Spielmann*, *Tartakower*, *Vidmar* 1, *Teichmann* ½ (1), *Jaffe*, *Johner*, *Kostics*, *Rotlewi* ¼, *Leonhardt* (2), *Duras* (1), *Chajes*, *Fahrni*, *Rabinowits* 0.

— **Elhunyt királyi táblai tanácselnök.** Dr. Devich László, a budapesti királyi tábla tanácselnöke, tegnap Tátraszéplakon, ahol szabadságidejét töltötte, hirtelen elhunyt. Temetése holnap lesz a gerlachfalvi temetőben, az engesztelő szentmisé-áldozatot pedig a belvárosi plébánia templomban augusztus huszonötödikén délelőtt tartják meg. Az élete delén lévő tanácselnök *Frenreisz István* nyugalomba vonulása után került az első büntetőtanács élére. Mindenki szerette és becsülte a magyudásu és humánus gondolkodásu tanácselnököt.

— **Egy igazi orosz panama.** Pétervárról jelentik: A szibériai vasut második sínparának át- vizsgálásakor gróf Meden szenátor felfedezte, hogy a vasuti hidakat cement és kő helyett homokból és agyagból építették. A vasutársaság volt igazgatóját a szenátor feljelentésére letartóztatták.

— **Kánitz József temetése.** A tegnap elhunyt Kánitz József kir. tanácsost a Budapesti Iparbank és a Belvárosi Polgári Kör a maga halottjának tekinti. Temetése holnap, csütörtökön délután négy órakor megy végbe nagy pompával a Belvárosi Polgári Körből (Eskü-tér 8. sz.).

— **A kolera.** A helyzet Fiumében az utolsó 24 órában nem ekkat változott. A járványkórházban lévő *Pillepich Franciska*, *Zorich Róza* és *Gorup Mátyás*, akiken bakteriologicze megállapították az ázsiai kolerát, jól érzik magukat a *Pillepich*, az első beteg, talán már a hét végén gyógyultan elhagyja a Succursale pavillonját. A koleraanyag beteg is jobban vannak, sőt ma már huszonnégyet közülök, mivel az inkubációs idő letelt, elbocsájtották a járványkórházból. Villámsújtásként érte a város közönségét az a hír, hogy az éjjel egy *Simonis Mile* nevű 79. ezredbeli tartalékos katonára lett gyanus tünetek között rosszul a Zakaljalom közelében lévő katonai barakkban. *Simonis* azonnal a járványkórházba vitték, a vele érintkezett négy legényt izolálták és a barakkokat fertőtlenítették. A bakteriologiai vizsgálat azonban negatív eredményt járt, *Simonis* tehát nem szenved kolera-ban. Hasonlóképp negatív volt a vizsgálat a tegnapi koleraanyagok esetében. Tudvalevőleg tegnap két gyanus beteget vittek be a kórházba, mindkettőről hivatalosan megállapították, hogy nem kolerasók. Fiumében tehát augusztus 16-ika óta nem fordult elő kolera megbetegedés, ami azt mutatja, hogy a hatóság energikus és körültekintő intézkedéseinek sikerült a járványt csírájában elfojtani.

Olaszország több részéből koleraeseteket jelentenek. Comacchióban kitört a kolera, Livornoból 30 új koleraesetről adnak hírt. Nápolyban a rendőrség és a dominikánus-rend tagjai között összetűzésre került a sor, amire az adott okot, hogy a hatóság a dominikánus zárdában ideiglenes járványkórházat akart berendezni. A rend tagjai ellene szegültek a hatóság intézkedésének. A rendőrség erre karhatalmat használt és kiürítette az egész zárdát. Hír szerint több szerzetes többé-kevésbé súlyos sérülést is szenvedett. — **Buenos Ayresből** jelentik, hogy egy olasz pincér, ki a napokban érkezett Olaszországból Argentina fővárosába, hol egyik nagy szállóban talált alkalmatosságot, koleraanyag tünetek közt megbetegedett. A városban az eset nagy izgalmat keltett. — **A Bahiás** a helyzet egyáltalában nem javul, bár ma már nem érkeztek annyira riasztó hírek, mint az utóbbi napokban. Előreláthatólag a hatóságok erőltetett intézkedése gátat vet a pusztító veszedelmeknek.

— **Sztrájkok.** Triesztből jelentik, hogy a közúti vasut alkalmazottainak sztrájkjában nem állott be változás. A ma esti gyűlésen a sztrájkolók elhatározták, hogy a sztrájkot folytatják és holnap a különböző munkásszervezeteket tanácskozássra hívják meg. Hír szerint általános munkássztrájk tervével foglalkoznak. — **Athénből** jelentik: Tegnap itt a közúti vasut egész személyzete sztrájkba lépett. Incidens nem történt. A sztrájk oka az igazgató lemondása, akinek hivatalban maradásához az egész személyzet ragaszkodik.

— **Spalding őrnagy felolvasása.** Spalding őrnagy, akinek a neve azon a réven lett ismertté, hogy varázsvesszejével több forrást kutatott fel, tegnap estére jelezte felolvasását, amelyben ő csodás kutatásai módszeréről akart beszámolni az érdeklődő közönségnek. A *Komjáthy Jenő* mozgalom helyiségében — ahova a meghívók szólottak — előkelő közönség jött össze a felolvasás meghallgatására, de családúakra az őrnagy nem jelent meg, hanem levélben mentette ki magát, hogy a nyitrai püspök felkérésére Nyitrai kellett maradnia. A közönségnek azonban némi kárpótlással szolgált az elmaradt felolvasás helyében *Pospesch Károly*, aki megmagyarázta a kutatások lényegét és érthetővé tette a varázsvessző misztériumát. A közönség hála tapssal honorálta az előadást. *Spalding* őrnagy pénteken érkezik a fővárosba és akkor határozza meg felolvasásának időpontját.

— **Árviz és viharok.** Óriási viharok pusztítottak ma Olaszország, Svájc és Ausztria egyes vidékein. Árviz, felhőszakadás, szélvihar, villámcsapás, nánduntalan erről szólnak azok a táviratok, amelyek a váratlanul elemi csapás érte vidékekről érkeznek. *Milano* és vidékén különösen nagy pusztítást vitt véghez a vihar. A zivatarok következtében *Zürich* és *Milano* között a távirati és telefon-összeköttetés is megszakadt. *Valsasinában* a város több hidját elvitte az ár és hat emberéletet követelt. *Chiavennában* minden közlekedés lehetetlenné vált és a környéken nyaralóknak, kik a vihar után haza akartak utazni, lehetetlen volt elmenniük, mert a vasuti közlekedés *Svájc felé teljesen leállt.* *St. Moritzból* és a *Bernin-vasut*tal lehetetlenség a közlekedést rövid időn belül helyreállítani. Megkísérelték, hogy a pályatest helyreállításának a *Gotthard* vasut déli részén és a körülötte fekvő vidéken az áradás az összes utakat elöntötte. A *Colnoscia* folyó kilépett medréről és az egész völgyét elöntötte. A *Gotthard-vasut egyik sínparját hosszabb vonalon elsodorta az áradás.* *Felsőolombardiában* is rettenets pusztításokat vitt véghez a vihar. Az utakat járhatatlannokká tette, a táviró- és telefonvezetéket szétverte. *Mantuában*, ahol jelenleg *Marcora*, az olasz kamara elnöke is tartózkodik, a házak teljesen blokkrova vannak. A kárt, melyet a vihar okozott, közel három millió lirara becsülik. *Brescia*ban a villám két embert sujtott agyon. *Rómából* jelentik, hogy az árviz okozta komoly károk hírének vételekor *Sembrio* prefektusa azonnal karabinieriket és munkásokat küldött a helyszínre a lakosság mentésére és élelmezésére. A belügyminiszter hivatalnokokat és katonákat rendelt ki és a polgármestert felhatalmazta segílek kiosztására. A közmunkügyi és a posta és távírdammszterek intézkedtek a megszakított távírdá- és telefonösszeköttetések helyreállítása ügyében. A kormány képviselőiben a közoktatásügyi miniszter a helyszínrre utazott, hogy a helyzetet megismerje és a károk jóvátételére irányuló intézkedéseket javasolja. *Innsbruckban* a *Stilfserjachra* vezető út hét helyen megrongálódott és a forgalom megszakadt. Azonnal intézkedést tettek a szakadékok áthidalására. — *Oberastlehen* mellett egy hegyipatak az Oetz-völgyben kilépett medréről és ötven hektárnyi területet elöntött. A kár 30,000 korona. — *Bécsben* is nagy károkat okozott a mai vihar. Este 8 óra tájban nagy felhőszakadás és zivatar vonult végig Bécs fölött. Teljes másfél óra hosszat szakadt az eső és csapkodtak a villámok. A mélyen fekvő városrészek utcaiban a pinczelakásokat és a raktárakat elöntötte a víz.

— **A hőség.** Temesvárról jelentik, hogy ott és környékén két nap óta a hőség elviselhetetlen. A meleg ma árnyékban 36 fok Celsius volt. Több ember az utcán elájult. — *Nyiregyháza*ról is nagy hőséget jelentenek. A hőségnek több áldozata is van.

— **Egy törvényszéki bíró halála.** A ma délután fél három órakor érkező bécsi gyorsvonat másodosztályú fulkéjében ma egy halott uriemberre akad a kalauz. Kiderült, hogy az illető *Ferenzy Sándor* kolozsvári törvényszéki bíró, aki Karlsbadból utazott hazafelé. Az orvosok szerint Komárom és Kelenföld között érte a szívszélhűdés. Bevitték a bonctani intézetbe.

— **Lakók a szabad ég alatt.** Megirtuk lapunk legutóbbi számában, hogy a Visegrádi-utca 92. számú ház 11 lakóját tegnap délután a Bikarétre költöztették ki kényszer utján. A lakók, akik között egy súlyos beteg és sok gyerek van az éjszakát a szabadban töltötte. A szomszédok ponyvákat adtak kölcsön a hajléktalanoknak, akik azokat butorai közé kifeszítették és sátorokat rögönöztek. Ma reggel az V. ker. szocialista párt-szervezet küldöttsége ottjárt *Bárczy István* polgármesternél és segítségét kérték a hajléktalan családok számára. A polgármester erre kijelentette, hogy az Aréna-ut 78. szám alatti volt iskolahelyiséget a rendelkezésükre bocsátja. Miután ez még nincsen lakható állapotban, ma rendbehozzák a szobákat és holnap a polgármester által rendelkezésre bocsátott három kocsival beköltöznek. A ma éjszakát azonban még a szabadban töltötték. A kilakoltatottak nyolcz-tíz napot tölthetnek a fővárosi kölesönlakásban, amíg új lakást találnak.

— **Sebők Sári gyásza.** Sebők Sári, az Opera jéles drámai primadonnáját súlyos csapás érte. Édes atyja, dr. *Sebők Antal* nyug. főorvos a zemplénmegyei *Kanjar* községben meghalt.

— **Baleset a pályaudvaron.** Ma reggel a rákosi rendező pályaudvaron tolatás közben *Kő Márton* huszonkét éves kocsis két koci ütközése közé került. Életveszélyes sérülésekkel a Rókus-kórházba vitték.

— **Kecskemét restanrálása.** Kecskemétről jelentik: A városi tanács ma tartott ülésén elhatározta, hogy a város tulajdonát képező azon házakat, amelyek az új szabályozási vonalba esnek, vagy pedig annyira megrongálódtak, hogy kijavíttatásukra költeni nem érdemes, teljesen lebontatja. Ezen határozat értelmében még ez évben 17 városi tulajdont képező házat bontanak le teljesen. Ezek közt van az elemi kisegítő iskola, egy ovoda, a szőnyegszövő iskola, egy kerületi rendőrlaktanya és több nagyobb bérház. Pénteken délelőtt a törvényhatósági bizottsági tagok földrengési károk ügyében az e hó 31-iki közgyűlés előtt bizalmas értekezletet tartanak. A magyarországi pénzügyminiszterhez levelet intézett, melyben bejelenti, hogy az ötödfélszázat számláló pénzügyminiszterek között gyűlést rendezett. A levélben hangsúlyozta, hogy miután a pénzügyminiszterek egy része már eddig elküldte adományát, azért a szövetség gyűjtése bár nem lesz túlságosan nagy, de bizonyára méltó lesz ahhoz a rokonszenyhez és részvételhez, amelylyel a földrengés által sújtottak iránt viselkednek. Adományok vasárnap óta nem érkeztek. A mai napig összesen befolyt 281,973 korona 67 fillér, a király 100,000 koronás adományával együtt.

— **Pusztító tüzek.** Temesvárról jelentik: Szerbceznya községben ma nagy tűzvész pusztított. A déli órákban tört ki a tűz, amely a nagy szélviharban oly rohamosan terjedt, hogy csakhamar a községnek két utcája állt teljesen lángokban. A szomszédos községekből érkezett tüzoltóság dacára is a mentési munkálatok a nagy szélvihar és a vízhiány folytán nagyon nehezen haladnak. A kár eddig érhány százezer korona, azonban a teljes kár megállapítása még lehetetlen. A tüzet az esti órákban még nem sikerült lokalizálni és félt, hogy az egész község elpusztul. A behordott termés nagy része már áldozatul esett a tüznek. A tegnapi és a mai nap folyamán több helyen pusztított nagyobb tűz. Így Szerbittebe községben több gazdának behordott termése pusztult el, azonkívül *Zsombolyán*, *Kisgájon*, *Karácsonyligeten* és *Zsebelyen* voltak nagyobb tüzek, melyben több ház és nagymennyiségű termés pusztult el.

— **Kiábrándulás.** A napokban Budán rongyos ruhákat találtak a detektívek. Nagy örömmel tartóztatták a ruhát abban a hitben, hogy az a budai rablók egyike volt. Ebből a hitből ki kellett ábrándulniok. A rendőrség ma megállapította, hogy az a szürke ruha és zöld kalap, amelyet a *Kacsá-utca* 24. sz. ház kapuja alatt a múlt héten találtak, *Szabadi Adolf* huszonnégy éves reszelő-vágó tulajdona. *Szabadi* e hónap 18-án jött ki a kórházból. Ruhája kopott és elnyűtt volt, ezért vásárolt újat és a régit elhajította. A szürke ruha és zöld kalap tehát nem a postarablóké.

— **Gyilkos tornatanár.** Karánsebesen egy uriember végzetes erőszakra vetemedett. *Jónás István* középiskolai tornatanár már régóta üldözte féltékenységgel fiatal feleségét. Naprenden volt a miatt a pörlekedés. Ma reggel is szemrehányást tett a férj az asszonynak a hűtlenséggel vádolta őt. A jelenetnek tanuja volt az asszony édesanyja is, aki csitíttatta a heveskedő férjet. *Jónás* egyszerre revolvert rántott elő.

— **Moét meghalsz!** — kiáltott a feleségére a elsütötte a fegyvert.

A golyó nem találta el *Jónás* német, hanem melléte elsüvitve, édesanyja halántékába furdódott. Az öregasszony holtan rogyott össze. A tornatanárt tartóztatták.

— **Kifosztott vonat.** Tifliszből jelentik: A batum-tifliszi gyorsvonatot négy fegyveres kaukázusi rabló megállította és kifosztotta. Egy asszonyt súlyosan megsebesítettek, mert nem akarta ékszereit átadni. A rablók nagy zsákmánnyal nyomtalanul eltűntek.

— **Házasság.** Schwarz Bertalan, nyirbátori vasuti szájtulajdonos eljegyezte *Weisz Sárkát* Mátészalkáról.

Davidovics Jenő augusztus 27-én tartja esküvőjét *Heksch Piroskával*, *Heksch Zsigmond* leányával Budapesten.

Solymosi Sándor augusztus 26-án vezeti oltárhoz *Szöllőssy Arankát*.

KEIFEL és HIRSCH

mell- és vállfűzőkészítők üzletüket, mely eddig IV., Váci-utca 10. szám alatt volt, . . . most a mellette épült új palotába, . . .

IV., Váci-utca 12. sz. a.,

a legmodernebbül berendezett üzlethelyiségekbe helyezték át.

— **Álhir egy meghalt emberről.** A „Szilágyi Ujság” nyomán ez évi május hó 22-én megirtuk, hogy Nuszbaum Ede halálos ágyán egy barátjának bevallotta, hogy 1864-ben ő ölte meg báró Josinezy Lászlót Szilágyosomlyón és annak zsebéből 46.000 forintot vett ki. Az elhunyt Nuszbaum özvegye a mai napon bent járt szerkesztőségünkben és kétségtelenül bebizonyította, hogy ez ügyben intéztek ugyan névtelen feljelentést a budapesti főkapitánysághoz, de azt egyszerűen felre tették. — Kézséggel közöljük a szerencsétlen özvegy helyreigazító nyilatkozatait, mely alkalomból őszinte sajnálatunknak is kifejezést adtunk a közlemény megjelenése miatt, mely egy bujkáló rágalmozó bosznja alapján látott napvilágot.

— **A kis hadnagy.** Nyers Sándor fiatal hadnagy St. Pöltenben az osztrák Landwehrről szolgált. A kis hadnagy ott lépett a lejtőre. Az ezred pénzéből 2700 koronát elköltötte. A megtösvadt hadnagy állomáshelyéről Göcöllőn lakó rokonaihoz utazott és ott tegnap agyonlőtte magát.

— **Családi előadás a Beketow-cirkuszban.** Csütörtök délután 4 órakor a Beketow-cirkuszban nagy családi előadást tartanak, melyhez felnőttek és gyermekek egyformán felhelyezéseket fizetnek. Dacára az ólós helyváraknak, előadásra kerül a teljes augusztusi műsor rövidítés nélkül. Ez a legnagyobb, legszenzációsabb műsor, melyet cirkusz eddig bemutatott. Fellépnek: *Heinriksen* idomított tigriseivel, *Les Sylvas* portugál tűzoltók, az egyensúlyozás legnagyobb művészei, *The Wolfors*, a legjobb légtornászok, a levegő urai, *Roeders* gladiátorok, a szép spanyol erőművésznőkkel, *Gaucher* lödimitásaival, *Emiló*, a tudós elefánttal, *Pinta* bohóc, az okos libakkal, *Oh*, a kiváló iskolalovár, *Carré* nővérek, műlovarnok, az összes szereplők és bohócok és *Diavolo* halálszáguldás és ugrás kerékpáron.

— **Iskolaáthelyezés.** Százfelé előnyösen ismert és nyilvánossági joggal felruházott magán elemi leány- és fiúiskolaintézet helyiségeit VI. Izabella-utca 48. alá helyezte át. A kitűnő iskola, mely e téren a legjobb nevelők közé tartozik, méltó helyiséget kapott itt művelődési számára. Az első és második emelet tágas teremt foglalta le az igazgatóság, mely már a mai naptól kezdve elfoglalja a beiratkozásokat. Beiratkozni lehet délelőtt és délután is.

— **A jókedvű műsora.** A Royal-Orfeum kitűnő attrakcióit, ötletes bohózatait és gyönyörű zenéjét, pompásan kiállított operettjeit nagy lelkesedéssel fogadja az orfeumot minden este zsúfolásig megtöltött közönség. A nézőtér levegőjét amerikai jeges szellőztető gépek hűtik. A műsor legmulatságosabb száma *Leo Fall* *A magántanár* című operettje, amely mellett még nagyon felelős: *Palo and Selleny*, *The 6 Boston Girls*, *Lavater Lee*, *Constance von Linden*, a *Fürstin Xarakoff* című bluett czímszerepében, *Solti* Hermin új kupléival és *A zolgármester ur* című bohózat. A *Royal-Orfeum* könyvtára és pinczéje elsőrangú. Az első emeleten lévő *Royal-Cabaret* Budapestben a legkellemesebb éjjelutáni szórakozó hely, ahol minden éjjel 30 tánc és énekszám lép fel.

— **Életuntak.** Onutz Anna hatvannyolcz éves eseléd a reggel a Ferenc József rakpartról a Dunába akart ugrani, de a közelben lévő rendőrszermegakadályozta szándékában. Összetörtődött, munkaképtelen volt, éhezett és ezért akart meghalni. — *Montai* Erzsébet, harmincz éves földművelőnő tegnap este a Ferenc József-hídról a Dunába akart ugrani. A rendőr azonban megakadályozta szándékában. A főkapitányságon azt mondta, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt keseredett el. — Az összekötő vasúti hídról ma reggel egy 18—20 év körüli leány a Dunába ugrott és elmerült a hullámokban. Kihívását nem tudták megállapítani.

— **Halálozás.** Horváth Henrik, a Magyar Jelzálog-Hitelbank tisztviselője, hosszabb betegség után Adándon meghalt.

Dr. *Püski* Béla, a szegedi társadalom egyik köztestületnek örvendő tagja, 50 éves korában, Szegeden meghalt.

Kunossy Lajos, a Fonciére pesti biztosító intézet titkára ma életének hetvenedik évében rövid szenvedés után elhunyt. A megöregedett nagy közigazgatási tevékenységet fejtett ki s pénzügyi körökben általános tisztelnek és tekintélynek örvendett. Temetése a hó 25-én délután négy órakor lesz a rákosszentimrei temető halottasházából. Előkelő rokonság gyászolja, köztük *Kunossy Frigyes* lapszerkesztő és kiadó.

Link Antal államvasúti felügyelő 62 éves korában elhunyt Temesváron.

x **Royal-Orfeum,** Budapest, Erzsébet-körut 21. sz. Színházi és variété műsor. Kezdeté 8 órakor.
x **Bob** hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.
x **Használt** írógépeket, elsőrendűeket 30—75 százalékos engedménnyel, jóállással, részletfizetésre is szállít az *Ulaki-írógéptelep*, Budapest, VII., Erzsébet-körut 28. Telefon: 122—60.
x **Czím- és reklámtáblákat,** nemesi czimereket készít *Harsányi László*, Budapest, VII., Hungária-körut 155. Telefon 170—12.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© A „Parseval” Pozsonyban. A „Parseval” kormányozható katonai léghajó tegnap ismét Pozsonyba repült. Mint *Fischamend*-ből jelentik, a „Parseval”-t tegnapelőtt brünni útja után tegnap

ujból indulásra kész állapotba helyezték és délután 5 óra 50 perczkor Pozsonyba repült. A léghajó útja a Duna jobbpartján elterülő *Mariaelend*, *Haslau*, *Petronell*, *Hainburg* és *Wolfsthal* községek fölött vezetett el. Pozsonyban a léghajó a katonai gyakorlótéren kikötött.

© **Dij hadi repülőgépekre.** Párisból jelentik: A *Michelin* testvérek 150.000 frankot adományoztak az Aero-klubnak azzal a rendeltetéssel, hogy tűzzön ki négy díjat a repülőgépeknek hadi célokra való fejlesztésére.

A **vakbélgyulladás veszélye** lebeg mindenki felett, aki emésztését elhanyagolja, mert e komoly betegség alapoka rendszerint a kiválasztandó anyagoknak a belekben való torlódása! A természet gondoskodott arról, hogy a már az egész világon nagyrabecsült *Ferenc József-keserű*-vizben biztos eszközünk legyen az emésztés szabályozására. A valódi *Ferenc József-víz* (éhgymorra 1/2 pohárral véve) nemcsak a beleket tartja rendben, hanem egész sereg más kellemetlen és komoly bajt, veszélyeset is, távol tart.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A kulisszák világából.

— *Színházi csevegés.* —

(*A vakáció alkonyán.*)

A hivatalos kánikulával véget ért a színházi vakáció is. A Városligeti Színházon és a Budai Színház körül kívül most már a Vig, Magyar- és Király-színház is tart előadásokat, s bár a Nemzeti Színház kapui még zárva vannak, de a fekete táblája csütörtökre hirdeti az első próbát.

Erre a jeladásra a szélrózsa minden irányából hazafelé indul a nyaraló művészsereg. A tátrai Virágvölgy hirtelen kiürül: hiszen egy egész művészközlónia vert ott sátrat nyáron át. *Blaháné* egyelőre még a balatonfüredi villájában marad, *Szidi* mama a Mátyásföldről jár be és sokan — a főváros szomszédságában tartózkodó kollegái közül — követik példáját. *Maga Tóth Imre* is így tesz... közben egy pár szerencsétlen nyulnak s foglyomádrnak oltra ki életét.

Hát bizony sóhajtozva emlegetik a vakációt a hazaérkezettek:

— Szép volt, jó volt! Beh kár, hogy már vége van!

Különösen kellemes emlékeket hozott magával *Mészáros Giza* a Svájcából. Bejárta a gyönyörű falvakat, fölkapaszkodott a szédítő magas hegyekre és pihenni elment — Párisba.

— A *Francaise*-ben láttam a „Le vieux marcheur”-t. Nagyszerű darab. Irigylem a Nemzetitől. De azért a Vig-nek is lesz elég slágere. Itt van mindjárt a legelső újdonságunk, *Hennequin* bohózata: „Hölgyek öröme”... „Aimé des femmes”. Kitűnő szerepem lesz benne.

Gombaszögi Frida, férje rokonainál, az aradmegyei Ménesen töltött egy pár hetet. A színház megnyílt s pakkolnia kellett. Ceak éppen az utolsó esetvonásokat várta meg, melylyel egy tehetséges műkedvelő festőnő a jól sikerült arcképét befejezte. Ha az őszi túrlaton kiállítanak, csodájára járna a felkapott művésznő minden bámulója, vagyis — tout Budapest.

Csak a magyar operette két stardia nem törődik azzal, hogy a szünidő véget ért:

Fedák Sári, aki a vakációban is játszott — Párisból Nagyváradig és *Küry Klári*, aki egyáltalában nem is pihent egész nyáron. „Az ártatlan *Zsuzsi*” szenzációs sikere megfeszította a vakációtól.

— Észre se vettem; mondta nevetve — hiszen egész nap a hűvösvölgyi nyaralóban hűsöltem; este pedig játszani és „a zöldbe” mentem, a Városligethe.

(*Pálmay Ilka Ischlben.*)

Pálmay Ilka, mint minden évben, Ischlben üdül. Vele van *Szederkényi Anikó*, a jeles írónő. A nyaralást ők nem veszik egyértelműnek a henyé-

léssel. Szorgalmasan dolgoznak: *Pálmay Ilka* darabot ír! Szindarabot! Melynek főszerepeit ő maga fogja kreálni. A többi még titok.

De nem titok, — sőt Ischlben nagy esemény-számba veszik — hogy az aranyos *Ilus* tegnap — kedden este — egy nagyon érdekes hangversenyben énekelt. Kivüle a programmon *Lekár Ferenc* és *Kartousch Lujza* is közreműködött.

Az előkelő fürdőhely legelegánsabb közönsége az eltikkadásig töltötte meg a termet s *Pálmay Ilkát* egész este zajosan ünnepelték.

(*Lekár szójátéka.*)

A világhírű diva az ischli társaság elkényeztetett kedvence. A hol megjelenik, körülrajongják. Persze impresszáriók, szinigazgatók is kerülgetik, s kecsgetető ajánlatokkal csalogatják. De *Pálmay Ilka* nem tud határozni:

— Állandóan nem akarom magamat lekötöni, — feleli kitérőleg — csak ha olykor-olykor kedvem szottyan énekelni, lépek föl színpadon vagy hangversenyen.

— Nem unatkozik távol a színházról? — kérdezte *Strauss*.

— Ne féltsen engemet — tiltakozott a művésznő, — van nekem elég szórakozásom. Ha nem játszom, ha nem énekelek, fogom a tollat és — írok. Memoirokat, verseket, szindarabot. Aztán meg Budapestben olyan sok, kedves ismerősem van. Ezek társaságában jól esik a jó vacsora után el-tischlizni.

Erre *Lekár* mester is megszólalt:
— Ez a különbség a tél és a nyár közt.
— Hogy-hogy? Ostromolták mindenfelől.
— A grófné télen tischlizik, nyáron pedig — ischlizik...

Szerencséje, hogy a „Vig özvegy”-et komponálta, máskülönben menten meglineselték volna.

Egy látósvés ur.

(*) **Plakett a Régészeti Társulat titkárának.**

Az Országos Régészeti és Embertani Társulat elhatározta, hogy dr. *Szendrei János* miniszteri tanácsosnak, aki huszonöt éven át titkára volt a társulatnak, a társulat ügyeitől való visszavonulása alkalmából plakettet veret. A plakettet, amelyet *Berán Lajos* szobrászművész készített, ünnepséget keretében fogják ányújtani *Szendrei János*nak.

(*) **Vendégzereplés a Budai Színházban.** Rózsa Lajos, az Operaház tagja, csütörtökön kezdte meg vendégzereplését a Budai Színházban, ahol csütörtökön a „Tévedt nő”-ben az öreg *Jermont*, vasárnap pedig a „Carmen” című operában *Escamillot* fogja énekelni.

(*) **Egy híres mesterfestmény pusztulása.** Olaszországban a *luccai del Suffragio*-templomban tegnap tűz ütött ki, mely *Paolini Pietro*, XVII. századbeli mester, híres *Szent Antal* képét elpusztította.

Szép, egészséges fogak alapfeltétele a naponta való Odolszaj-és fogápolás.

FŐVÁROS.

(A király arcképe. A tanács Bende püspök hagyatékából megvásárolta azt az arcképet, a melyet a püspök annak idején a nyitrai királygyakorlatok alkalmával festetett Stetka Gyulával a királyról.

(A középítési igazgató. Devecis Ferenc kir. tanácsos, középítési igazgató ma visszaérkezett szabadságáról és átvette hivatalának vezetését.

(Változás az építési engedélyknél. A városrendezési és utcaszabályozási kérdéseknél eddig az volt a szokás, hogy olyan utcaokban, amelyeknek csak egyik oldalát szélesítették ki, építési engedélyt csak oly magas házakra adtak ki, amelyek a ki nem szélesített utcának feleltek meg. A tanács ennek a fonákságnak a megszüntetését már régen sürgeti. Most a közmunkák tanácsa a főváros közdeményezésére elfogadta azt az álláspontot, hogy a csak egy oldalon kiszélesített utcákban az épületek magassága a nem szabályozott oldalon is az utca jövőbeli szélessége arányában állapítható meg.

(A Sárosfürdő építése. A Sárosfürdő építésével kapcsolatosan szükségessé vált az I. ker. Kelehegyi-ut egy részének áthelyezése és csatornázása. A tanács elrendelte a munkálatok elkészítését.

(Árlejtések. A főváros versenytárgyalást hirdet a IX., Szvetenay-utca, a VI., Bajza-utca és a IV., Pappnövelde-utca iskoláinak építésének föld-, kőműves- és elhelyező munkáinak, valamint a IX., Gróf Haller-utca bérház építésének föld-, kőműves- és elhelyező munkáinak végrehajtására. Az ajánlatokat szeptember hó 6-ának délelőtt 10 órájáig kell beadni a főjegyző kezéhez. Bővebb felvilágosítások az elnöki ügyosztályban (IV., Városház-utca 16. sz. IV. emelet) kaphatók.

KÖZIGAZGATÁS.

Ismét egy aradi eset.

Budapest, augusztus 23.

Alig néhány hete foglalkoztunk lapunkban a marospetresi közigazgatásról történt felfüggesztésével s még ez ügynek aktáit le sem zártuk, amennyiben még csak a közel jövőben szándékoztunk azon felfogásunknak, hogy a főszolgabíró a marospetresi jegyző fegyelmi ügyében szabálytalanul járt el, sőt hivatali hatalmával nem a törvények intencziói szerint élt: összes koncepciókat levonni s a főszolgabíró és eljárását illetékes bírja elő állítani — már ismét egy másik aradmegyei jegyzőnek, a déznainak felfüggesztését olvassuk egy aradi lapban.

A mi programunkban, amelyhez szilárdan és tántoríthatatlanul ragaszkodunk, benne foglaltatik a mai fegyelmi törvények megváltoztatására való törekvés s a jegyzőknek megvédelmezése addig is, míg modern fegyelmi törvények modern szellemű alkalmazása szükségtelemmé teszi, hogy egyéni érdekektől vezetett főszolgabírák hatalmi tulajdonságaival szemben a napi sajtó lépjen a jegyzői kar tagjainak védelmére. Természetes, hogy programunkhoz híven figyelemmel kísérjük a jegyzők fegyelmi ügyeit s különös gondal bíráljuk el azt, hogy a felfüggesztést elrendelő fegyelmi hatóság betartotta-e a felfüggesztések szabályozása tárgyában kibocsátott 45623—907. számú belügyminiszteri rendelet humánus intézkedéseit, mert ha azt tapasztaljuk, hogy e rendeletben adott direktívák — egyéni okokból — mellőzteknek a jegyzők hátrányára, megálljuk annak módját, hogy az illető fegyelmi hatóság maga vonassék felelősségre egy általános érvényű miniszteri körrendelet figyelmen kívül hagyásáért, mert ugy-e bizony ez is fegyelmi vétés?

A déznai jegyző felfüggesztését megelőző vizsgálat adatait még nem ismerjük sem oly részletesen, sem oly autentikus forrásból, hogy illetékes bírálókat tudnánk mondani az eljárás főszolgabíró objektivitása felett. Maga a felfüggesztő határozat azonban oly indokokra támasztja a rendelkezés rész intézkedését, oly általánosságokban mozog, annyira nem hoz fel konkrét eseteket, hogy ön-

kénytelenül arra kell gondolni, hogy a déznai jegyző is egy azok közül, akik kálváriát járnak nem azért, mert valakinek, akinek hatalma van s akinek jogérzést kisebb, semmint bosszúvágyának eszközül a kezébe adott hatalmat fel nem használná: egyszerűen utjába vannak. Nézzük a felfüggesztő határozatot.

A jegyző nem érdeklődik a tényészápállatok gondozása iránt, ha azok baját nem jelentik. Hát kérjük, micsoda a jegyző Aradban? talán ott nem csak a „böles tanács“, hanem a kondás és tehénpásztor „ügyköre“ is jegyzői részort? Mi azt hisszük, hogy a jegyző teljesen eleget tesz a tényészápállatok körüli felügyeleti kötelességének azzal, ha azok megbetegedését — amennyiben neki bejelentik — az állatorvos tudomására hozza, de hogy azt is figyelemmel kísérvé, hogy kaptak-e azok rendszeresen enni, megittatták-e őket, kívánni a jegyzőtől nem lehet.

A közdülő utak fentartása a jegyzőt nem érdeklik. Itt is sántít a határozat, mert hiszen a községi közmunka felhasználásával a képviselőtestület a közmunka-költségvetés keretében gondoskodik s ha ez nem hajtatott végre, úgy nemcsak a jegyző, hanem a bíró is fel lett volna függesztendő, mert hiszen a költségvetés végrehajtásáért „az előjáróság“ felelős. Ha pedig azok az utépítések, a melyeket a főszolgabíró elrendelt, nem voltak költségvetésileg előirányozva, akkor — méretük oly nagy volt — a jegyző el nem végezhette, mert elvégre a képviselőtestület budgetjoga is valami s ezt egy főszolgabírói rendelet nem pótolhatja.

A jegyző birtokparcellázása is egy indok s pedig azért, mert a parcellázás alá vett birtok árát „felszólta“. Hát nem tudták ezt eddigelő, hogy bárki is nem olyan árban adhat — vehet birtokot, ahogy akar. Ezt most tanulták meg a határozatból. Az eladó megszabja az árat, a vevő, ha tetszik, vesz, ha nem tetszik, nem vesz. Mi jól tudjuk azt, hogy parcellázásnál követelhetek el visszaéléseket, de az, amit a határozat felhoz, hogy a jegyző az árakat „felszólta“, nem visszaélés — mert neki joga volt portékáját drágán árulni, a közönségnek joga volt — nem venni, ha vettek, nem volt drága, ha nem vettek, nincs ár.

A jegyző a községi szolgát és rendőrt saját háztartásában foglalkoztatta. Ez bizony nem lehet ok a felfüggesztésre, hiszen a községi szolgák már oly bérrel vannak alkalmazva, hogy az alkalmazó község egyenesen számít arra, hogy a jegyző a csekély bért a háztartása körüli szolgálatok fejében külön fogja díjazni. A jegyző elvonta a községi községeket kötelességeik teljesítésétől, a határozat szerint, de konkrét eset megemlítve nincs, hogy mikor mily kötelességet mulasztottak el ezek a jegyző egyéb irányú parancsai miatt.

A határozat egyik legkomolyabb indoka, hogy a jegyző közhivatali állásával össze nem férő iszkességgel közbetrányt okozott. De itt is az a baj, hogy az indok látszólagos komolyságát elveszi a konkrét esetek megemlítésének hiánya. Azt sem tudjuk, mikor volt a jegyző ittas — valamelyik barátja nevonapján-e, vagy hivatalában, sőt az a bizonyítva, hogy egyáltalában az volt valamikor. A közhivatali állás nem zárja ki, hogy valaki ne mulathasson, ne ihasson, csak közbetrányt nem szabad okoznia, a határozat pedig nem jelöli meg, hogy mikor, mi által okozott a jegyző közbetrányt s kik azok népszerűnk, akik megbetránykoltak!

A határozat szerint a jegyző hivatala ellátására képtelen. Hát ha képtelen, hol volt a főszolgabíró felügyeleti és ellenőrzési kötelessége 10 évig, amióta a jegyző déznai működik? Mit tapasztalt a főszolgabíró a legutóbbi hivatalvizsgálat alkalmával? Miért nem intézkedett eddig? Ha pedig a jegyző eddig képességgel bírt hivatal ellátására s képessége csak most állott elő, akkor ez valamely betegség következménye lehet, ily esetben pedig nem fegyelmi eljárásnak, felfüggesztésnek, hanem köztes orvosi bizonyítvány alapján nyugdíjazási eljárásnak van helye.

Ismétlünk, hogy még nem ismerjük — de meg fogjuk ismerni — a vizsgálat anyagát, de annyi már most is megállapítható, hogy ha a felfüggesztő határozat nem felületes — akkor a felfüggesztésre ott nem volt ok.

TANÜGY.

A katolikus tanügyi tanács új elnöke. Pászary Kolos hercegeprimás az Országos Katolikus Tanügyi Tanács egyházi elnökévé dr. Giesswein Sándor pápai prelátus, orsz. képviselőt nevezte ki.

= Az első német főiskolai tanár. A most alapított lipcei női főiskolán az irodalomtörténet tanszékére Huch Teréziát fogják kinevezni. Ő lesz az első tanár a német főiskolákon. Kiváló művével érdemelte ki ezt az állást, amelyet a romantikáról írt.

TÖRVÉNYSZÉK!

§ A szegedi tábla határozata a Csávossy-ügyben. Báró Csávossy Gyula ügyében a szegedi ítélőtábla Ringhoffer Lajos tanácselnök vezetésével megváltoztatta a nagybecskereki törvényszék végzését és elrendelte, hogy Csávossy elmeállapota az igazságügyi orvosi tanács által vizsgáltassék meg.

§ A vaskereskedők réme. Néhány évvel ezelőtt a rendőrség kiderítette, hogy Ulrich B. J. vaskereskedőt több, mint 100.000 koronával csalták meg oly módon, hogy hamisított megrendelő-levelekkel jöttek árúért. A cég azóta igen elővigyázatos a megrendelőkkel szemben, de ennek dacára megtörtént a múlt év végén, hogy a céget újra és ugyanolyan módon becsapták. Katz Jenő szerelő volt az alkalommal a cégnek esalója. Hamis megrendelő-levelekkel eljárta a cég Andrássy-uti üzletében és onnét forrasztásra szánt ólomöveket vitt el. Katz nemcsak ezt a céget, hanem a Gyár-utcai Hubert és társa céget is megcsalta. Október 26-án Lantos Emil bádógosmester hamisított megrendeléssel jelent meg az Ulrich és a Hubert-cégnél és azoktól mintegy 300 korona értékű árut esalt ki. Katz aztán néhány hétre eltűnt Budapestről, de december 2-án már megint Budapestre jött és Gellért József bádógosmester, dr. Egger Gedeon háztulajdonos még néhány más egyén nevében hasonló csalásokat követett el. A károsultak panaszára ma tárgyalta a budapesti büntető-törvényszék Mikovich bíró elnöke alatt itélkező tanácsa ezt az ügyet. A tárgyaláson a vádlott beismerő vallomást tett, mire a bíróság öt évi börtönre és 240 korona pénzbüntetésre ítélte. A másik két vádlottat a bíróság felmentette, mert bebizonyult, hogy azok jóhiszeműen és a napi áron vásárolták meg Kattól az ólomöveket. Az ítélet ellen Katz felbezett.

§ Az öreg Don Juan. Bécsehelyről jelentik: Antonio de Pellegrini 72 éves dúsgazdag építési vállalkozó ellen, aki Trevisoból való, pórt indított egy 32 éves szobaleány, mert házasságot ígért neki és elcsábította. A járásbírószágon két napi elzárásra ítélték a vállalkozót s ma az itteni törvényszék főlebbeszésként következtében meg erősítette az első fórum ítéletét. Most a szobaleány 43.000 korona erejéig kártérítési keresetet adott be Pellegrini ellen.

SPORT.

Budapesti nyári löversenyek.

— Hetedik nap. —

A holnapi nap programja sportszerűség szempontjából sokat ígérő. A Kétévesek nyári nagy handicap-ja egyike lesz a meeting legérdekesebb versenyeinek. A handicapper bizottság a legnagyobb súlyt 62 és fél kilót Lesbos és Satrap-ra rötta ki, őket tartva a legjobb két éveseknek. A díj nyerejét Hindu-ban látjuk, akit a bizottság nagyon enyhén ítelt meg, amikor 50 kilóval a versenybe dobta. A nagy díj mellett még a Budai-díj bíró érdekességgel. A 6000 koronás díj Vivid biztos zsákmányának látszik, bár veszélyes ellenfele Beggar lehet. Jelöltjeink a következők:

- I. Kapanyél—Lord Darcy.
- II. Black River—Pinty.
- III. Vivid—Drcher-ist.
- IV. Hindu—Drcher-ist.
- V. Tévésés—Sesam.
- VI. Ily—Aventin.
- VII. Poppy—Dinna Forgive.

VALÓDI ÉKSZEREK

EZÖSTNEMEK, ÓRAK, DISZTÁRGYAK STB.
GYÁRI ÁRON BESZEREZHETŐ ANGOL RÉND-
SZERŐ FIZETÉSI MÓDOZATOK MELLETT

SÁRGA JÁNOS
Ékszerész és műtővesztő

BUDAPEST, KOLOZSVÁR,
Kisgyő-tér 5. sz. Flák: Mátyás kir. tér 13.
Köpes árjegyzék ingyen.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbeteg-
nek és székesorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomro-
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Első üveg 40 fillér
Második üveg 60 fillér

KÖZGAZDASÁG.

Harc az argentinai húsért. Ma a kormányok között való újabb tárgyalások felvételének kérdése foglalkoztatta az érdekelteket. Az OMGE. körében azt hirdették, hogy a magyar kormány többé nem tárgyal. Sokkal valószínűbb azonban az a bécsi politikai körökben elterjedt hír, hogy a magyar kormány hajlandó a húsbehozatal ügyében az osztrák kormányval tárgyalásokat egy bizonyos idő múlva újból megkezdeni. Erre nézve ugyan még nem voltak érdemleges megbeszélések, de az osztrák parlamenti körökben azt hiszik, hogy a két kormány nem sokára érintkezésbe fog lépni és meg fog állapodni arra nézve, hogy a tárgyalásokat mikor és hol folytassák. Az osztrák kormány évéltől átíratott fordult a magyar kormányhoz, mely a tárgyalások újra felvételére elől nem fog elzárkózni. Tekintettel arra, hogy Bécsben az argentinai hús-készlet már nagyon fogyatékos, az új tárgyalások valószínűleg még e hó végén megindulnak és előreláthatólag rövid lefolyásnak lesznek. — A triesti kikötőben heverő 700 tonna hús a magyar kormány valószínűleg ellenszolgálat kikötése nélkül fogja Ausztriába beereszteni. Amennyiben pedig az osztrák kormány hosszabb időre nagyobb mennyiségű argentinai hús behozatalát kívánná, a magyar kormány e kívánság méreteihez szabná az oderbergi második vágány és az annabergi csatlakozás kérdését. Magyar mértékadó körök felfogása szerint a második tárgyalás esetén mindkét felet kielégítő egyezmény nincs kizárva. Bécsben egyébként ma már az utolsó kilogramm argentinai hús is elfogyott.

A petroleum-kartel. Azok a gyárak, melyek a petroleumkartelt elfogadták, a jövő hó első napján ülnek össze, hogy a szeptember havi kontingens kérdését elbírálásban részesítsék. A kereslet kőolajban elég élénk, különösen azért, mert a fogyasztás számít az árak esetleges további emelkedésére. A kőolaj ára, most Oderberg szállítási alapon 33 korona és ezt az árat a kartelben levők betartják. Egyes fogyasztási területeken a finomított még régi alacsony áru üzemeltetésekre találják, melyeket a Limanowa engedélyezett s amelyek így a tekintetbe jövő fogyasztókat még olcsó áru kőolajjal látják el. Ezek a kötések azonban már lebonyolítás alatt vannak. Ami a karteltárgyalások befejezését és a végleges megkezdést illeti, hír szerint még egy nagy osztrák finomító cég van hátra a szerződés aláírására.

Az értéktőzsdéről. Néhány nap óta csöndes az értéktőzsde s ma is csak lényegtelenül volt erősebb érdeklődés az egyes értékek iránt. A külföldi piacokról még mindig nem érkeznek kedvező hírek s tagadhatatlan, hogy ezek a hírek erősen befolyásolják első értékpiaconkat. Newyorkban sem, Berlinben sem javult a pénzpiac. Utóbbi helyen még mindig a marokkói bonyodalmak élezik ki a helyzetet. Ma az előtőzsde volt élénkebb, de már a déli tőzsdén alig volt kereslet. Az egyes értékek árfolyam ingadozása 2—3 korona volt. Az üzlet szűk határok között mozgott. A járadékpiacon üzletlenség volt.

Az idegen közszébe szállított hús bejelentése. Fölmerült esetbe: kifolyólag elvi határozatban mondotta ki a belügyminiszter, hogy az idegen közszébe szállított hús bejelentésének elmulasztása csak akkor büntethető, ha a rendeltetési hely a behozott hús újabb megvizsgálását szabályrendeletben előzetesen elrendelte.

Parcelláz a csanádi püspök. A püspökségek és érsekségek kezén olyan óriási kiterjedésű birtokok vannak, hogy annak jövedelméből az összes kívándorlók nemcsak fényesen megélhetnek, hanem még a bevándorlóknak is jutna. Nagy nehezen szánják rá magukat a hatalmas püspök urak, hogy határtalan birtokukból a parasztságnak is juttassanak. Legutóbb is az esztergomi káptalani birtokot gazdag földesurak kapták bérbe, míg a szegény parasztság továbbra is csak — a bérlők jászántárból — szellőskedhet a birtokon. Most a csanádi püspököt megzavarta a nép iránti szeretete s a püspökség birtokának egy részét a földéhes pa-

rasztságnak akarja jutányos feltételek mellett juttatni. A jutányos ár alatt értendő a holdankénti ezerötvenkoronás ár. A parcellázás alá kerülő birtok a Tisza—Maros szögletében fekszik, ahol sem megfelelő közlekedési viszonyok, sem a föld minősége nem jogosítják fel a püspökséget arra, hogy a szegény napszámos paraszttól egy hold földért 1500 koronát kérjen. Ilyen horribilis birtokár megengedhető a Bánátban, ahol egyrészt a föld a legdusabb termő talaju, másrészt ha a sokszor megvetett és lenézett önzetlen parcellázó bankok buzgálkodnak a földéhség kielégítésén. A csanádi püspök azonban ilyen megengedhetlen árat nem követelhet olyan földért, melyet eredményesen ő maga sem tud művelni. Természetesen a püspök elvárja még, hogy ezért a „nemzetgazdasági akciójáért“ az illetékes köszönő és díshimnuszok ne maradjanak el. Nagyon helyesen tenné a kormány, ha az ilyen püspöki parcellázásokat megakadályozná, hisz van már neki altruista parcellázó bankja, majd segít az a földéhség kielégítésén.

Bankpalota tervpályázat. A Szatmári Bank R.-T. Szatmárnémetin saját céljainak modern, háromemeletes bankpalotát épített. A tervet beszerzésére pályázatot hirdetett, mely a napokban dőlt el. Tizenöt pályamű közül Hajós és Villányi budapesti műépítészek tervét fogadták el és jutalmazták az első díjjal azon ötletes eszmékért, melyek az aránylag kedvezőtlen alaku telken a bankpalota igényeinek megfelelő helyiségeket csoportosították. A palota építkezéséhez még ez év folyamán hozzáfognak.

Változások a Közuti Villamos szervezetében. A Közuti Villamos Vasut szervezetében a tőzsdén elterjedt hírek szerint szennyezés változások készülnek. Arról van ugyanis szó, hogy a társaság igazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy a fenálló részvénytársaságot három részre osztják és külön részvénytársaságot csinálnak a közuti vonalokból, külön részvénytársaságot a helyiérdekű vonalokból és külön részvénytársaságot a társaság ingatlan vagyonából. A tervvel azt akarják elérni, hogy a közlekedési kérdések helyes kezelését ne zavarják egyéb vagyonkezelési ügyek s hogy az igazgatóság minden energiáját a városi hálózat fejlesztésére koncentrálja.

Tisztviselőtelep Ujpesten. A lakásdrágaság olyan vehemens mérveket ölt, hogy a hivatalnokok alig bírják el a nagy lakásdrágaság súlyos terheit. Több városban épül ezért tisztviselőtelep, s újabban Ujpest város is létesít tisztviselőtelepet. A telep a Nyugati pályaudvartól alig fél órányira fekszik, a BUR és a BKVT. vonalai mellett. Mínt hogy a tisztviselők részére igen előnyös feltételek mellett szerezhetők meg a házak, az új telepek nagy idője van. Érdeklődőknek Ujpesten, a városházán adnak bővebb felvilágosítást.

Tengerhajózási tárgyalások. Tudvalevőleg az év végén lejárnak a meghosszabbított tengerhajózási szerződések, úgy hogy a kormánynak (ppugy, mint a társaságoknak nagy érdeke, hogy a végleges szerződés érdekében minél előbb befejeztessenek a már régóta húzódo tárgyalások. A kereskedelemügyi miniszteriumban tényleg beható tárgyalások folytak legutóbb az *Adriával*, mely néhány nagyon figyelemre méltó új járat bevezetését ajánlotta föl. Most folynak a tanácskozások a Keleti tengerhajózási társaság szerződésének meghosszabbítására nézve is. A társaság a második konstantinápolyi járat megindítását tervezi és e célból a jelenlegi 180 ezer koronányi szubvenzió felemelését kéri. Tárgyalások folynak az Atlanti-kával, amelynek a szabad hajózás terén voltak figyelemre méltó sikerei és mely most néhány rendszeres keleti járat érdekében tett ajánlatot.

A miskolci sűrűpavásár. A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület által rendezett tizenegyedik miskolci országos sűrűpavásárt ma tartották meg. A vásár rendkívül élénk és forgalmas volt. Az árak minősége jó. A gazdák ártartók voltak, de azért élénk üzlet fejlődött ki.

A szárazság. Néhány nap óta ismét a nagy júliusi forróság érezhető. A kukorica és burgonya mely különben is teljesen elsatnyult a nagy száraz-

ság miatt, egyes vidékeken siralmas állapotban van. A burgonyabokrok teljesen elszáradtak s a kukoricacsövek növése elsatnyult. A szőlőknek természetesen a mostani szárazság használ, mert az érszfémben levő szőlőfürtök teljes kifejlődését előmozdítja. Csak hogy az ilyen nagy szárazságot gyakran jéges nyári zivatar váltja fel, ami kiszámíthatatlan károkat okoz a szőlőkben. Tegnapelőtt dult ilyen óriási zivatar a Bakonyban, végigvonult egész Veszprém vármegyében és a mogyoró nagy-ságu jég tetemes károkat idézett elő. A babtermés szokatlanul kicsiny az idén, amiben éppen a nagy szárazságnak van jelentős része.

Kereskedők keleti kirándulása. A Magyar Kereskedelmi Csarnok a következő nyilatkozatot közölte: „Kereskedők keleti kirándulása“ felirással a mai lapok egy része közölte, mely arról ad hírt, hogy a Magyar Kereskedelmi Csarnok kebelében utazási irodát szerveznek, amely egyelőre a Keletre fogna rögtönzött kiállításal kapcsolatos kirándulást rendezni. Az igazság érdekében ki kell jelentenünk, hogy a Magyar Kereskedelmi Csarnok *ettől a közleménytől egészen távol áll, az nem tőle származik és hogy egy keleti kirándulás terve az egyesület kebelében eddigéig még csak szóba sem jött.* Az pedig a Magyar Kereskedelmi Csarnok vezetőségéről éppen soggal nem tételezhető fel, hogy a kereskedelmi levelezés működését egyoldalúan igazságtalan támadás tárgyává tegye. Mindezek folytán a Magyar Kereskedelmi Csarnok a maga részéről tárgytalannak tekinti azokat a megjegyzéseket is, amelyeket egyes lapok — különösen a megtámogatott keresk. levelezőket illetőleg — a közleményhez fűznek.

Az angol sztrájk tanulságai. Ne sztrájkoljatok, csak ha már minden más eszköz eredménytelennek bizonyult — mondotta Arch József, a nagy angol földműves sztrájk vezetője. Amit 1878-ban ez az intelligens munkásvezér mondott a sztrájkról, az ad éppen jelentőséget ennek a méreteiben rendkívüli, a gazdasági helyzetet tekintve pedig milliárdokra rugó károkat előidéző munkamegtámadásnak. Talán kivétel nélkül az egész világ rokonszenve az angol munkások felé fordult s ez a magyarzata annak, hogy rövid idő alatt béke és nyugalom, s a kölcsönös megértés váltotta fel a sztrájkot. Ritkán rokonszenvezik a közönség a sztrájkok tömeggel, de az angol sztrájknál a tömeg a kereskedők és iparosok rokonszenvét is kivívta. Amilyen óriási erő rejlik egy ország tanult munkástömegében, éppen olyan szilaj elszántság váltja fel a higgadt vérmérsékletet, valahányszor e munkástömeg érdekeinek megsértését látja. Aki a munkában nyugodt és lelkiismeretes, az a munkás a harcban is megállja a helyét. A mindössze rövid ideig tartott sztrájk visszavetette a nagy Angliát is. A fölszedett vasuti sinek lerakása, a távíró és távbeszélő vonalak kijáratása időt és pénzt vesz igénybe. Az eleség horribilis áremelkedése, ipar és kereskedelem teljes megszűnése jellemzik a nagy sztrájkot. Míg minden a régi kerékvágásba terelődik, addig is hosszú idő elmúlik. Azok a vonalak, melyek 1901—1911-ig, tehát 10 év alatt 28 millió fonttal vettek be többet, s a vasuti személyzet csak 32,000 emberrel emelkedett, nem akarták elismerni a munkások szervezeteit. Míg tehát a jövedelmük 11 százalékkal emelkedett, addig a kiadások csak 5 százalékkal emelkedtek, ami a vasutársaságok jövedelmét duzzasztotta. Azzal az egy tapasztalattal tehát gazdagabbak lettek az angol vasutársaságok, hogy pusztán egyoldalúan nem lehet a gazdasági életre irányítást gyakorolni, ahol a munkások is érdekelve vannak, az ő érdekeiket is szem előtt kell tartani.

Az áru felvétel beszüntetése Barcon. A Duna-Gőzhajózási Társaság közli, hogy a Dráva alacsony víz állása miatt Barcon az áru felvétel további intézkedésig be van szüntetve.

Felolós szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

SALVATOR

a kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás, vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása.
Főraktár Budapesten: EDESKUTY L.-nél.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, augusztus 23.

A készáruüzletben ma nyugodt volt a hangulat. Bőséges kínálattal szemben a malmok jó vételkedvet mutattak, de jobb árak fizetésére semmiképpen sem voltak rávehetőek. Mivel az árubirtokosok az eladásra nagy hajlandóságot mutattak és egy cseppet sem voltak rátartósak, ennek folytán ma is élénk forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 65.000 q buza kelt el, változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12.25 korona volt 81 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.50 korona 76 kilós bácskai búzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs, a tengeri és a zab változatlan, az árpa 10 fillérrel drágább. Forgalmába került 2800 q rozs 9.35-9.42 és fél koronás áron, 900 q árpa 8.50 koronás áron, 1100 q zab 8.65-9.20 koronás áron és 1200 q tengeri 8.45 koronás áron. A határidőpiacon az üzlet ma megint igen viharosan, szilárd irányzattal és a tegnapi zárlatnál jóval magasabb jegyzésekkel indult meg. Kezdetben rendkívül élénk vételkedv uralkodott, mivel azonban ezzel szemben a kínálat is igen bőséges és felette sürgős jellegű volt, ennek folytán előbb kissé visszahúzódtak, aztán szűk keretben ingadoztak az árfolyamok. A forgalom későbbi folyamán a vételkedv erősen megcsappant és mivel ezzel egyidejűleg a kínálat egyre fokozódott, meglehetősen lajhult az irányzat, mi mellett a mai árfolyás teljesen veszendőbe ment. A déli tőzsdén egy ideig megint élénk kereslet mutatkozott, zárlat felé azonban ismét a kínálat került tulsúlyra. Az októberi buza ma 8 fillérrel a tegnapi zárlaton felül 11.75 koronán indult, előbb 11.71 és 11.77 között ingadozott, aztán 11.65-ig csökkent, majd ismét 11.71-ig javult és zárlatkor 11.70 koronán maradt. A májusi tengerit ma is forszírozottan vásárolták, minek folytán 8.18 koronás kezdő kurzusa 8.24-ig emelkedett és zárlatkor 8.21 koronán maradt. A tegnapi zárlatához viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza 3 fillérrel, az áprilisi buza 5, az októberi rozs 14, az októberi zab 2, a májusi tengeri 12 fillérrel emelkedett.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ.

Kezde volt:	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki, új	75	—	79	23.50-23.80
"	76	—	80	23.65-24.00
"	77	—	81	23.80-24.10
"	78	—	82	—
Fejérmegyei, új	75	—	79	23.30-23.55
"	76	—	80	23.50-23.80
"	77	—	81	23.60-23.90
"	78	—	82	—
Pestvidéki, új	75	—	79	23.40-23.65
"	76	—	80	23.65-23.95
"	77	—	81	23.70-24.00
"	78	—	82	—
Bánsági, új	75	—	79	23.50-23.65
"	76	—	80	23.65-23.95
"	77	—	81	23.85-24.05
"	78	—	82	—
Bácskai, új	75	—	79	23.40-23.75
"	76	—	80	23.65-23.90
"	77	—	81	23.70-24.00
"	78	—	82	—
Rozs				
I. rendű új	—	—	—	18.85-19.10
Középmínőségű új	—	—	—	—
Árpa				
tkaramány I. rendű	—	—	—	16.90-17.30
II.	—	—	—	—
Zab				
I. rendű	—	—	—	17.90-18.10
II.	—	—	—	17.30-17.70
Tengeri belföldi új	—	—	—	16.70-16.90
Köles	—	—	—	—

Kötött:

Buza. Tiszavidéki: 3000 q 81.5 k 24.45 K, 1000 q 81 k 24.45 K, 3000 q 81.5 k 24.45 K, 1000 q 81 k 24.45 K, 500 q 81 k 24.50 K, 20,000 q 81 k 24.40 K, 700 q 81 k 24.40 K, 100 q 81 k 24.20 K, 100 q 81 k 24.20 K, 500 q 80.8 k 24.25 K, 1000 q 80 k 24.00 K, 1200 q 80 k 23.50 K üszkös, 330 q 70 k 24.20 K.
Bácskai: 4300 q 80 k 24.20 K, 4270 q 79.5 k 24.10 K, 3000 q 78.8 k 24.20 K, 330 q 76 k 23.00 K 6-buza.
Obecsei: 5000 q 79 k 24.20 K okt. 30-ig.
Pestvidéki: 300 q 81.5 k 24.00 K, 600 q 81 k 24.05 K, 450 q 81 k 24.00 K, 500 q 80 k 24.05 K, 400 q 81 k 24.05 K, 500 q 80 k 24.00 K, 1000 q 80 k 24.00 K, 1000 q 80 k 23.90 K, 1500 q 77.5 k 23.60 K.
Fehérmegyei: 500 q 80 k 24.20 K, 200 q 80 k 24.00 K, 500 q 79 k 24.10 K.
Felsőmagyar: 600 q 81 k 24.00 K.
O-Román: 7500 q 77 k 23.40 K.
Rozs: 200 q 18.70 K pp, 300 q 18.75 K pp, 100 q 18.75 K pp., 600 q 18.80 K pp., 200 q 18.70 K pp., 700 q 18.80 K pp., 650 q 18.85 K pp.
Árpa: 400 q 17.00 K pp, 500 q 17 K pp.
Zab: 150 q 17.30 K pp, 350 q 17.60 K pp, 100 q 18.40 K, 200 q 17.80 K, 250 q 18.00 K.
Tengeri: 1200 q 16.90 K kocsi.
Az árak 100 kilométerenként, koronaártekben értendők.

A határidőpiacon kötött:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1911-re:

Buza 1912 áprilisra 11.91-87-92-84-89-87
Buza októberre 11.75-71-77-65-71-70
Rozs októberre 9.70-77-70-82-80
Zab októberre 8.96-9.00-8.91-9.11-8.99
Tengeri 1912 májusra 8.18-17-23-15-24-21

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza áprilisra 11.87-11.88
Buza októberre 11.70-11.71
Rozs októberre 9.80-9.81
Zab októberre 8.21-8.22
Tengeri 1912 májusra 8.21-8.22

Budapesti gabonaforgalom.

1911. augusztus 20-tól 1911. augusztus 21-ig.

Érkezett Elszállított

m é t e r m á z s a

Buza	31662	—
Rozs	4332	—
Árpa	2093	—
Zab	9933	6921
Tengeri	—	15662
Liszt	698	15441
Korpa	—	4185

Értéktözsde.

A mai előtőzsdén kezdetben nem vették figyelembe, hogy külföldről megnyugtató jelentés érkezett, mert néhány bizományos tegnapi eladásának ma is volt folytatása. Utóbb az üzlet iránya hamarosan javult az egész vonalon, mielőtt megtudták, hogy a bécsi arbitrázs vásárol. A vezető értékek, ugyancsak a helyi piaci értékei tegnapi és mai árfolyásukat javarészt behozták. A zárlat igen kedvező volt. A készáru piacon minimális tizlet volt. A készáru piaci értékei tartott áron cseréltek gazdát. A déli tőzsde elejétől végig igen szilárd volt, mert a berlini jelentés igen kedvezően hangzott. A nemzetközi piacon a magyar hitelrészvény 2-3 koronával emelkedett. A helyi piaci értékek egytől-egyig tetemesen emelkedtek a szilárdan zárultak. A készáru piaci tartott volt. A járadék piaci üzletlen. A zárlat azonban szilárd volt.

Az előtőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 655-654.50, Magyar hitel 844-846, Osztrák és magyar államvasút 743, Jézálogbank 491-489.75, Leszámitolóbank 580-579.25, Rimamurányi 694.25-696, Közúti vasút 800.75-802, Hazai bank 310, Magyar bank 736-738, Salgótarjáni 687, Általános kőszénbánya 845, Magyar villamosági 502-503.

A déli tőzsdén kötöttek: Osztrák hitelrészvény 654.50-655.50, Magyar hitel 855.75-858, Déli vasút 121.50, Jézálogbank 490-491, Leszámitolóbank 580-

AMERICAN SHOE COMPANY LTD.

Amerikai cipő részvénytársaság

Budapest, V., Dorottya-utca 6. Wurm-udvar és VII., Erzsébet-körut 42.

Kizárólagos elárúsítása a következő elsőrangú amerikai gyártmányoknak:

Urak részére:

Edwin Clapp & Son
Barry
Walk-Over
Commonwealth

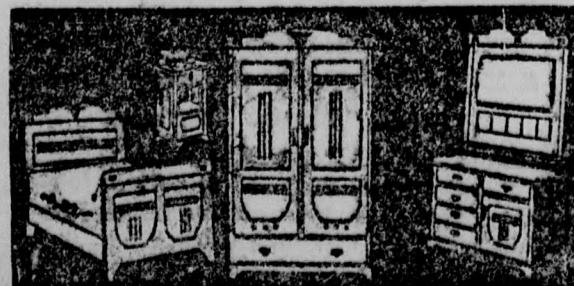
Gyermekeknek:

Piehler

Hölgyek részére:

Sorosis
Cousins
Patrician

Kérje képes árjegyzékünket!

Újrendszerű butor-hitel.

Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a tisztelt butorvásárlók közönségnek a legnagyobb kedvezményt nyújthatjuk.

Hitel esetén készpénzárakat számítunk, csupán a tartozás után 6% kamat fizetendő.

A kamat negyedévenként fizetendő és pedig mindig csak a hátralékos, csökkenő tartozás után.

Törlesztés: minden 100.- korona után havi 3.- korona vagy minden 100.- korona után 1/4 évi 9.- korona.

Nagy választék asztalos-, kárpitos-, vas- és rézbutorokban, továbbá szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítőkben
BALÁZS és TÁRSA BUTORÁRUHÁZA BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 43. (Saját ház.)

581.50, Rimamurányi 674.50-676, Kézti vasút 802.75 -803.50. Városi villamos 427.25-426.50, Hazai bank 310.50-311.25, Magyar bank 737.50-741.50, 4 százalékos koronajáradék 91.10, Magyar jégbiztosító 404, Salgótarjáni 686-685, Ganz-féle 3410-3415, Schwarzer-féle 259, Atlantika 305-302.

Bécsi gabonatözsde.

Bécs, augusztus 23. (Saját tudósítónktól.) A terménytözsde irányzata általában szilárd volt, gabonaneműk tartottak, rozs ismét 10 fillérrel drágult, árpában a tegnapi áron némi konzum-és exportkereslet jelentkezett, zab ára változatlan, ugyisint tengeri is szilárdi irányzat mellett.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 12.40-12.70, bánati 11.65-12.06, mosoni és győri 11.65-12.05, felsőmagyarországi és déli vasuti 11.65-12.05, alsómagyarországi 11.65-11.95.

Rozs: Felsőmagyarországi 9.90-10.10, csepeli 9.80-9.90, pestmezei 10.05-10.25, déli vasuti 9.85-10.05, különböző magyarországi 9.80-10, ausztriai 9.75-10.05, árpa: Morvaországi 9.35-10.40, felsőmagyarországi 8.20-9.75.

Magyar tengeri 8.85-9.70, Cinquantin 9.30-9.75, Magyar zab: régi 9.60-10.10, új 9.40-9.90.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, augusztus 23. A piac ma kedvezőbben indult meg a marokkói fejleményeket, mire a hangulat az előzősde megnyitásokor nyugodtabb lett, de a spekuláció tartózkodóan viselkedett, mert a mai heti ellátáskor a bankok csak 4%-5 százalékkal mellett reportáltak, kulisszokban pedig 5 százalékon. A déli tözsde irányzata nyugodt tartott.

10 óra 45 perczkor: Osztrák hitel 633.75, Magyar hitel 843, Laenderbank 547.50, Unionbank 627, Államvasut 743, Déli vasut 122, Alpesi 834.25, Rimamurányi 693, Skoda 678, Török sorsjegy 250.25, 3 százalékos déli vasuti elsőbbség 275.50.

1 óra 15 perczkor: Osztrák hitel 645.50, Magyar hitel 846, Angóbank 828.25, Bankverein 548.50, Laenderbank 547.75, Unionbank 628.25, Magyar jelzálogbank 490.50, Államvasut 743, Déli vasut 122, Alpesi 835.75, Prágai vasmű 276.50, Rimamurányi 697, Orosz járadék 103.55, Török sorsjegy 250.50, Skoda 681.50.

Bécs, augusztus 23. (Magyar értékek zárlata), 4 százalékos arany-járadék 111.65, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 310.-, Magyar hitelbank részvény 845.75,

Magyar leszámitoló és váltó részvény 579.-, Rimamurányi 695.40, Magyar cukoripar -., Adria hajózási részvénytársaság 528.-, Magyar koronajáradék 91.-, 4 százalékos magyar földterhm. kötvény -., Magy. nyerem.-kölcs. sorsjegy 436.-, Kassa-Oderbergi Vasutrsz. -., Magyar jelzálogbank 490.-, Magy. kereskedelmi bank -.

Bécs, augusztus 23. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 92.10, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.25. 1860-as sorsjegy 159.50. Osztrák hitel sorsjegy -., Angol-osztrák bank részvény 328.-. Bécsi Bankverein 547.75 Osztrák-magyar bank 1963.-. Déli vasut 121.65. Dunagőzhajózási r.-t. 1170.-. Dohány részv. 325.-. Cs. k. arany (vert) 11.37. Német bankv. 117.35. Osztr. Lloyd 876.-. 4.2 sz. ezüst jár. 92.10 95.85. Osztr. koronajáradék 92.10, 1864-es sorsj. -., Osztrák hitelintézet részvény 653.50, Union-Band 626.70 Osztrák Landerbank 547.-, Osztrák-magyar államvasu 742.10, Elbevolgyi vasut -., Alpesi részvény 835.45 20 frankos 19.06. Londoni váltóár 240.37, Lipótkohó -., Török sorsjegy 250.50.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, augusztus 23. (Értéktözsde.) A politikai helyzet kedvezőbb megítélésére a mai forgalom megnyitáskor némi javulás állott be, bár a spekuláció még mindig messzemenő tartózkodást tanúsított, főleg a newyorki tözsde bizonytalan magatartása miatt. Igen szilárd volt a gelsenkircheniek megnyitása, melyek jóval magasabb árfolyamon jegyezték. A további folyamatban több értékpapír az elért javulásokat nem vagy csak részben tudta megtartani és pedig különösen a varsó-bécsi vasut és a folytonos realizációk következtében szennvedő villamossági értékek. Csak zárlat felé szilárdult meg ismét az általános irányzat, ami különösen Kanada és Phoenix részvényeknek vált javára, míg varsó-bécsiek egy nagy bank folytonos eladásaira nyomottak voltak. Osztrák értékek közül déli vasut ma valamivel magasabban jegyezték. A készáru-piacz ipari értékek egyenletlen irányzatot követtek. Napi pénz 2 százalékkal, ultimópenz 3 1/2 százalékkal, magánkamatlab 3 1/2 százalékkal.

Berlin, augusztus 23. Zárlat. (Saját tudósítónktól) Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék -., 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.10 osztrák

hitelrészvény 205.20 Déli vasut 23.50 orosz bankjegyek 16.85, 4 százalékos új orosz kölcsön -., Discontó Commandit 187.-, Dinamitruszt 183.66, Harpeni 18.80 Unifikált török járadék 93.60, 4.2 százalékos ezüst jár 92.-, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.70, Magya koronajáradék 91.10. Osztrák-magyar államvasut -., Bécsi váltóár 851.45, Olasz járadék -., Ált. villamos-sági Edison 169.40, Gelsenkircheni 198.40, Laurakohó 1:3.40

Frankfurt, augusztus 23. Zárlat. 4.20/c papírjáradék 96.-, 4 sz. osztr. ar.-jár. 98.60 Magy. ar.-jár. 93.60 Osztr. hitelint. részv. 205.25 Osztrák-magyar államvasut 158.75. Északnyugati vasut -., Bustlieb radi vasut -., Londoni váltóár 20.46, Bécsi Bank verein 168.20 Villamos részvény -., 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.-, 4.2 százalékos ezüstjáradék -., Osztrák koronajáradék -., Magyar koronajáradék 91.- Osztrák-magyar bank 141.-. Déli vasut részvény 9.62 Elbevolgyi vasut -., Bécsi váltóár 851.50. Párisi váltóár 810.66, Union bank részv. -.

Hamburg, augusztus 23. (Zárlat.) 4.2 százalékos ezüst járadék 95.60, 1860. sorsjegy 179.-. Déli vasut 23.25 4 százalékos aranyjáradék 93.20, Osztrák hitelrészvény 104.60, Osztrák-magyar államvasut -., Olasz járadék 102.6), 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.50

London, augusztus 23. Angol consol 78.50.

Páris, augusztus 23. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 99.52, Osztr. aranyjáradék 100.75 Magyar arany járadék 96.75, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 508.- 3 1/4 százalékos Olasz járadék -., Déli vasuti elsőbbségi kötv. 290.-, 5 százalékos marokkói járadék 520.- 4 százalékos 1890. román köles 97.40, 4 százalékos amort. románjár. 1905. 94.25, 5 százalékos orosz járadék 104.45 4 és fél százalékos 1909. orosz járadék 100.40 4 százalékos spanyol jár. 94.25 4 százalékos unifikált török jár. 94.50 Török sorsjegy 213.25 Török dohányrészvény 347.-. Osztrák földhitelintézet 13.85 Osztrák Landerbank 585.- Magyar jelzálogbank -., Banque de Paris 17.29 Banque Ottomane -., Osztrák-magyar államvasut -., Déli vasut -., Meridionalvasut 621.-, Hartman gépgyár -., Rio Tinto 16.80, Sucerie d'Égypte 80.-, Tula 501.-, Urkányi köszén 180.-, Chartered 36.75, De Beers 446.-, East Rand 107.50, Jagersfontein 186.45, Trans. Land Comp. -., Váltó Amsterdamra (rövid) 208.75, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 105.66, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz arany-váltó rövid 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/16, Csekk Londonra 259.65, Magánkamatlab 2 1/4.

EGYETÉRTÉS

politikai naplap.

Kiadóhivatal igazgató: PAJOS MÁTYÁS

Table with multiple columns: Budapesti értéktözsde, Mai záró ár-folyam, Pénz, Ár, Osztr. az utolsó üzleti évről, Résztvevők száma, Bevezetés részvény-kint, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gözmalomok, Igérvállalatok, Sorsjegyek, Pénzmenek és váltók, Közelekedési vállalatok, and various company names and financial data.

Üzleti tudósítások.

Budapesti szeszjegyzés.

Milyen időre?	Nyers	Finomított
Azonnali szállításra	61.50	67.—
Szeptember—decemberre	61.—	66.50
Szeptember—augusztusra	60.75	66.25
Szeptember—májusra	60.50	66.—
Irányzat: Igen szilárd.		
Bécsi nyersszeszjegyzés	57.—	58.—
Prágai	57.50	58.—
Lembergi	54.—	54.25
Trieszti exportszesz (finom)	22.—	24.—

Buzakorpa.

Finom korpa azonnali szállításra	12.—	12.50
" " 1911. augusztusra	12.—	12.20
" " 1911. szept.—decz.-re	11.70	11.90
Durva korpa azonnali szállításra	12.30	12.50
" " 1911. augusztusra	12.30	12.50
" " 1911. szept.—decz.-re	12.10	12.50

Zsiradékok.

Disznózsír budapesti	153.—	154.—
vidéki	153.—	154.—
Szalonna.		
Városi 4 drbos	131.—	132.—
" " 3	138.—	139.—

Kőbányai sertés piac.

Aug. 23. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 159—160 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—170 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. évi aug. hó 21. napján volt készlet 28406 drb. — 1911. aug. 22-én felhajtott 186 drb. — 1911. aug. 22-én elszállított 121 drb. — 1911. aug. 23. napján maradt készletben 28471 drb. A bizott sertésüzlet irányzat: nyugodt.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és községvárosi igazgatóságától.) 1911. aug. 23. Előző napi eladatlan maradvány 26 drb sertés, 85 drb süldő. Pótfelhajtás 20 drb sertés. Mai felhajtás 546 drb sertés, összesen 592 drb sertés, 85 drb süldő. Eladatott 568 drb sertés, 31 drb süldő. Mai maradvány 24 drb sertés, 54 drb süldő.

Arjegyzés. Zsirtsertés. Öreg I. rendű 350 klg. feüléletsúlylevonással 152 fillér. Öreg II. rendű 280—350

klg. életsúlylevonással 152—156 fillér. Fialat nehéz 300 klg. feüléletsúlylevonással 160—166 fillér. Fialat közép 220—300 klg.-ig életsúlylevonással 160—170 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig életsúlylevonással 166—174 fillér. Husstetés könnyű 140—300 klg.-ig életsúlyban 102—120 fillér. A vásár irányzata lanyha. Az árak 2—4 fillérrel emelkedtek.

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az utóbbi huszonnégy óra alatt csupán az északkeleti határmegyékben volt szám-bavehető zivataros eső, egybeült szörványosan alig mérhető mennyiségben. A hőmérséklet, különösen délen és az Alföldön emelkedett; a maximum 38 fok C volt Orsován, a minimum pedig 13 fok C Tátrafüreden.

Prognózis a következő huszonnégy órára:

A hőség csökkenése és zivataros esők várhatók.

Sürgöny-prognózis: zivatarok, később hűvösebb.

Állomás	Legnagyobb mag. fűt.	A leghűvösebb. Celsius szerinti	Szélirány & erője	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérséklet		
						max.	min.	
A.-Sztátna	56.8	18.8	SE	8	0	8	29	16
Üngvár	55.2	21.6	N	1	1	1	30	17
Késmárk	55.3	18.0	N	1	2	2	28	14
Losonc	54.6	18.8	N	1	2	2	31	14
Ógyalla	55.1	20.1	W	1	1	1	31	18
Budapest	55.2	21.6					32	19
Hertny	56.2	21.6	W	1	2	2	31	18
Keszthely	56.1	24.0					32	21
Pécs	57.0	21.7	W	3	3	3	30	20
Zágráb	57.5	23.0	SE	1	3	3	33	21
Füred	58.6	23.3	ENE	0	2	2	30	21
Szeged	55.7	24.5	SW	2	2	2	34	20
Temesvár	58.9	21.8	SE	1	2	2	37	18
Nagyvárad	54.4	23.3	S	2	0	0	33	22
Kolozsvár	56.9	18.0	W	1	0	0	31	16
Nagycsanak	56.6	20.0	SE	1	0	0	31	16
Szatmár	—	23.6	SW	1	0	0	29	19
Eger	—	19.4	SE	3	1	1	31	16
Arvavárja	—	18.2	NW	3	0	0	31	14
Salmcsabánya	—	19.4	W	1	4	4	28	16
Komárom	—	—	—	—	—	—	—	—
Magyars-Ovár	—	21.7	NW	1	1	1	31	17
Sopron	—	22.4	NE	1	3	3	34	14
Eszék	—	28.4	—	—	—	—	40	19
Cirkvenica	—	22.2	—	—	—	—	30	20
Debrecen	—	22.2	SW	1	0	0	33	17
Kecskemét	—	27.1	SW	2	0	0	33	20
Oroszló	—	25.6	SW	2	0	0	32	22
Arad	—	28.1	S	2	0	0	35	22
Zsomolya	—	28.4	SW	1	2	2	38	18
Verecz	—	28.2	SSE	1	1	1	37	21
Orsova	—	20.8	N	2	1	1	38	17

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 23. —

Áthelyezés. A zilahi kir. törvényszék elnöke, Fodor Viktor zilahi kir. járásbírói hivatalát a szilágysomlyói kir. járásbíróihoz hasonló minőségben saját kérelmére áthelyezte.

Pályázatok. A kolozsvári egyetemnél bonczolószolgai állásra szeptember 25-ig; a székesfővárosi dunabalti közoktatási VI. orvosi osztályán főorvosi állásra szeptember hó 16-dikáig lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

augusztus 23, augusztus 22, augusztus 23, augusztus 22.

folyó	méter	méter	folyó	méter	méter
Schárding	0.98	0.95	M.-Sziget	0.25	0.81
Passau	1.39	1.80	Tekeháza	0.25	0.38
Linz	1.22	0.—	V.-Námány	0.88	0.41
Bécs	1.22	1.26	Tóka	0.06	0.01
Pozsony	0.45	0.88	Tiszafüred	0.10	0.16
Komárom	1.45	1.40	Szolnok	0.40	0.28
Budapest	0.95	0.89	Csongrád	0.72	0.67
Paks	0.19	0.20	Szeged	0.02	0.01
Mohács	0.98	0.95	T.-Becse	0.09	0.18
Gombos	0.—	0.—	Titel	1.10	1.04
Ujvidék	1.02	0.98	Óndova	0.02	0.01
Pancsova	0.32	0.27	Tapoly	0.14	0.14
Orsova	1.14	1.08	Bodrog	0.05	0.02
Morvafalu	0.10	0.09	Sajó	0.02	0.01
Zsolna	0.04	0.04	Hernád	0.05	0.—
Trencsén	0.10	0.09	Berettyó	0.10	0.—
Szered	0.41	0.45	Margitta	0.10	0.—
Szt.-Gothárd	0.60	0.58	B.-Ujfalu	0.40	0.20
Sárvár	0.01	0.03	Csucsa	0.68	0.—
Győr	1.48	1.42	N.-Váradi	0.68	0.28
Vasvár	1.28	1.32	Belényes	0.35	0.28
Zákány	0.88	0.84	Tenke	0.10	0.12
Barda	0.22	0.25	Garabonca	0.40	0.35
Eszék	0.70	0.84	Borosjenő	0.50	0.56
M.-Szerdah.	0.30	0.28	Bélfás	0.02	0.10
Zágráb	0.—	1.04	Gyoma	0.24	0.10
Sziszek	0.79	0.82	Gy.-Fehérvár	0.20	0.44
Mitrovicza	0.85	0.81	Branyicska	0.70	0.66
Deés	0.12	0.03	Arad	0.—	0.64
Szatmár	0.20	0.20	Makó	0.44	0.65
Kraszna N.-Majtény	0.84	0.84	Lugos	0.50	0.40
Latorozsa	0.08	0.08	K.-Kostoly	0.32	0.18
Labozs Homonna	0.—	0.14	Kiszető	0.52	0.46
Perecseny	0.—	0.—	Temesvár	0.60	0.64
			Becskekerék	1.07	1.32

Hova menjünk kintünö Bowlé-t inni?

Keressük Gárdonyi Sándor Kolozsvár éttermét
Élvtövs-utca 17. sz. Andrássy-ut sarkán, ahol jó és olcsó házi konyhára akadunk.

REJTÉLYES ÜGY.

— ANGOL REGÉNY. —
Írta: BILLY MARSH.

Mindent láttam, épp úgy, mint ahogy akkor történt, de sajátságos, hogy magamat nem olyannak láttam, mint akkor voltam. Az egész álom alatt fájdalmasan éreztem, hogy felnőtt férfi vagyok, csupán nem voltam vak.

— Milyen jó emlékezőtehetséged van, édes uram; hogy vissza tudod idézni azokat a kős dolgokat annyi év után, ami azon az esős napon az erdei sétán történt! Hogy tudod még, hogy milyen gyermek voltam egy évvel ezelőtt, mikor... oh, Leonard majd megszakad a szíve, ha arra gondolsz, mikor utóljára láttál.

— Hogy emlékszem-e, Rosemunde? Utolsó pillantásom, melyet arcodra vettem emlékezetemben olyan színekkel festette meg képedet, melyek soha el nem halványulhatnak. Sok kép él bennem, de a tiéd a leg-tisztább, legszebb valamennyi között.

— És azt hiszem, hogy a legjobb kép is, melyet rólam alkotni lehetne ifjúságomból, mikor arczom folyton elárulta, hogy szeretlek bár ajkam mitsem mondott. Van valami vigasztaló ebben a gondolathban. Ha évek múltak el fölöttünk Leonard és ha az idő fogai elkezdik nyomaikat hagyni rajtam, te sohasem fogod azt mondani:

„Rosemunde hervadni kezd s mind kevésbé hasonlít ahhoz, aki volt, mikor elvettem”. Számodra, édesem sohasem öregszem meg. Emlékedben még akkor is fiatal és szép leszek képen, mikor már arczom ráncos és hajam szürke lesz.

— Mindig ez lesz a kép, mindig ez, bár-hogy is megvénülök.

— De bizonyos vagy-e benne igazán, hogy minden részében tiszta a kép? Nincs-e

valami kétes vonal, befejezetlen darabka? Éppen, hogy utóljára láttál nem változtam, azóta olyan vagyok, mint egy évvel ezelőtt. De föltéve most, ha azt kérdezném, hogy milyen vagyok, meg tudnád-e mondani hiba nélkül?

— Tégy próbára.

— Tegyelek? Hiszen teljes katekizmuson kellene keresztül vergődnöd. Ugy-e, nem fárasztalak, ha a térdeden ülök?... Nos először: milyen nagy vagyok, ha egymás mellett állunk?

— Éppen a fülemig érsz.

— Helyes. Ez lett volna az első kérdés. Most a második: Milyen a hajam?

— Sötétbarna. Tömött és dús és néme-lyek szerint nagyon is benőtt a homlokodra.

— Ne törődjünk másokkal. A te izlé-sed ez?

— Oh nem, éppen nem. Így szeretem azo-kat a kis természetes hullámvonalakat, melyeket a homlok alkot. Szeretem így felsí-mítva, ahogy viselni szokod egyszerű fűtők-ben, melyek nem takarják el arcodat és fü-le-det. Különösen pedig szeretem azokat a nagy, ragyogó csomókat, melyeket hátul alkot, ahol összekötöd.

— Oh Leonhard! Milyen jól emlékszel te rám! Menjünk hát lejjebb kissé.

— Kissé alább a szemöldök következik, a bennem élő képen igen csinosan és tisztán rajzolt a vonala.

— Igen... de van valami hibája is. Me dd meg, mi ez a hiba?

— Nem olyan erős, mint lehetne.

— Ismét helyes... és szemem?

— Barna szem, nagy szem, figyelmes, folyton néz köröskörül, majd nagyon szelíd, majd nagyon élénk. Gyöngéd tiszta szem, éppen mint e perczben, de képes arra is, hogy valami kis dolog miatt tágra nyíljon és fölöt-tébb szikrázó, elhatározó tekintetet öltö-n.

— Így hát óvakodj, hogy most erre ösz-tönözd. És a szem alatt mi van?

— Egy orr, mely nem olyan nagy, hogy,

ne volna arányos... egy orr, mely erős haj-landóságot mutat arra, hogy az legyen, amit.

— Ki ne mond ezt a csunya szót! Kiméld az érzékenységetem legalább annyira, hogy francziául mond. Mond: retrousse és gye-rünk tovább, hamar.

— Nos akkor meg kell állanom a szájnál és be kell vallanom, hogy oly közel van a tö-kéletességhez, mint csak lehet. Az ajkak for-mája, kedves színük, friss és ellenállhatatlan kifejezés van bennük. A bennem élő képen mosolyognak és meg vagyok győződve róla, hogy most is mosolyognak rám.

— De hogy is lehetne másképp, mikor eny-nyre dicsérik őket? Hiuságom egyébként azt sugja, hogy legjobb lesz, ha abbanhagynom most a kikérdezést, mert ha arczsinem kerül szóba, legfeljebb azt hallom, hogy sötét és sohasem elég piros, kivéve ha megvelek vagy lovagolok, zavarban vagyok, vagy pedig ha-ragszom. Ha pedig a természetéről mernék kérdezősködni, a következő borzasztó feleletet kapnám: Veszedelemesen hajlassz a természet-ség felé. Hogyan öltözködsz? Felelet: nem elég szerényen; szeretted a tarka színeket, mint valami gyermek... Nem, inkább nem kérdezek többet. De félretéve a hiuságot, ked-ves Leonard, olyan boldog, büszke és elégedett vagyok, mert azt látom, hogy olyan élénken tudsz emlékezni reám.

Most hát minden lehetőet megteszek, hogy olyan legyek és úgy öltözködjem, hogy ezzel az emlékekkel összhangban legyek. Édes szerel-mem, becsületedre fogok s akarok válni... Megkísérlem, hogy keresztül tudom-e vinni, hogy irigyeljenek a feleségedre. Százszor esőket érdemelsz érte, hogy olyan jól tudod a katekizmust... Itt van, neszel...

Mialatt misters Frankland kifizette fér-jének a jutalmát, egyszerre halk, udvariasan figyelmeztető köhéscéslés hallatszott félénken a szoba egyik sarkából.

(Folyt köv.)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1911. augusztus 24-én.

VIGSZÍNHÁZ.

A testőr.

Vígjáték 3 felvonásban.
Írták: Molnár Ferencz.

Személyek:
A színház Csorba
A színház Rettegy M.
Kritikus Szerény
Ezredésné anyja Harasthy H.
Hitelező Vendrey
Szobalány Molnár A.
Fahölgyvitfogató Rónaszékáné

Kezdeté 1/8 órakor.

KIRALY SZÍNHÁZ.

Czigányszeretem

Operette 3 felvonásban. Szöveg-
pét írták: Modanazy Robert
és Wilner A. M. Zenejét írta:
Lohár Ferencz.

Személyek:
Dragutin Péter Papir
Zorika, leánya Harmath I.
Jolán, húga Balogh E.
Körösházi Ilona Fedák S.
Józi Toronyi
Ecleska Jóni Tóth
Koresmáros Rénoth
Dimitreanu Csige
Julcsa Erdel B.
Mosa Sáfány

Kezdeté 1/8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(BUDAI SZÍNHÁZ)

A tévedt nő.

(LA TRAVIATA.)
Dalmű 4 felvonásban. Szövegét
írt. Dumás Sándor. A kaméliás
hölgy című színműve után írta:
Piave F. M. Fordította: Pataki L.
Zenejét szerelte: Verdi József.

Kezdeté 1/8 órakor.

Fővárosi Városligeti Színház

Az ártatlan Zsuzsi.

Operette 3 felvonásban. Írták:
Antoní Mars és D'Esvalières.
Zenejét szerelte: Gilbert. Fordí-
totta: Mérei Adolf.

Személyek:
Des Aubrais Konrád Ferenczy
Delphine, felesége Voszpremé
Jaqueline, gyer. Radó N.
Hubert, mekei Szalay
René Boisjoutte Fekete
Pomerai, gyáros Szabolcs
Szanne, felesége Küry Klára
Charence, magánzó Kellér
Rose, felesége Károlyi I.

Kezdeté 1/8 órakor.

Legelősebb
készpenzarak.

**Farkasházi és Biró
zongoratermei**
Váci-körút 12. szám.
alait megnyitják.

Kényelmes
részfelfizetés.

ROYAL-ORFEUM
ERZSÉBET-KÖRÚT 31
110-22 : TELEFON : 110-22

Minden este 8 órakor
a szenzációs augusztusi új műsor
Csupa újdonság! Csupa attrakció!

A magántanár
Leo Fall operetteje.
Constance von Linden
a Neu Wiener Bühne tagja, a Fürstin Karatoff című blue-ttben.

A jó biró A polgármester ur
Claude Terrasse operetteje. moka.

Palo and Sellery Lavater Lee 6 Boston Ginle
LES YOST, műterem jelenet.
és az összes többi attrakciók.

A téli kertben ROYAL-CABARET, belépő-díj 1 óráig 1 kor., 1 óra
után nincs belépődíj. Kukó Vince és zenekara hajnalig muzsikál.
Bár mobilis. Keringő verseny. A legvilágosabb budapesti hely.

ROYAL-CABARET
A Royal-Orfeum épületében
(VII. Erzsébet-körút 31. sz.)

Budapest legelősebbé eljuttatni szórakozó helye. Minden este
pontban öt órakor nagy órák és tánc előadás. A legvilágosabb
budapesti hely. 32 nő szépség. Fellelének: Lilly de Folsa, Sam,
Gross's Girls, Emmy Dornel, Sybilla, Szóchy Etta, Marika Stosio,
Majja Mariska Piko Jolán, Kalemón Böske, Thoa Konstancia,
Maritka Oriavsky, Chitta Dolores, Camilla Ador, Várady Adél,
Szép Erzi, Rézsi Rézsi, Nagyszógy Mariska, Abódy Eszter, Tilly
és Tilda, Oltva Elso, Thoa Konstancia, Szabó Margit stb. A belé-
pés előtérben 1 óráig 1 kor., azután nincs belépődíj. Új táncok,
Kukó Vince és zenekara hajnalig muzsikál. Új nóták.
Keringő verseny.

BEKETOW CIRKUSZ
VAROSLIGET. TELEFON: 107-46.

Ma csütörtökön, augusztus 24-én
2 nagy előadás 2

Délután 4 és este 7/8 órakor. Délután mindenkinek félhelyárak.

Az évad legnagyobb műsora.

Csupa sláger. Csupa szenzáció.

HENRICKSEN **DIABOLO**
az idomított tigrisekkel. halálraágas kerékáron.

Les Sylvas Roders csoport **The Wolfors**
portugál tűzoltók. a legerősebb nő. a legvígurak. Tunc-
spanyol szépségek. ményes mutatvány.

Fővárosi Orfeum
VI. Nagymező-utca 12. W. FRIEDMANN IRRE. igazgató.

Ma és minden este:
HENRY de VRY
Ideális szépségek.

Kiners Moulins Rebla
francia. excentrikusok. kómiás zsonglőr.

ZAZELL-VERNON
„SZÓKTETÉS” című némajátékában.

További 14 különlegesség.
A kávéház és téli kert újja vannak alakítva.
Jegyelővétel 10-1 és 3-6-ig a nappali pénztárnál.
A kávéházi téli kert- **Vörös Elek** égitánczenekara
ben reggeli 5 óráig hangversenyez.

STEINHARDT MULATO
Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-28.

Augusztus 20-ától esténként
9 órakor! Az erényes Zsuzsika. 9 órakor!
11 órakor! Kakuk! Kakuk! 11 órakor!

Bohózatok. Írták: Bilinger és Tassag, ford. és átdolg. Steinhardt.
STEINHARDT és HUNYADI
új sláger kávéházi, és elsőrendű külföldi számok.

Éjfél után a pazarul átalakított téli kertben reggeli 5
óráig cigányzene, cabarett és tánc. Belépődíj nélkül.
Jegyek: d. o. 10-1-ig, d. u. 3-6-ig a mulatóban és egész nap a
Hirsch-féle nagytársaságban. Andrassy-ut 19 és a Hungária-társaság
pénztáránál válthatók.

Családi házakat építünk
minden tőkebefektetés nélkül. köztisztviselőknél és nyugdíj-
képes magánhivatalnokoknál, lakbérük lekötése ellenében Buda-
pest legszélesebb és kitünő fekvésű helyén a Fildér- és Aladar-utakban
és az enklivül bárhol. — Jelentkezések mielőbb eszközözendők, mivel
már csak néhány telek áll rendelkezésre. Bővebb felvilágosítást nyújt
Budai Bank és Telepítő Részvénytársaság
I., Fehérvári-ut 34-36. szám.

WOLF
Figaro nagykávéháza
magnagyobbítva, teljesen átalakítva, pazarul be-
rendezve (a m. kir. Operaház közelében VII.,
Hajós-utca 25. szám) a hó 19. szombatán délelőtt megnyitják.

Esténként debreczeni
Mursi Elek hangversenyez.

Tokaji bortermelők Társ. R.-T. Tokaj.
Elnök: Herczeg Windischgrätz Lajos.
Minden asztal vagy háztartás
hiányos Magyarország kincse,
a felséges tokaji bor nélkül.

ÜNNEPI ALKALMAKRA
ajánljuk próbaküldemény vagy ajándék gyanánt:

5 kg.-os bérmentes postakosarak

2 palack 0.5 lit. 1904. évi zamatos szamorodni és	
1 : 0.5 lit. 1904. évi 3 puttonos aszu és	K 12.—
1 : 0.5 lit. 1901. évi kiváló szamorodni, együtt.	
3 palack 0.7 lit. 1901. évi kiváló szamorodni	K 7.40
2 palack 0.5 lit. 1906. évi 3 puttonos édes aszu,	K 14.25

Bérmentes vasuti ládák:

10 palack 0.5 lit. 1907. évi tokaji finom pécenyő bor	
(hercegi töltés)	
10 palack 0.5 lit. 1901. évi kiváló tokaji szamorodni	
bor	32.— K
együtt.	
5 palack 0.25 lit. 1906. évi 2 putt. édes tokaji aszu és	
5 : 0.25 1904. " 3 " kövér " és	
5 : 0.25 1901. " 4 " " " " és	
5 : 0.25 1899. " 4 " " " " együtt.	51.— K

Bérmentes vasuti hordók:

60 liter 1908. tokaji asztali bor	K 60.—
60 : 1907. " zamatos pécenyő bor	K 72.—
60 : 1904. " kiváló szamorodni bor	K 60.—

Friedmann-Orfeum
Szerecsen-u. 35. Főrendező: HERNFELD S.
Telefon: 4-49.

Az előadás kezdete 8 órakor

A bécsi Parisiana társulat vendéglátéka.
Die kleine Passion **George Ieb!**
HERNFELD, SONNENTHAL, MIZZI LOIBNER STB.
Magyar bohózat: **MINDEN RENDBEN VAN!** Magyar bohózat

LITTMANN PEPI Budapest kedvence.
Új slágerekkel.

Fritz Major **Julie Werner**

Előadás után a téli kertben huszonöt gyönyörű művész előlépté.
Jegyek kaphatók d. o. 10-1-ig, és délután 3-6-ig a pénztárnál.
Pénteken új német bohózat: „DIE LIEBESNA CHY!”

Az összes egyetemi
főiskolai és középiskolai tan- és segédkönyvek kaphatók:
MAI HENRIK és FIA
könyvkereskedésében Budapest, Muzsma-körút 31. szám.
Jegyzéket bérmentve küld.

Kiváltunk
ZÁLOGBAN
levő arany- és ezüsttárgyakat, sorsjegye-
ket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.
MANNHEIM SIMON és FIA
Budapest, IV., Párisi-u. 5.
..... (Főpostával szemben)

BUTOR
a legjobb minőségű olcsón, készpénzért vagy részlete-
re, mely banknál törleszhető a legjobb módszer szerint és
pedig minden 100 korona után havi 5 koronájával, kapható a
Möbutor Kereskedelmi részv.-társ.-nál
Budapest, VI., Magyar-utca 3. (Keszthely Lajos-utca sarkán)
szálla BUDAPEST, IV., ARANYKÉZ-UTCA 5. szám alatt.

„ Kedvező fizetési feltételek! ”
Eredeti művészi festmények
A „MAGYAR MŰKERESKEDELMI VÁLLALAT”
szalonjában
Budapest, VI. Nagymező-utca 4.
Feltűnő olcsó árak! Ingyen bemenet!

TYURIN!!
használat után nincs többé haramivész.
**1 nap alatt megszün-
tet mindenféle vést.**

Sok számos elismerő bizonyítja, orvosi bizo-
nyítványok igazolják e szer kitünőségét, min-
den gazdaembereknek szüksége van rá. Ahol
ezen szeret használják, ott baromfivész nincs,
s hosszú időre vézmentesíti a baromfiakat.
1 nap alatt megszünteti a vést.
Minden ügyhez külön használati utasítás.
Egy liter tartalmazó üveg ára 4 korona.
Megrendelhető a főraktáronál:

Dr. ODOR BELA gyógyszerésznél
NAGYENYEDEN.
Sürgőnyozim: ODOR NAGYENYED. — Naponta posta-
székküldés. — Szabadalmazva és törvényileg védve.

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1911. augusztus 24-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A kis lord.

Életrajp 3 felvonásban. Irta: Burnett Hodgson. Fordította Hajó Sándor.

Személyek:

Anatól Géta
Ilona Göthné
Max Z. Molnár
Cora Tóth I.
Gabriella Báthori G.
Bianca Nagy T.
Annie T. Forrai R.

Kezdeté 1/8 órakor

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Párisi asszony.

Kezdeté 1/8 órakor.

VARSZÍNHÁZ.

Nincs előadás.

ROYAL-OPÉRA.

VII. Erzsébet-körút 21. Telefon 110-22.

Ma este 8 órakor legelsőrangú színházi- és variété-előadás.

Csupa újdonság! Csupa attrakció!
A magántanár Leó Fall operettje. Constance von Linden a Neu Wiener Bühne tagja, a Fürstin Karatoff című műveiben. — A jó bíró, Claude Terrasse operettje. A polgár-mester ur, moka. LES YOST, műterem jelenet. Palo and Sel-lery, Lavater Lee, 6 Boston Girls, Solti Hermin, Szalontai Ferike, Bársony István, Doktor János, Horthy Sándor, Nagy Imre, Tihanyi Géza, Viola Géza, Dezaóffy asszó, Máthé Sándor, Csabai Zoltán és az összes többi attrakciók a telikertben Royal-Cabaret Belépődíj 1 óráig 1 korona, 1 óra után nincs belépődíj. Kukó Vincze és zenekara. Bal-mabille. Keringő verseny. Táncz hajnalig. A legvidámabb budapesti hely.

Megnyilt

o héten a

MERÁN-szálloda

Budapest, 9., Váci-körút 82/a.

Nyugati pályaudv. szomban

Tulajdonos:

Balog József.

100 szoba. Központi fűtés. Hideg és meleg vízvezeték. Villanyvilágítás. Lift. Fűrdők. Olvasó- és társalgótermek. Buffet és kávéterem. Közlekedés a város minden irányába. A szobák árai 3.50 koronától feljebb.

PALACE SZÁLLÓ

éttermei és pincéje

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 43.

Kitűnő ételek, elsőrangú kiszolgálás, jutányos árak.

A t. közönség pártfogását kéri!

Unterreiner János.

JARDIN DE PARIS

VII. KER., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT I. SZ.

Este 9 órakor

Tanay Frigyes

és még 12 elsőrangú attrakció.

A „Szegedi Zsidó Hitközség” felügyelete alatt álló „Tanulók Otthona”

(INTERNATUS) Alapított 1906-ban.

SZEGEDEN, Szentgyörgy-tér 7. szám

Sajtó épület.

Telefon 787.

Az egészségügyi és pedagógiai követelményeknek mindenképpen megfelelő, újonnan épült, modern hygienikus intézmény, tan- és szórakozóteremmel, fűrdőhelyiségekkel stb. külön betegosztállyal. Az intézet igazgatója dr. DITROI WÁNDOR állami feladatokkal van betöltve. Az intézet felvevő elemi, polgári, felső kereset, iskolai, gimnáziumi, reáliskolai és felső iparisiskolai bármilyen vallású tanulókat. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál és részletes prospectust küld.

az igazgatóság.

ANGOL PARR

Teljesítmény: BENHARDT VESTYÉREK

HERMAN-UT 25-26. SZ. Tel. 140-55

Az egyetlen családi mulatóhely Budapesten. Amerikai magas vasút. — Csodakörök. — Újvári és Park-Variété előadás és este. — Alpeli lak. — Károgatás. — Elvarázsoló kastély. — Kávéház. — Vendéglő. — PARK-AUTÓK. — Jegyek minden előnyhözjáróval. Boléj 20 fillér. Péntek este 90 fillér.

Tennis-rakett

Kerékeknek — 5, 6, 11 K
Haladóknak — 12, 13, 17 K
Jó játékosoknak — 18, 20, 25 K
Jó játékosoknak — kiváló minőség 26, 30, 40 K
Versenyrakettek — 30, 40, 50 K

Az összes rakett-formák egy-egy példánya a verseny nélküli olcsó szabott ár feltüntetésével külön osztályba vannak kiállítva s annak megtekintésére a t. vevőkörzéséget meghívja

Plökl és Haas

VI. Andrassy-ut 13.

Tennis-cikkekről, u. m. labda, presztáska, kerti és középháló oszlop játszma és pályajelzők, labdakosarak és Tennis öltözködésről stb. sziveskedjék Tennis-árjegyekünket kérni. — Saját rakett javító-műhely a házban.

Tennisjáték és pályajelző könyv 1 kor. 50 fill.

A Harris-bazár új épületebe való átköltözés miatt

Sport-cikkeinket

mélyen leszállított árakon árúsítjuk.

Weinberger és Fodor

áruháza

BUDAPEST

IV., Városház-tér 2. sz. (magas földszint)

A magy. kir. Opera művészel, A magy. kir. Zene-Akadémia, A Nemzeti Zenede, az ország legelőkelőbb zene-iskolák Tanárai szívesen elismerték, hogy hegedűt

Reményi Mihály

olyant készít, mely bármely régi 1000 forintos hegedűvel a versenyt sikeresen kiállja.

Reményi hangfokozógerendája

által bármely rossz hangú hegedű sokkal jobb, erősebb és nemesebb hangot kap. Sikerdert keresés minden egyes hangszernél. Árjegyzéket kérjen Reményi műhegedű-készítési osztályától

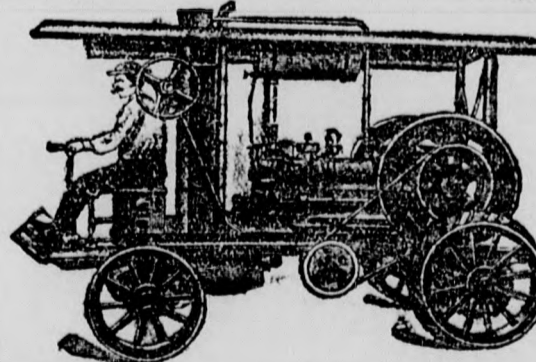
Budapest, Király-u. 58.

A világ legjobb quintisztia hurjal csak Reményinél.

Szász leány- és fiú-iskola

uj helyiséggel Izabella-utcza 48. szám alatt vannak.

A legjobb benzinmotoros magánjárárokat

a világhírű angol „Campbell” motorgyár egyedüli vezérkép viselője

Korányi Viktor

szállítja. A legtartósabb, a legjobb szerkezetű, a legbiztosabb üzemű.

Olcsó árak! Olcsó üzem! Kedvező fizetési feltételek! Több évi jóállás! Vevőket a motorkezelésben díjmentesen oktattunk ki! Kivonat díjmentesen költségvetéssel és felvilágosításokkal szolgál!

KORÁNYI VIKTOR Bpest, Liszt Ferenc-tér 9.

Heti műsor:

Augusztus hó	Vigszínház	Magyar Színház	Király Színház	Fővárosi nyári Színház (Budai Színház)	Fővárosi Városi Igotti Színház	Uránia
25	Fétek	Nincs előmozdítva	Sárga lilom	Lotti özvegyei	A kard becsülete	Spanyolország
26	Szombat	Az özvegy apja	Csákó és kalap	Czigányzerelem	A varázsheringő	—
27	Vasárnap	Diakólot	Hivatalnok urak	Luxemburg grófja	Náni	—
			Sárga lilom	A babuska	Carmen	—

CSAK A VALÓDI

PALMA

KAUCSUK-
CZIPÓSAROK

Elegáns, tartós és hygienikus!

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOB B ES LEGIOBB NERVEVÜ ORAÜZLET.

Alapítatott 1847.

János Prausweller

Ca. és kir. kizárólagosan
Szegeden. szob. chronometer- és műbörás, főtárlója
a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszékészítetnek.

A gümőkór.

A pusztító népbetegség természetének, jelentőségének és az ellene való védekezés módjának részletes népszerű ismertetése.

(Gümőkór — Tuberkuloza. Tüdővész — A tüdő gümőkórja.)

A művelt magyar közönség vezérónala a tuberkulozisa kérdésében.

392 a szöveg közé nyomtatott képpel.

Irtó O. Kuthy Dezső dr.
Ára kötsz 4 korona.

Egyszerű népkiadás füzve 60 L

Elapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és fia) r.-t.-nál Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GÖZHAJÓZÁSI R.-T., FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.
A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösköz közvetlen eszákötésben közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Venezia-ban és Anconában az olasz vonatokkal eszákötésnek Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milánó felé, stb. stb.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálfűtővel, kútnál étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda**, Budapest (V., Vindó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókrodái.

Bőrbutoripar!

Kendi Antal,

Bpest, IV., Sennelweis-u. 7.

Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ebédő székek, fontellók, fűrészbak és irodahelyiségek butorizása!

Bőrbutor bavaráslása bizalmi dolog!

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

Pap lan Pap lan Pap lan

Kárpitosáru, róz- és vasbutorgyáros, fabutor, nád- és kertibutor, ernyő és sátor, minden méretben magrudelés szerinti is. Gyógykezelő fehér és szürkepektrócsok, gyapjú- és flancillatkarók, szőnyegok minden nagyságban, storkok, szövet- és csipkefüggönyök, ággyterítők, bútorcszövetek és mindenféle kellékek nagy választékban. Gyermekszékek és korosztólókészletet a leggyorsasrúbbtól a legfinomabb kivitelig.

Szálloda-, intézet-, fűrdő- és kórház-berendezési gyár

GICHNER JÁNOS

Budapest, VII., Erzsébet-körut 20.
Gyár: VII., Kertész-u. 7., 9. és 20. sz.

Árjegyzék bármikor kívánatra ingyen és bérmentve küldetik

Sodronyos kocsifűtés minden méretben 20.- kor.
Összeszerelhető vasgyú kivitelű 3 matracos 22.- kor.
Sodrony-Ágybetétek bármely nagyságban.
Roletták, Jalousznok és nádrolletták minden méretben készíttetnek.

FŐNÖKÖK

ezrel eddig hiába vártak arra, hogy könnyű szerrel jussanak írógéphez.

HA FIZETNEK

havonta 20-30 koronát, kapnak egy elsőrendű, látható írásu, visszaváltós, tabulátoros, összecsalóbillegényes, automatikus sorváltós, csupa aczából és vasból gyártott, rendkívül tartós, univerzál-kivitelűt.

Ujlaki-írógépet.

Nem írnek alá váltót és folytonosan halmozódó irodai munkálataikban könnyen

BOLDOGULNAK.

Bármely rendszerű használt írógépet legmodernebb Ujlaki írógéppunkra

BECSERÉLÜNK.

Dijmentes bemutatás országsszerte. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

UJLAKI BÉLA Budapest, VII. ker., Erzsébet körut 28. sz.
Telefon 122-69.

Vidéki hivatalnokok, kik könnyű meliék-keresetre reflektálnak, kérésükre szívesen küldjük nekik a Vidéki képviselők keresztetnek.

FÜVŐESZKÖZÖK

EZÜSTBÖL ES ALPACCA EZÜSTBÖL.

DISZTÁRGYAK. ALKALMI AJÁNDÉKOK

A LEGELÖNYÖSEBBEN

POLGÁR KÁLMÁN

EXSZERTELEBEN

BUDAPEST, VII. Erzsébet körut 29. sz.

VIDÉKI MEGERENDELÉSRE, KIVÁNTA SZÖVEGÉRE FORDÍTÁSRA, ARJEGYZÉK 2000-RA FIZETÉSEN BÉRMENTVE KÜLDETIK.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadéhvataiában.

Titkos betegségek,

hugyosófolrás, hugyosószűkültek, altesti sebek, bujakór (syphilis), ideg- és hőrbetegségek, elgyengült fertleró (impotencia) bármily női nemű bajok, feharfolrás stb. alapot, gyors és gyökeres ki-gyógyítására ajánljuk borsál gyógymedicínáján fogva

Dr. GARAI

hírnovas szakorvosi rendelő-intézetet
Budapest, Andrássy ut 24.
Rendelés hétköznap: 10-4 óráig és este 7-8-ig. Feltűnés nélkül eredményes gyógyítás levélileg is. Kivánatra gyógyszeréről gondoskodva lesz. — Levelekre azonnal válaszol.

E hirdetés rovartban minden szó egyszeri beiktatása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovartban minden szó egyszeri beiktatása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények, ékmányszekrények, használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V. Bálvány-utca 6-C.

Napsugár 1. Még érzem tarod szorítását, kezéd édes, lágy érintését, itt állsz még mellettem, csak egy kissé jobbra kell néznem, látom még kipirult, édes kis arczodat, szeméből felem sugárzik az az aranyos tavaszi napsugár, ami oly nagyon hiányzik szürke életem egyhangúságából, és oly boldog vagyok legelső találkozásunk óta meg vagyok igazve, persze, gondolni sem mertem volna még akkor. Most, hogy érzem édes ajkad csókját, lehelleted itt van még arcomon, rabod vagyok egészen. Lelkem, szívem minden dobbanása, minden gondolatom a tiéd, egyetlen bájós szerelmem. Megtartod ugye ígéretedet? Találkozunk még szeptemberben, nagyon szépen kérlek. Ne engedj a lebeszélésnek, bármily érvekkel is hozakodjanak elő, ehhez senkinek semmi joga, semmi köze sincs, egyedül a mi kétünk dolga ez, s van önkön nyitni az életből kivenni. Később ugys elrabolnak tőlem, ki tudja, hova vezet a sorsunk, ne halogassuk, ki tudja, elérhetjük-e, ha egyszer elmulasztottuk. Ha szeretsz, ugy megteszed és szeretsz te is, tudom, érzem forró csókjaidon, hiszem, hisz annyiszor ismételted és oly jól esik elhinnem. Jövő hét elején valószínűleg megkezdem szabadságomat. Hogy meddig leszek távol hivatalomtól, e helyen értesítek. Ne írj addig kérlek. Csókolak forróan, nagy szeretettel, te édes, egyetlen vágyódásom. 6107

Férjhez menne földbirtokos 21 éves leánya 250.000 kor. vagyonnal, továbbá sok száz vagyonos magyar, német, orosz és amerikai helyg stb. Komoly szándéku urak (vagyon, vallás, foglalkozás mellékes) azonnal teljes díjmentes felvilágosítást kaphnak. L. Schiestager, Berlin 18.

Férjhezmenendő urhölgyek előjegyezve tizennyolc-évtől feljebb, hozomány-összeg a legkülönbözőbb fokozatokban, 10.000, 30.000, 60.000, 120.000 és magasabb összegig. Bővebbet Faragó Jenő elsőrangú házassági irodája, Rákóczi-ut 36., I. em. 1. (Diszkrét, léposóházi bejárat).

Akar Ön szellemes lenni? Akai a társaságban tekintélyhez jutni? Akarja, hogy kellemes társalgónak tartásák? Olvassa el a „Társalgás Művészete“ („Ellenállhatatlanságtitka“) rendkívül érdekes könyvet. Megtudja ebből, mint viselkedjék, hogy férfit, nőt, alatívált, feljebbvalót egyaránt meghódítson. Korrekt útmutatója lesz az élet minden helyzetében! Tartalomjegyzékét ingyen küld Deák, Budapest, Rákóczi-ut 86.

Telektulajdonosok figyelmébe. Építünk tehermentes telekre bank kölcsönrel bérházakat, családi házat stb. minden előleges költség nélkül. Iparvállalatok Műszaki Irodája Budapest, VI. Eötvös-utca 35.

A gyakorló gyorsírók Társasága gyorsírási (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és géprási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású gépekre belátható naponként. Belrási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám.

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Géprás és magyar-német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiát tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesületi miniszteri jóváhagyással szervezett tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863-ban. Biztos állás közvetítés. Közérvényi egyesületi oklevelek. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10., május 1-től Hegedűs Sándor-u. 7.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépcégektől s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. — Telefon 64-68.

Soha nem létezett rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetésre. Modern lakberendezési vállalat Budapest, Szerecsen-utca 10. sz. Díszes butoralbum 1 kor.

BUTOR 30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek-tere 3 lélemélet. Vétel és eladás használt és új polgári, nrasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uriszobák, angol bór garnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, kelti szőnyegek, csillárok. Telefon 82-13. 28599

Halló! Egy remekhangú hangverseny gramofon 10 drb dupla nagy lemezzel 20 frt. Ne mulassza el rendelését mielőbb feladni. Babuska, Czigányzserenem, Palkó, Trombitás, Bukj el, Naprácsoknya stb. lemez, udonszók ériái raktára. A lemezek dója 1.25 frt Nagy raktár Pothé tünéklő gépek és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az összes saját készítményi hangszerekből. Marnitz Frigyes műhangszerkészítő BUDAPEST József-körut 37-39. Hangszer, gramofon és lemezjegyzék, külön-külön ingyen.

Nemi betegek Férfiak, nők tripperitől csak a valódi és világhírű Larioin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvos bizonyítvány tanúskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utárvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 f.-ért Ilás Antal gyógyszerárban, SZABADKA. Budapesti főraktáros: Nyilas Gyusztáv gyógyszerész Epest, Fehérvári ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

„Limonal“ kitűnő zamatu limonádé készítéséhez, adag 6 fillér. Készíti Réthy Béla Békéscsaba. Mindenütt kapható. Pénzszekrényeket tüz- és betörésmenéseket ajánl olcsó áron Budapesti pénzszekrénygyár, Rákos-u. 4/b. Izr. nevelőt keresek I. gimn. és IV. elemista fiamhoz. Német nyelv és héber oktatás megkivántatik. Ajánlatok, esetleg személyes bemutatkozást kér Jónap Ferenc földbírtokos Homrogd. (Abaújmegye). 6106 Csak 6 K-ért kitérők 4% kiltó tövé 36 érab finom egybe toilette-szappant, mely a szappanoknál némiféle előformálódott róssa, gyöngyvirág, moschus, pacsuill illattal. Igón ritka alkalmi vétel életrésztöknek, szállodákak, fürdőknök és háztartások számára. Székhelye képzés ellenében, vagy utárvétél (egy 70 fill. több). Székéldi VAJDA E., 285 főlemezmagyarorsági toilette-szappan gyára, Vág-Ujhely 879.

Fürdőkádak magy. kir. szab. fűtéssel jégszekrények, fotóul és gyermekládák kaphatók Wiesel Adolf Váci-körut 47. Podmaniczky-utca sarok. Telefon 91-20. 33793 Singer varrógépek Kerékpárok, gramofonok, hanglemezek legolcsóbban kaphatók Haban József Budapest, Almásy-tér 14. javításokat olcsón készít. Káncs árjegyzékét ingyen küld.

Előkelő magasrangú fő, valamint tiszt urak elegáns szobát találnak díszített övezgyél. „Előkelő Otthon“ jellege alatt a lapkiadóhivatalába. Jupiter Drága Párom! Egy örökkévalóság, hogy elvesztettelek, talán már el is felejtettél? Iszonyatosan szenvedek. Oh, be vágyom utánad, ha lehetséges, hallass magadról valamit. Csókol mint ott fenn, örökké a Tiéd.

Csememeszölőt legnemesebb Saselast muskotállyal válogatott duránzi és magaváló öszi barackot, zamatos körtét legnemesebb fajalmát, külön vagy vegyesen 5 kilónként 2 1/2 koronáért szállít Müller Jenő szőlőbirtokos Kiskunhalas. Kézimunka hímsékekhez, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymezőm 66. szám.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapítottatott 1890-ban.

Nemi betegek Férfiak, nők tripperitől csak a valódi és világhírű Larioin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvos bizonyítvány tanúskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utárvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 f.-ért Ilás Antal gyógyszerárban, SZABADKA. Budapesti főraktáros: Nyilas Gyusztáv gyógyszerész Epest, Fehérvári ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

Halló! Egy remekhangú hangverseny gramofon 10 drb dupla nagy lemezzel 20 frt. Ne mulassza el rendelését mielőbb feladni. Babuska, Czigányzserenem, Palkó, Trombitás, Bukj el, Naprácsoknya stb. lemez, udonszók ériái raktára. A lemezek dója 1.25 frt Nagy raktár Pothé tünéklő gépek és lemezekből, eredeti Eufonok valamint az összes saját készítményi hangszerekből. Marnitz Frigyes műhangszerkészítő BUDAPEST József-körut 37-39. Hangszer, gramofon és lemezjegyzék, külön-külön ingyen.

Nemi betegek Férfiak, nők tripperitől csak a valódi és világhírű Larioin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvos bizonyítvány tanúskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utárvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 f.-ért Ilás Antal gyógyszerárban, SZABADKA. Budapesti főraktáros: Nyilas Gyusztáv gyógyszerész Epest, Fehérvári ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

Tátrai málszörp 5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konzervgyára Fölka (Szepesmegye).

Pályázatok. Több száz pályázatot mindentféle szakmából közöl az Országos Pályázati Közlöny mai száma. Inguyen mutatványszám. IX., Üllöi-ut 55. (orelött József-körut 83.) Zálogszedulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt, platint és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. Ugyanitt aranyláncok olcsón kaphatók. SCHILLER IZIDOR ékszerkereskedő Budapest, Sip utca 8. Telefon 54-74.

Előkelő magasrangú fő, valamint tiszt urak elegáns szobát találnak díszített övezgyél. „Előkelő Otthon“ jellege alatt a lapkiadóhivatalába. Jupiter Drága Párom! Egy örökkévalóság, hogy elvesztettelek, talán már el is felejtettél? Iszonyatosan szenvedek. Oh, be vágyom utánad, ha lehetséges, hallass magadról valamit. Csókol mint ott fenn, örökké a Tiéd.

Csememeszölőt legnemesebb Saselast muskotállyal válogatott duránzi és magaváló öszi barackot, zamatos körtét legnemesebb fajalmát, külön vagy vegyesen 5 kilónként 2 1/2 koronáért szállít Müller Jenő szőlőbirtokos Kiskunhalas. Kézimunka hímsékekhez, butorhoz függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymezőm 66. szám.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123. Telefon: 62-80. Alapítottatott 1890-ban.

Nemi betegek Férfiak, nők tripperitől csak a valódi és világhírű Larioin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvos bizonyítvány tanúskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utárvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 f.-ért Ilás Antal gyógyszerárban, SZABADKA. Budapesti főraktáros: Nyilas Gyusztáv gyógyszerész Epest, Fehérvári ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

Nemi betegek Férfiak, nők tripperitől csak a valódi és világhírű Larioin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvos bizonyítvány tanúskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utárvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 f.-ért Ilás Antal gyógyszerárban, SZABADKA. Budapesti főraktáros: Nyilas Gyusztáv gyógyszerész Epest, Fehérvári ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

Nemi betegek Férfiak, nők tripperitől csak a valódi és világhírű Larioin Capsulától (dr. Klein) gyógyulhatnak meg a legbiztosabban. — Több mint 100 orvos bizonyítvány tanúskodik a gyógyszer kiváló hatásáról. Kapható utárvét mellett kizárólag a készítőnél 2 K 50 f.-ért Ilás Antal gyógyszerárban, SZABADKA. Budapesti főraktáros: Nyilas Gyusztáv gyógyszerész Epest, Fehérvári ut. Utánzatoktól óvakodjunk.

MAGANTANULOKAT polgári iskolai, gymnáziumi, kereskedelmi iskolai magánvizsgálatokra, érettségire felkészít Magyar Tanügyi Intézet Rottenbiller-utca 8/a. sz.

Zálogszedulát, briliánsot, gyöngyöt, ékszer, aranyat, ezüstöt és régiséget vesznek. Alt-Wien porcellánt, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket vesznek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45 Meghívásra jövök

Budapest környékén családi házak építkezésére alkalmas telektömböket, ugyszintán az ország bármely részén nagyobb birtoktestek parcellázását vállalja az Ipari Vállalatok Műszaki Irodája. Budapest, VI. Eötvös-utca 35.

25 koronáért készülnek saját műhelyemben mérték után romek szabásban, finom kivitelben divatos férföltönyök vagy felöltök finom szövetekből. Lichtman Sándor férfszabómester, Budapest Rottenbiller-utca 4/A. sz. Vidékre postátinták bérmentve, helyben szabászatot kívánatra házhoz küldöm. 28592

„Hungária“ beszélő-gépek tölcsernélküliek is kizárólag eredeti elsőrangú gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók, Deményi és Társa Budapest, VI., Teréz-körut 4. Kérjen árjegyzékét.

+Soványág+ Az egyedüli eredménytől kísért háziszter a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép felt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek keblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállat. Verszegénység, gyengőség, idegesség ellez és gomorbajoknak nekülözhetetlen tápszer. Kifünteive: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11. II/1. Telefon 156-80.

Részpénzért Vagy hitelreped egyneknek kedvező feltételek mellett szállított teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen olcsón sehol nem kap modern háló, ebédli, usz és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg szűntelt raktárait, itt jutányosra vehet a leggyorsabbul a legdisezebb kivitelg minden fajta BUTORT Nagy Imre lakberendezési vállalkozó üzég BUDAPEST, Váci-körut 9. szám (Bejárat Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzékét ingyen. Album 1 K.

Rayonképviselők ügynökök és reprezentábilis vizsoteljárások kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kezeletli udonség értékesítéshez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kauziónképes szocialisturör lesznek figyelembevéve. Havonta 1900-1200 korjövodelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest Rottenbiller-utca 10 Mo. — Prospektusok ingyen.

A kolozsvári jogi vizságra lelkiismeretesen, rövid idő alatt készit elő Dr. Kertész Jogi szeminariuma, Kolozsvár, Monostor-ut 16. szám. A szeptemberi alapvizságra augusztus 16-ig fogad el jelentkezőket.

10%-kal olcsóbb, mint bárhol, legolcsóbb, legjobb és legnagyobb butorárház, 320 szobabutor a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelg választéka készen áll jótállás mellett. Varga Mihály és Társa, Kristóf-tér 8., I. em.

Zálogszedulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán.

„OLLA“ a bebizonyítható legjobb higiénikus GUMMI különlegességt 2 évi jótállás. Kapható minden gyógyszerárban és drogáriában.

Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csak OLLA-t adjon. Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propagandáit reklámot ingyen küld az OLLA gummisgyár Wien 11/187 Praterstrasse Nr. 57.

Részpénzért Vagy hitelreped egyneknek kedvező feltételek mellett szállított teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosíthatom, hogy ilyen olcsón sehol nem kap modern háló, ebédli, usz és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg szűntelt raktárait, itt jutányosra vehet a leggyorsabbul a legdisezebb kivitelg minden fajta BUTORT Nagy Imre lakberendezési vállalkozó üzég BUDAPEST, Váci-körut 9. szám (Bejárat Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzékét ingyen. Album 1 K.